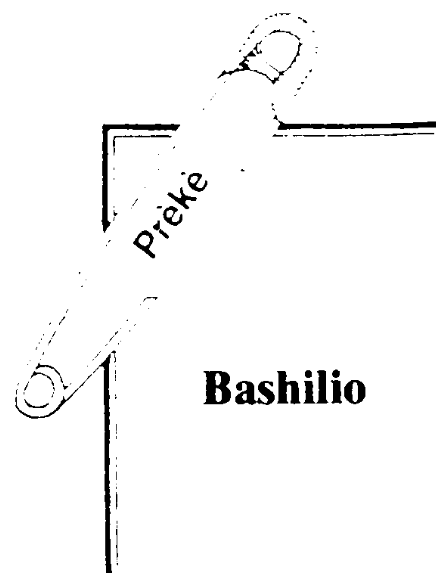
OP DE NEDERLANDS
DE PERS OP D
OSE ANTILLEN DE
NEDERLANDSE ANT
OP DE NEDERLAND
DE PERS OP D
OSE ANTILLEN DE
NEDERLANDSE ANT
OP DE NEDERLANDS
DE PERS OP D
OSE ANTILLEN DE

DIA DI PRENSA
...1 september...

106E JAARGANG — NO.: 201 VRIJDAG 1 SEPTEMBER 1989

AMIGOE

VLIEGTUIG EN VEERPONT GEKAAPT

Rond dag van opheffing van noodtoestand in oost-Suriname

Indianen in actie in Suriname

DEN HAAG/PARAMARIBO - Een groep Surinaamse indianen heeft een ultimatum gesteld aan de president en de regering in Paramaribo. De indianen verlangen dat hun eisen binnen acht dagen worden ingewilligd, anders gaan ze de acties verscherpen. Inmiddels zijn in west Suriname een vliegtuig en een veerpont gekaapt. Dit gebeurt nota bene rond de dag waarop de regering de noodtoestand in het oosten van Suriname wil opheffen.

Het ultimatum staat in een brief die een groep die zich "Indianen van het Amazonegebied geboren en getogen in Suriname" noemt, bij de president heeft laten bezorgen nadat zij in west-Suriname een vliegtuig van de particuliere maatschappij Gonini had gekaapt. De eisen behelzen onder meer dat de regering de uitvoering opschort van het Akkoord van Kourou, waarbij "posities en privileges in het binnenland ongelijk werden verdeeld" ten gunste van de bosnegers, die zich manifesteerden binnen het Jungle-commando van Ronnie Brunswijk. Verder dient het besluit ongedaan te worden gemaakt waarbij het bureau Indianenzaken werd opgeheven. Met inschakeling van de indianen moet een onmiddellijk begin gemaakt worden met de ontwikkeling van het binnenland.

BELEIDSREDE

Het ultimatum komt een avond voordat president Ramsewak Shankar voornemens was een beleidsrede uit te spreken in de Nationale assemblee, de volksvertegenwoordiging in Paramaribo. Algemeen werd verwacht dat hij daarin zou aankondigen dat de staat van beleg in sommige 'oorlogsgebieden' wordt opgeheven. Maar het is uiterst onzeker of de president zijn toespraak nog wel zal houden. In 1971 telde Suriname ruim tienduizend indianen op een bevolking van vierhonderdduizend mensen.

De regering is in constant beraad met de politie en militaire autoriteiten. Zij heeft de bevolking opgeroepen het hoofd koel te houden en de democratie te helpen beschermen. De regering zegt dat ze vastbesloten is samen met het volk de nationale soevereiniteit, zelfstandigheid en integriteit te verdedigen en beschermen.

ONDUIDELIJK

Het is onduidelijk of er een direct verband bestaat tussen de vliegtuigkaping in west-Suriname en de kaping van een veerboot op de rivier de Coppename, ook op donderdag, waarbij zeker een dode is gevallen.

De politie in Paramaribo meldt dat indianen in de omgeving van het vliegveld Zanderij auto's aanhouden en dat zij bezig zijn alle burgers uit dat gebied te verwijderen. Verder hebben de indianen gewapende patrouilles ingesteld en stellen zij zwaar wapentuig op langs de weg.

PASSAGIERS VRIJ

Een groep gewapende mannen van indiaanse afkomst heeft donderdag in Washabo een vliegtuig van de particuliere maatschappij Gonini gekaapt en de piloot in gijzeling genomen. Aan de piloot van een ander toestel hebben de kapers een brief meegegeven waarin zij hun eisen stellen aan het adres van de president.

Het toestel dat gekaapt is, is een Cessna 206, welke onderweg was naar Washabo om passagiers op te halen. Volgens mededelingen van de directeur van Gonini waren de passagiers vrij om huns weegs te gaan. De communicatie tussen de politie in Nickerie en Washabo is zeer slecht, zodat er geen nadere bijzonderheden kunnen worden gemeld.

GIJZELING

Bij Boskamp aan de rivier de Coppename heeft een groep gewapende mannen donderdag de bemanning van een veerboot en een onbekend aantal vrouwen gegijzeld. Het is niet bekend hoe groot het totaal aantal gijzelaars is.

Bij een schietpartij die aan de kaping van de veerboot voorafging, is zeker een dode gevallen. De politie van het gewest Saramacca kon geen nadere bijzonderheden verstrekken als gevolg van gebrekkige communicatie tussen Boskamp en haar bureau in de districtshoofdplaats Groningen.

HONDERD MENSEN

Van ooggetuigen op de veerboot is vernomen dat de overvallers kort na vertrek naar de plaats Jenny automatische wapens haalden uit de laadbak van een vrachtauto. Zij gaven de bootsman opdracht weer in Boskamp aan te meren zodat de passagiers van boord konden gaan. Er waren ongeveer honderd personen die de oversteek wilden maken. De veerboot ging daarna weer de Coppename op in de richting van de Kalebaskreek. Op de boot staan volgens de ooggetuigen ongeveer vijftig auto's.

President Shankar van Suriname zou vandaag (vrijdag) de noodtoestand opheffen, die in bepaalde delen van het land nog van kracht is. Donderdag had de Nationale assemblee een wetsontwerp aangenomen dat de weg vrijmaakte voor het opheffen van de noodtoestand. Deze gold in een aantal districten waar het Nationale leger strijd geleverd heeft met het jungle-commando van Ronnie Brunswijk. Aan deze strijd kwam formeel een einde toen delegaties van de regering en van het Jungle-commando in juli in Frans Guyana het Akkoord van Kourou sloten.

UNANIEM

In de Nationale assemblee stemden donderdag alle 37 aanwezige leden voor het wetsontwerp tot opheffing van de noodtoestand. De drie leden van de Nationale Democratische partij (NDP) hadden voor de stemming de vergaderzaal verlaten. Frank Playfair, fractieleider van de NDP, zei tijdens de debatten dat zijn partij --de politieke tak van het Nationale leger -- geen reden ziet tot opheffing van de noodtoestand omdat "het terrorisme" nog steeds bestaat.

PARAMARIBO - Het is onzeker of president Ramsewak Shankar van Suriname aan zijn reis naar Europa begint. Hij zou via Amsterdam naar Belgrado reizen ter bijwoning van de top-conferentie van de Ongebonden landen. De situatie in Suriname is namelijk gespannen als gevolg van het kapen van een vliegtuig en een veerpont en de eisen van indianen die het vredesakoord van Kourou ongedaan gemaakt willen zien.

Aanslag drugsmaffia Medellin

MEDELLIN - In wat genoemd wordt de Colombiaanse drugs- hoofdstad Medellin deden zich ook donderdag weer explosies voor als onderdeel van de acties van de drugsmaffia tegen het huidige regerings-optreden tegen de handel in verdovende middelen. Ondermeer een autozaak moest er aan geloven. In hetzellfde Medellin geldt een avondklok. Op de eerste de beste avond werden al achthonderd mensen aangehouden die zich niet stoorden aan deze bepaling.

HASSAN BIJ GADAFI

TRIPOLI -De Libische leider Moamar Khaddafi was onder meer de gastheer van koning Hassan II van Marokko. Deze kwam naar Libie bij gelegenheid van het vierde lustrum van wat genoemd wordt de Libische revolutie.

Noriega-aanhanger president Panama

PANAMASTAD - De benoeming van Francisco Rodriguez tot overgangspresident van Panama komt neer op een "staatsgreep". Dit heeft Ricardo Arias Calderon, een van de leiders van de Democratische alliantie van de burgeroppositie vrijdag verklaard.

De aanwijzing van Rodriguez tot staatshoofd betekent "een staatsgreep die het land zonder grondwet laat en de dictatuur verlengt", aldus Calderon. Hij beschouwt Rodriguez en diens vice-president, Carlos Ozores, als "functionarissen die model staan voor het bewind" van generaal Noriega.

MINIMUM

Calderon riep de latijnsamerikaanse landen er toe op hun politieke en diplomatieke contacten met het Panamese bewind "tot het absolute minimum" te beperken en "zeker niet over te gaan tot erkenning van een regering die door de dictatuur gegenereerd is". De Panamese oppositie eist de overwinning op van de op 7 mei gehouden algemene verkiezingen. Maar de kiesraad heeft die verkiezingen ongeldig verklaard.De verenigde staten hebben al eerder laten weten de nieuwe panamese regering niet te zullen erkennen.

De scheidende minister van Buitenlandse zaken, Jorge Ritter maakte de benoeming van de nieuwe president bekend.

Burgemeester Washington gebruikte crack en coca

WASHINGTON - Een in het voorjaar gearresteerde drugshandelaar heeft de Amerikaanse politie onlangs verklaard dat de omstreden burgemeester van Washington, Marion Barry, in zijn bijzijn verdovende middelen heeft gebruikt. Dit hebben lokale Amerikaanse televisiestations woensdag gemeld.

De televisie berichtte dat de op de Maagdeneilanden opgepakte Charles Lewis midden augustus tegen zijn ondervragers zei dat hij met zijn persoonlijke vriend Barry crack en cocaine heeft gebruikt in een hotel in het centrum van Washington en op de Maagdeneilanden. Volgens Lewis betaalde de zwarte burgemeester de door hem geconsumeerde drugs met contant geld, aldus de omroepen.

De omstreden burgemeester van de Amerikaanse hoofdstad werd er al langer van verdacht dat hij verdovende middelen heeft geprobeerd, maar was daarvan nog nooit zo direct beschuldigd. Hij is momenteel met vakantie en heeft derhalve nog niet gereageerd.

Waarnemers zeiden dat de uitspraken van Lewis nog meer schade zullen toebrengen aan het al geschonden blazoen van Barry. De burgemeester probeert over iets meer dan een jaar voor een vierde opeenvolgende termijn gekozen te worden.

ISRAEL ROEPT BURGER TERUG

Zware explosie in Medellin met gewonden

VS sturen militaire adviseurs naar Colombia

WASHINGTON - De Verenigde Staten zullen een honderdtal militaire adviseurs naar Colombia sturen om de politie en het leger van dit Latijnsamerikaanse land te trainen in de strijd tegen de drugshandelaars, aldus een woordvoerder van het Amerikaanse ministerie van Defensie vrijdag. Bij een serie explosies in Medellin zijn slachtoffers gevallen. De krant Washington Post meldde dat het bij de militaire bijstand gaat om Amerikaanse deskundigen op het gebied van munitie, communicatie, inlichtingen en logistiek. Een aantal adviseurs zal waarschijnlijk dit weekeinde naar Colombia afreizen om de eerste ladingen militair materieel in ontvangst te nemen, aldus woordvoerder Pete Williams van het Pentagon. De ladingen maken deel uit van de Amerikaanse hulp (65 miljoen dollar) aan Colombia voor de strijd tegen de cocainebonzen.

EXPLOSIE

Men heeft Washington nog eens om negentien miljoen dollar extra gevraagd om de rechters, die een van de belangrijkste doelwitten van de drugsmaffia zijn, te kunnen beschermen. Het Pentagon kondigde donderdag aan dat het speciale beschermingsauto's naar Colombia zal sturen, die de Amerikaanse autoriteiten hebben buitgemaakt bij anti-drugsacties in de VS.

Bij een zware bomontploffing in de Colombiaanse stad Medellin, thuisbasis van de belangrijkste drugsbende in het land, zijn donderdag negen mensen gewond geraakt. Dit heeft de Colombiaanse politie verklaard. De autoriteiten vermoeden dat de bomaanslag -- volgens andere berichten zou het om een raket gaan -- het werk is van de drugsmaffia die in een complete oorlog verwikkeld is met de regering. De ontploffing, waarbij zo'n dertig auto's verwoest werden en enkele gebouwen zwaar beschadigd raakten, sloeg een vier meter brede krater in het wegdek van een grote straat in Medellin. De bom was geplaatst in een fruitstalletje voor een grote verffabriek in de wijk El Poblado.

DOOR VS GEZOCHT

De Colombiaanse autoriteiten maakten donderdag bekend dat zij nog twee drugshandelaren hebben gearresteerd die in de VS worden gezocht. Verder heeft het leger een belangrijk financieel centrum ontdekt van Jose Gonzalo Rodrigues, een van de leiders van het drugskartel van Medellin. Tot nog toe zijn de Colombiaanse autoriteiten die de drugskartels twee weken geleden de oorlog verklaarden na de moord op een politiecommissairs, een rechter en een presidentskandidaat, er niet in geslaagd een van de grote drugsbaronnen op te pakken.

In Medellin geldt sinds woensdag een avondklok. De regering overweegt ook in een aantal andere steden de avondklok in te stellen om het geweld tegen te gaan. Een terreurgroep van de drugsmaffia die zich "de uitleverbaren" noemt, heeft de afgelopen dagen een aantal aanslagen in Medellin gepleegd.

BEVEL ISRAEL

De Israelische regering maakte donderdag bekend dat gezinsleden van Israeliers die in Colombia werken het land hebben verlaten op bevel van minister van Defensie Yitzhak Rabin. Volgens de Israelische radio is de regering bang voor wraaknemingen tegen Israelische burgers na berichten dat Israelische reserve-officieren trainingen voor de prive-legertjes van de drugsbaronnen hebben verzorgd. Er werken zo'n veertig Israeliers voor het ministerie van Defensie en wel bij vliegtuigbouwer Israel Aircraft industries in Colombia.

Dia di Prensa

VANDAAG verspreidt de Amigoe een speciale bijlage ter gelegenheid van de viering van de Dag van de Pers.
De bijlage is gratis.
Wij wensen onze lezers veel leesgenot toe.
DIRECTIE

'America's Cut' en 'Chef's Prime'

VRIJDAGAVOND 25 AUGUSTUS heeft de US Meat Export Federatie en F. Vreugdenhil & Zonen nv een introductie-avond gehouden waarbij twee nieuwe soorten varkensvlees op de Curaçaose markt werden geïntroduceerd: America's cut en Chef's Prime.

Gerardo Perez, directeur van de US Meat Federatie voor Latijns-Amerika en de Caribische landen gaf een introductie waarna Gerald Martens via een video-illustratie aantoonde hoeveel succes deze twee soorten varkensvlees in Amerika hebben.

Hotel- en Food & Beverage managers, chefkoks, en restaurant-eigenaren konden daarna genieten van een buffet dinner bestaande uit de twee soorten varkensvlees.

De America's Cut en de Chef's Prime in Amerika ook wel 'the other white meat' genoemd, worden gesneden uit de uitgebeende karbonade en bevatten heel weinig calorieën en vet. Een portie van drie US ounce bevat slechts 196 calorieën en 83 mg cholesterol.

Op 7 september wordt in het Curaçao Caribbean Hotel een 'technical meat seminar' gehouden voor alle chefkoks, koks en diëtisten van verschillende hotels, restaurants en instituten waarhij alle participanten een certificaat zullen ontvangen.

'50 JAAR STATEN' VOOR JOUBERT

■ *WILLEMSTAD — Ter gelegenheid van het gouden jubileum van de Staten is het boek '50 Jaar Staten van de Nederlandse Antillen' samengesteld met daarin onder meer het hoofdstuk 'Hoofdmomenten uit de Staatkundige ontwikkeling van de Nederlandse Antillen', beschreven door dr A.F. Paula.*

Het eerste exemplaar van dit boek werd deze week door de Staten-voorzitter Betto Thomas en griffier mr C. Grüning officieel aangeboden aan de waarnemend gouverneur mr Elmer Joubert.

Domacassé: onbetrouwbaar en opruiend

Culturele viering gaat niet door, Bacilio naar de rechter

WILLEMSTAD — Tv-producer, Gibi Bacilio, is een kort geding begonnen tegen de overheid, omdat de afdeling Culturele Zaken op het laatste moment medewerking voor een culturele manifestatie heeft ingetrokken. De manifestatie, waarvoor al enige maanden reclame wordt gemaakt, was voor morgen op het Plasa Mundo Merced gepland, in verband met het vijf-jarig bestaan van het culturele tv-programma 'Kachu' waarvan Bacilio producer/presentator is. Het hoofd van de afdeling Culturele Zaken, Pacheco Domacasse, verklaarde vanmorgen tijdens een radio-interview, dat hij en 'zijn mensen' bij de afdeling, de beledigingen van Bacilio beu zijn. 'Voor mij is de kous af, ik werk niet langer mee en stap desnoods op, als dat nodig is,' aldus Domacasse, die Bacilio 'onbetrouwbaar' en 'opruiend' noemde.

Intussen heeft het raadslid van de oppositiepartij MAN, Angel Salsbach, een brief naar het Bestuurscollege gestuurd, waarin hij deze ontwikkeling aan de kaak stelt. 'Veel mensen hebben zich, vol enthousiasme wekenlang ingezet en voorbereid op de manifestatie. Ik verzoek het Bestuurscollege zijn uiterste best te doen en de nodige vergunning en medewerking te verlenen, opdat de manifestatie op 2 september kan plaats vinden,' aldus Salsbach in de brief.

Aan de culturele manifestatie, waarbij het publiek wekenlang middels spots via de media opgeroepen werd in ouderwetse klederdrachten te komen, zijn vele voorbereidingen vooraf gegaan. In totaal zo'n 3000 mensen waren bij het gebeuren betrokken, waaronder ook groepen uit Bonaire, verklaarde vandaag Bacilio aan de Amigoe.

Hij vergaderde gisteravond met vertegenwoordigers van diverse groepen: die zijn erg nijdig over het in het water vallen van de manifestatie en gaven Bacilio groen licht naar de rechter te stappen. Advocaat Suzy Römer heeft vanmorgen reeds de papieren bij het Hof ingediend, aldus Bacilio.

Met het kort geding zou hij willen bereiken dat de afdeling Cultuur op de een of andere manier gedwongen wordt zijn afspraken met betrekking tot de organisatie van de culturele happening na te komen. Ook zou hij schadevergoeding willen bewerkstelligen, omdat de manifesatie morgen in geen geval kan doorgaan. 'Morgen valt alles in het water. De manifestatie zal op een later tijdstip alsnog plaats vinden,' aldus Bacilio.

Hij meent dat persoonlijke rancunes tegen hem en represaille doorslaggevend waren om de zaak te saboteren. In zijn hoedanigheid an voorzitter van de culture le '17 augustus organisatie,' te hij op 17 augustus j.l. tijdens een manifestatie op het Rif immers ongezouten kritiek op politici en overheden en schoot die kritiek gewoon in het verkeerde keelgat. 'Bepaalde bewindslieden kunnen geen kritiek verdragen en dulden het niet dat bepaalde mensen en groepen er andere meningen op na houden. Met het stopzetten van de medewerking, had men goede represaille-maatregelen in handen,' zei Bacilio, die bekend staat om zijn vrij uitgesproken ideeën over met name Culturele Zaken.

Bacilio meldde vandaag dat de afdeling in kwestie een hele belangrijke bijdrage had moeten leveren voor de totstandkoming van de happening die 'live' via kanaal acht uitgezonden zou worden. Zo diende de afdeling als inschrijf- contactcentrum, zou men voor de eetstands zorgen, alsook voor twee grote buhnes. Nu dat niet langer gebeurt, kan ook de manifestatie morgen niet doorgaan, zei Bacilio.

Hij is ervan overtuigd dat persoonlijke zaken een rol spelen en afdelingshoofd en de overheid hem vanwege zijn uitgesproken mening een hak wilden zetten. Omdat hij zich gedupeerd voelt en meent dat vele anderen het kind van de rekening worden, stapt hij naar de rechter.

Overigens hadden de organisatoren eerder bij het eilandsbestuur aangeklopt voor financiele hulp, maar werd men doorverwezen naar de OKSNA, de culturele adviesraad van de Landsoverheid die stelde 10.000 gulden beschikbaar. Dat bedrag is vooral gebruikt voor de verschillende klederdrachten en de kosten gemoeid met de komst van Bonaireaanse deelnemers. De ATM had evenzo om subsidie gevraagd voor de live uitzending, maar kreeg te horen dat men zelf voor de nodige sponsors moet zorgen.

Pacheco Domacasse vandaag had op zijn beurt tijdens een interview weinig goeds over voor Bacilio, die aldus Domacasse, alsmaar voor hulp aanklopt, om vervolgens politici én ambtenaren te beledigen. Dat gebeurde afgelopen 17 augustus weer eens tijdens de Tula manifestatie op het Rif.

De denkwijzen van Bacilio over de slavenopstand en Tula zijn, volgens Domacasse, helemaal verkeerd, de viering op het Rif doet 'infantiel' aan en is bovendien opruiend. Wat bij hem echter de druppel was, was kritiek van Bacilio, via de radio, toen bekend werd dat hij niet aanwezig was om de voorbereiding van de manifesatie af te handelen. Hij besloot toen dat zijn afdeling geen medewerking verleent. 'Hij haalt mij en mijn mensen continu door het slijk. Voor mij is de kous af. Ik ben bereid op te stappen als dat moet, maar werk niet meer met hem mee,' aldus het afdelingshoofd.

Gevraagd of hij eigenhandig bevoegd was de medewerking aan de culturele show stop te zetten, zei Domacasse dat dat 'eigenlijk niet (zonder toestemming van het Bestuurscollege) kan.' 'Maar je vindt altijd wel enige mazen. Als het BC boos op me wordt, dan is dat nog altijd beter dan het nog langer incasseren van deze beledigingen,' aldus Pacheco Domacasse, die meent organisaties als die van Bacilio door hun opruiende handelingen een gevaar voor democratie vormen en de weg openen voor anarchie en dictatuur.

Gedeputeerde van Culturele Zaken, Dito Mendes, verklaarde gisteren via de tv, dat het BC in feite geen moment tegengewerkt heeft. 'De organisatoren hebben ons voor geld benaderd en we hebben de OKSNA ingeschakeld. Ze hebben het geld gehad.' Wat betreft het optreden van het afdelingshoofd zei Mendes dat hij zich ' niet met alles wat zich bij de onder hem vallende diensten voordoet, kan bemoeien.'

Verduistering

WILLEMSTAD — Een patrouille van Otrobanda arresteerde bij het Caribbean Hotel de man P.B. (23) in verband met verduistering.

Formularium-commissie

■ *WILLEMSTAD — Dr Mac D. Kibbelaar van de GGD overhandigde woensdag aan minister Louis Gumbs van Volksgezondheid het eerste deel van een formularium voor geneesmiddelen. De formularium commissie zoekt uit welke geneesmiddelen kwalitatief het beste èn het goedkoopste zijn en stelt aan de hand daarvan lijsten op. Ambtenaren, pp-patienten en personen met een garantiekaart voor vrije geneeskundige behandeling zouden aangewezen kunnnen worden op deze lijst bij het verkrijgen van recepten.*

Tijdens de overhandiging van het formularium waren aanwezig M. Maria, G. Vos en A. Roose.

Internationale modeshow in Plaza

WILLEMSTAD —Vanavond om acht uur begint op het terras naast het zwembad van het Plaza hotel een internationale mode-happening, waarbij sportieve- en deftige kleding van beroemde buitenlandse ontwerpers gepresenteerd worden. Lokale modellen en internationale mannequins zullen de kleren showen.

Voor degenen die vanavond méér willen zien, wordt het mode-feest voortgezet in Naicks Place discotheek, waar om middernacht weer een spectaculaire modeshow wordt gegeven. Zatergamiddag om vijf uur wordt er nogmaals gelopen voor de Mannatten store in Punda. Dan is er muziek van D.J. Nachum Frank.

Modebewuste dames en heren zullen hun hart kunnen ophalen: kleding van Ted Lapidus, Green Line, Point Zero en Zeppelin zullen volop bewonderd kunnen worden. Als klap op de vuurpeil, zal de beroemde Italiaanse mode-ontwerpster, Jacqueline Merola de Contessi, persoonlijk present zijn. Zij was verantwoordelijk voor het ontwerp van de jurk die de Curaçaose miss, Anna Maria Mosteiro, bij de miss Universe verkiezing droeg, terwijl ze ook de jurk van Supharmi Sadji ontwierp, voor deelname aan de Miss World verkiezing in Londen.

Ingezonden

Rapport Enkelaar

ALS WIJ willen dat Nederlandse journalisten ons serieuzer namen, moeten we er eerst eens voor zorgen wat minder te verbergen te hebben.

RALPH PETERSEN
Curaçao

WILLEMSTAD — Surveillerende agenten van de wacht Punda hebber in een darkhouse aan de Scharlooweg L.W. (28) aangehouden weg[illegible] gebracht naar het Bureau Narcotica Operatie.

WEERSVERWACHTING GELDIG tot morgenmiddag 12.00 uur lokale tijd:

Licht tot half bewolkt, in de nacht- en ochtenduren mogelijk tijdelijk zwaar bewolkt met een plaatselijke bui. Zwakke tot matige, overdag af en toe vrij krachtige oostelijke wind (tussen vier en tien knopen).

WEEROVERZICHT:

De 'tropical wave' boven het centraal Caribisch gebied is in de afgelopen nacht sterk in betekenis afgenomen. De aangevoerde lucht zal in de komende 24 uur echter voldoende vochtig en onstabiel blijven om op de Benedenwindse eilanden enkele plaatselijke buien tot ontwikkeling te doen komen.

Inmiddels is tropische storm 'Gabriëlle', die woensdagavond tot ontwikkeling kwam, in de loop van gisteravond verder uitgegroeid tot de vierde orkaan van dit seizoen. Vanmorgen om zes uur Antilliaanse tijd bevond 'Gabriëlle' zich nabij 11.9 graden noord en 33.8 graden west, ofwel ongeveer drieduizend kilometer ten oosten van de oostelijke Caribische eilanden. De orkaan trekt in westelijke richting met een voorwaartse snelheid van dertig kilometer per uur terwijl de sterkste winden nabij het centrum ongeveer 120 kilometer per uur bedragen. 'Gabriëlle' vormt voorlopig geen bedreiging voor het Caribisch gebied.

Tropische depressie 'Felix' bevond zich om zes uur nabij 30.9 graden noord en 41.5 graden west, ofwel ongeveer 125 kilometer ten zuidwesten van de Azoren. 'Felix' stelt weinig voor en zal niet meer vermeld worden.

OVERZICHT WEERSGESTELDHEID

Vanmorgen 0800 L.T. **Afgelopen 24 uur**

Station	Het weer	Max	Min	Neerslag mm
Aruba	licht bewolkt	--	--	0.0
Bonaire	half bewolkt	--	--	0.0
Curaçao	licht bewolkt	33	26	0.0
St Eustatius	licht bewolkt	30	26	1.0
St Maarten	licht bewolkt	--	--	0.3
Amsterdam	half bewolkt	20	12	5.0
Barranquilla	geheel bewolkt	32	24	0.0
Bogotá	laaghangende mist	17	+4	-.-
Boston	licht bewolkt	26	15	0.0
Caracas	zwaar bewolkt	28	19	1.0
Chicago	zwaar bewolkt na regenbui	30	18	64.8
Detroit	hagelbui na onweer	29	20	16.0
Kingston	licht bewolkt	33	24	0.0
Medellín	geheel bewolkt	23	12	0.0
Miami	zwaar bewolkt	32	26	13.2
New York	licht bewolkt	27	22	0.0
Paramaribo	zwaar bewolkt	35	24	0.0
Philadelphia	half bewolkt	20	19	0.0
Port-au-Prince	nevel	33	23	-.-
Port of Spain	neerslag op afstand	34	24	sporen
San Juan	half bewolkt na regenbui	32	24	2.0

Monumentenwet en wijziging KvK-wetboek

Wetten vlot en unaniem goedgekeurd door Staten

WILLEMSTAD — De Staten hebben gistermiddag tijdens een vlot verlopen openbare vergadering twee wetten unaniem goedgekeurd: het gaat om de monumentenlandsverordening en de wijziging van het Wetboek van de Kamer van Koophandel. De wijzigingen in dat Wetboek zijn van groot belang voor de offshore-sector, in verband met de komende conferentie de Internationale Fiscale Vereniging in Rio de Janeiro. Minister van Justitie, Ivo Knoppel, lichtte de Staten in, dat er diverse andere, voor de offshore- industrie belangrijke, wettelijke voorzieningen op stapel staan, zoals nieuwe wetgeving met betrekking tot de belasting op 'fringe benifits' en nieuwe regels voor 'captive insurance companies' en 'mutual funds,' evenals wetgeving met betrekking tot toezicht op verzekeringsmaatschappijen.

De vergadering in kwestie was voor woensdagavond gepland, maar ging toen niet door, omdat er geen quorum was. Vijf leden van de coalitiepartijen waren afwezig en de MAN en DP van Curaçao besloten de presentielijst niet te tekenen om te wijzen op de, volgens MAN- leider Don Martina, ongedisciplineerde situatie binnen de coalitie. Premier Maria Liberia was, zoals de Amigoe al berichtte, nijdig op de oppositie, die ze van onverantwoordelijk gedrag betichtte.

Gistermiddag om één uur werd wel quorum bereikt: in totaal 19 leden waren present om de twee wetsontwerpen te behandelen.

De eerste wet die aan de orde kwam, betreft de Monumentenlandsverordening die vijf jaar geleden reeds op de agenda stond, maar nooit behandeld werd. Gisteren werd de wet unaniem goedgekeurd, tot groot genoegen van premier Maria Liberia. Ze meldde tijdens de vergadering dat deze wet er een bewijs van is, dat hard aan de decentralisatie van bevoegdheden naar de eilanden gewerkt wordt. 'De eilanden krijgen door deze wet meer autonomie en autoriteit. Hopelijk zal de wet ertoe bijdragen, dat deskunigen die zich met het actieplan binnenstad Willemstad bezig houden, meer duidelijkheid krijgen over het overheidsbeleid met betrekking tot het behoud van monumenten,' aldus de premier.

Het NVP-Statenlid, Rufus McWilliam, dat evenals Don Martina het woord voerde, stelde voor, sancties te introduceren tegen mensen die historische gebouwen laten vervallen. McWilliam wees tevens op de toeristisch/ culturele waarde van de wet die aangenomen werd.

Ook de wijziging van het Wetboek van de Kamer van Koophandel werd met algemene stemmen aangenomen. Het betreft veranderingen in artikel 17 en 19 in het Wetboek. Die hebben betrekking op het afstoten van eigendommen in commanditaire (stille) vennootschappen. Door de wijziging zal een partner zich niet zomaar zonder medeweten van de anderen kunnen terugtrekken en kan men zich, als dat wel gebeurt, tot de rechter wenden. Artikel 19 heeft te maken met het van toepassing verklaren van de Antilliaanse wetgeving, om te voorkomen dat buitenlandse jurisprudenties invloed op deze wet kunnen hebben.

Uit de spreekbeurt van minister Knoppel bleek dat de overheid hard bezig is met de uitbreiding van wetgeving ten behoeve van de offshore-industrie: er werden al wijzigingen ingevoerd betreffende de scheepsregistratiebelasting en aandelen zonder stemrecht. Knoppel somde nog enkele voorzieningen op die momenteel in voorbereiding zijn. Dat gebeurt, meldde hij, in overleg en in samenwerking met de Vereniging Offshore Belangen (VOB).

Tijdens haar rede stelde premier Liberia dat de fiscaalfinanciele gevolgen van de eenwording van Europa in 1992 nauwgezet in de gaten worden gehouden. Dat is nodig, omdat experts hebben laten weten dat op dat gebied nogal wat gevolgen verwacht kunnen worden. Niet alleen de VOB houdt een oogje in het zeil.

Belangrijk is volgens de premier ook, dat er een door de Antillen aangewezen financieel deskundige in Europa zelf de ontwikkelingen gaat volgen, om vervolgens het thuisfront op de hoogte te houden. Het benoemen van een 'eigen man' is belangrijk omdat 'onze belangen en die van Nederland niet altijd parallel lopen,' erkende mevrouw Liberia. De premier beloofde evenals minister Knoppel, dat het kabinet intussen op de Antillen de nodige voorzieningen wil treffen om de offshore industrie verder uit te bouwen. Ze maakt in dit verband onder andere melding van wetgeving voor het aantrekken van buitenlandse gepensioneerden.

Het openbare debat, dat op tijd begon, was binnen drie kwartier afgelopen.

Acht sergeanten-majoor

■ WILLEMSTAD — Vanaf 1 juli zijn acht man van de Antilliaanse en Arubaanse militie, de sergeanten Regales, Kwidama, C.M. Martina, O.J. Martina, Claresa (ANTMIL) en Hassell, Rombley en De Windt (ARUMIL), onderofficieren. Aan deze bevordering ging een intensieve opleiding vooraf.

De eerste fase (duur acht weken) bestond uit een algemeen gedeelte en een militair gedeelte. In het algemeen gedeelte werden de militairen gedoceerd in de vakken Nederlands, Engels, Spaans, staatsinrichting en boekhouden, door hiervoor speciaal aangetrokken leerkrachten.

De tweede fase (duur negen weken) stond voor een deel in het teken van het volgen van cursussen in Nederland. Gedurende zes weken verbleven de Antilliaanse en Arubaanse onderofficieren op de School voor Bedrijfsvoering en Onderwijskunde (SVBO) van de Koninklijke Marine te Den Helder.

Deze acht militairen zijn de eerste sergeanten-majoor die de Antilliaanse en Arubaanse militie rijk zijn. Eén en ander maakt onderdeel uit van het beleid van de commandant der Zeemacht in het Caribisch gebied, dat erop gericht is militairen [illegible] ANTMIL en ARUMIL [illegible] bepaalde carrièregang [illegible] bieden.

Jeugddelinquentie en de juridische verantwoordelijkheid van de ouders

WILLEMSTAD — De handhavers der wet blijven weinig mogelijkheden over bij een stijgend aantal gevallen van jeugdcriminaliteit, een vol gouvernementsopvoedingsgesticht en een tekort aan sanctiemaatregelen, zo lijkt het. Niemand weet dan ook goed raad met minderjarigen die het verkeerde pad opgaan. Het probleem lijkt te groot. Woensdag liet de kinderpolitie weten weinig te kunnen beginnen als niet vanuit de ouders enig verantwoordelijkheidszin getoond wordt. Alles houdt op als een vader zegt niet te kunnen geloven dat zijn zoon steelt, daar hij zelf ook niet steelt. Pa weigert pertinent naar het bureau te komen en zoonstout wordt heengezonden. Kunnen ouders verantwoordelijk gesteld worden voor het 'misgedrag' van hun kind?

Voordat in de richting van een antwoord op deze vraag gezocht kan worden, eerst dit. De tien jeugdige inbrekers en dieven (tussen de elf en zestien jaar) die dezer dagen door de politie opgepakt zijn, konden niet terecht in de feitelijk gesloten 'gesloten afdeling' van het GOG. Deze afdeling is dicht omdat er geen personeel is om de zware gevallen die hier apart gezet zouden moeten worden te begeleiden.

Maar, zo zegt GOG-directeur drs F.J.M. Bérénos, men is bezig met de concrete aanstelling van nieuw personeel. In de gesloten afdeling is plaats voor 15 jongens. Als die plaatsen erbij komen is het probleem wellicht nog niet opgelost. Maar Bérénos laat daarentegen weten dat een dergelijke uitbreiding wel degelijk helpt.

In het GOG is momenteel plaats voor 75 jongens. In principe zitten ze daar tot hun 21ste levensjaar, maar in de praktijk mogen ze eerder vertrekken. Eén maal per jaar moet het GOG namelijk een rapport maken over het gedrag van elke jongere, want elk jaar moeten de GOG-jongens voor de kinderrechter verschijnen. Hangt van dat gedrag, de leeftijd en de situatie thuis mogen de minderjarigen wel eens voor een dag of twee naar huis.

In tegenstelling tot wat men zou verwachten worden jongeren niet via het strafrecht, maar via het civielrecht geplaatst binnen de muren van het GOG.

Bérénos legt uit: 'Een minderjarige kan veroordeeld worden vanwege het stelen van een fiets, maar als de rechter opmerkt dat de diefstal een symptoom is van iets dat dieper ligt, dan kan hij besluiten de strafrechterlijke behandeling af te sluiten en de zaak voort te zetten in civielrechterlijke vorm.'

Bérénos wijst erop dat het mogelijk is dat een jongere naar het GOG verwezen wordt zonder dat hij ooit met de politie te maken heeft gehad. Zwervende jongeren en spijbelaars zijn hier voorbeeld van.

BOEFJE

Onder de zestien jaar staat de wet geen opsluiting toe. De rechter staat echter andere sanctiemiddelen ter beschikking. Zo is er de rechterlijke berisping. De jeugdige pleger van een misdrijf moet zich dan niet alleen bij de politie, maar ook bij het OM en tot in de rechtszaal verantwoorden. Er is de maatregel dat kinderen verplicht opgenomen worden in een inrichting of ondergebracht worden bij een prive-persoon. 'Alhoewel het de vraag is wie er een 'boefje' in huis wil', zegt Bérénos.

Een derde mogelijkheid is het opleggen van een boete. 'Maar verwachten dat de jonge veroordeelden die boete kunnen betalen, is vaak irrëeel', aldus Bérénos.

De laatste mogelijkheid is de ouders voor het gerecht dagen en hen berispen.

Mogelijkheden die niet allemaal even vaak toegepast worden. En volgens de GOG-directeur zou men ook aanvoelen dat deze sancties niet in alle gevallen voldoende zijn.

Nu de vraag in hoeverre de ouders verantwoordelijk zijn te stellen voor het gedrag van hun kroost.

DISCULPEREN

Volgens de advocatuur zijn pa en ma strafrechterlijk niet aansprakelijk te stellen, tenzij onomstotelijk vaststaat dat zij aangezet hebben tot het plegen van de misdaad, of medewerking hebben verleend. Hoewel men vaak meent dat ouders het toezicht hebben totdat de kinderen meerderjarig worden, is het een bekend en normaal verschijnsel dat kinderen zich vanaf een bepaalde leeftijd gaan onttrekken aan dat toezicht en op eigen initiatief ongeoorloofde dingen doen. Ouders zijn dan niet meer aansprakelijk te stellen. Hoewel civielrechterlijk ouders in principe wel als verantwoordelijken aangewezen kunnen worden, zal het vaak uitlopen op disculperen: het ontlasten van schuld.

Een lokaal juriste weet te melden dat in de Nederlandse zowel als de Antilliaanse wetboeken van het burgerlijk recht het zo is dat de nadruk ligt op de schuldaansprakelijkheid. In het nieuwe Nederlandse Burgerlijk Wetboek dat nog niet voltooid is, zou men de schuldaansprakelijkheid omgezet hebben in een risico-aansprakelijkheid in gevallen waarbij kinderen tot 14 jaar betrokken zijn.

Het was vanochtend niet mogelijk een uitgebreide reactie te krijgen van de kant van het Openbaar Ministerie. Mr Veen-Jonkhout is de Officier van Justitie die belast is met jeugdzaken. Zij is echter met vakantie. Mr A. Demuij stond de Amigoe te woord, maar kon geen cijfers over jeugddelinquentie geven. Wel weet hij te melden dat de wet wel degelijk de verantwoordelijkheid van de ouders onderkent. Als een minderjarige wordt gedagvaard worden meteen de ouders opgeroepen te verschijnen voor de rechter. Zij worden in het proces betrokken. De ouders krijgen weliswaar een oproep, maar dat houdt niet de verplichting in om te verschijnen. Uit de woorden van Demuij mag opgemaakt worden dat sommige ouders de oproep ook zo interpreteren.

WILLEMSTAD — Acht mensen raakten dit etmaal gewond in het verkeer. Het gaat om lichte verwondingen. Zeven aanrijdingen hadden een schade van 13.7000 gulden tot gevolg.

Kerkdienst in hotel

ORANJESTAD — Zondag 3 september zal er in het Aruba Concorde Hotel een internationale oecumenische kerkdienst gehouden worden. Deze dienst is één van de vele activiteiten die in de maand september gehouden zullen worden voor de geestelijk gehandicapten. De aanvangstijd is half tien en de dienst zal onder leiding staan van de vlootpredikant van de Marinierskazerne Savaneta, ds J.G. Majoor.

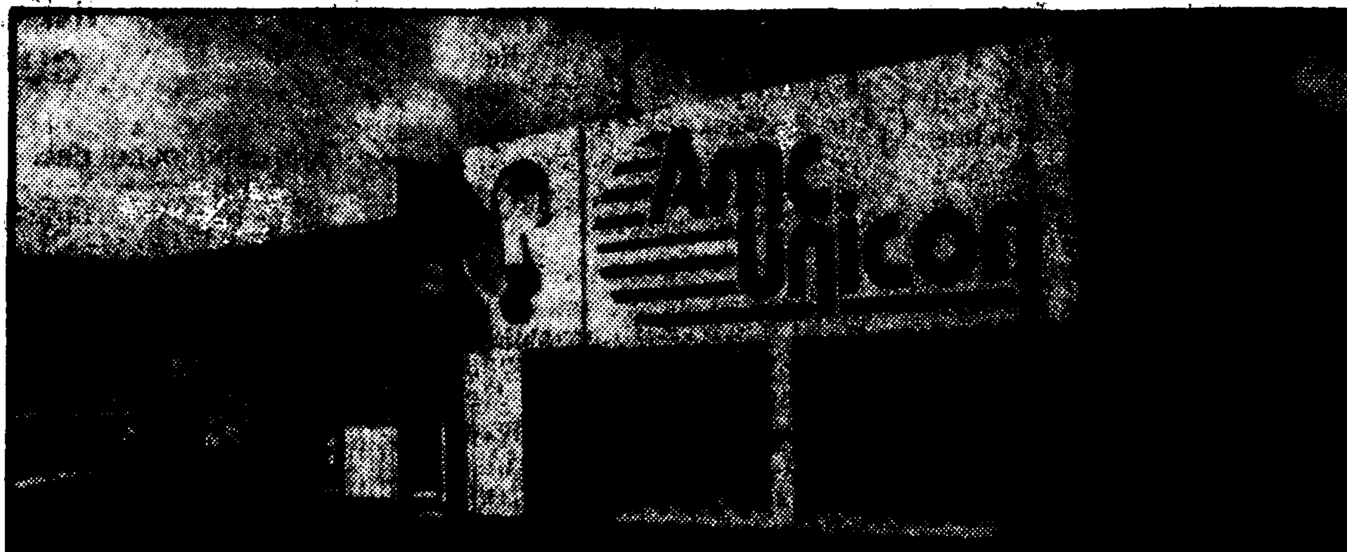
Schoolsport Olympiade op tv

ORANJESTAD — Op TeleAruba zal maandagavond om kwart voor acht de uitzending zijn van de Schoolsport-Olympiade, waarmee IDEFRE het schoolsportprogramma 1988/1989 afsloot. Deze schoolsportolympiade voor de basisscholen bestaat uit atletiekonderdelen, trefbal- en volleybalwedstrijden. IDEFRE zal gedurende de komende herfstvakantie weer een schoolsport-Olympiade organiseren in het kader van het eerste lustrum van de stichting Anti-Drugs Aruba, FADA.

Boot opgebracht

ORANJESTAD — Weer heeft de patrouilleboot van de politie PB-1 de kapitein van een boot gedwongen naar de haven van Oranjestad te varen. Ditmaal betrof het de 'Kunas', een boot die ook reeds door de Kustwacht in de gaten werd gehouden.

Speciale politieversterking en douanepersoneel waren bij de aankomst van de 'Kunas' in de haven van Oranjestad aanwezig. De kapitein en de bemanning werden verhoord. De boot werd grondig doorzocht, waarbij zelfs opslagtanks werden opengesneden. Er werd niets verdachts gevonden.

Oranjestad - AMC/Unicon aan de Fergusonstraat (zie foto) heeft een nieuw jasje, het interieur is volledig vernieuwd en de buitenkant van het bedrijf geheel opgeknapt. Overigens ondergaat het gehele AMC/Unicon concern een facelift.
Daarnaast is de service afdeling uitgebreid welke thans bestaat uit 25 monteurs herkenbaar aan hun licht/donker blauw uniform. Service wordt verleend op vrijwel alle artikelen met name op HIFI, Witgoed en Airco's. (advertentie)

Aruba Ariba bridge-uitslagen

ORANJESTAD — Aan de bridgecompetitie van bridgeclub Aruba Ariba werd deze week deelgenomen door 22 paren.

Uitslag A-klasse: 1. dames Somers/Bermudez 68.57%, 2. heren Marapin/Somers 61.07, 3. dames Verbunt/Van Leerdam 59.29, 4. heren Verbruggen/Van Leerdam 57.14, 5. heren Timmer/Hermelijn 53.57.

Uitslag B-klasse: 1. echtpaar Bilderbeek 57.14, 2. mw Keijser/Friso 56.25, 3. echtpaar Nietop 55.80, 4. dames [illegible]/McDavid, echtpaar Arnoldus 54,91, 6. heren [illegible]/Jacobusse 51.7[illegible].

Dinsdagavond wordt weer [illegible] in de Tivoli-[illegible].

AGENDA ARUBA

KANTOORUREN AMIGOE: 08.00-12.00 / 14.00-17.30 uur; zaterdag gesloten.

TELEFOON 24333. Voor spoedgevallen na kantoortijd: 21639, 22316 en 24508. Pageboy: 127-743.

TELEFAX: 22368.

BANKREK. nr. 10.815.445 Banco di Caribe.

POLITIE: 100.

ALARMCENTRALE: 115.

ZOEKERTJES verschijnen op dinsdag en vrijdag en kunnen iedere dag tussen 08.00-12.00/14.00-17.00 uur worden opgegeven; behalve op zaterdag. Alleen zoekertjes, die op maandag en donderdag voor 10.00 uur binnen zijn, kunnen de dag daarop (dus dinsdag en vrijdag) verschijnen.

BIOSCOPEN
PRINCIPAL: 20.30 uur *Killer Cop* (action, 18 jr.).
DRIVE-IN: 20.30 + 24.00 uur *The Karate Kid III* (action, 18 jr.).

* * * * *

DOKTER HART KINDER-POLIKLINIEK (Shakespearestraat 13, tel.: 27263/24300): spreekuren maandag t/m zaterdag van 08.30-11.30 uur; maandag, woensdag en vrijdag van 15.00-18.00 uur.

CENTRO MEDICO CARABOBO (L.G. Smith Boulevard 34, tel.: 21777): dra L.G. Beke-Martinez, Engelandstraat 7, tel.: 24696.

WIT GELE KRUIS: Oranjestad: tel.: 23168; Noord: tel.: 23425; Santa Cruz en Paradera: tel.: 28288/25543; Savaneta en Brazil: tel.: 47020/48301; San Nicolas: tel.: 45906; Dakota: tel.: 29008 (wijkgebouw), 24444 (kantoor).
(voor brandgevallen, ongelukken of een of ander ongeluk gelieve Alarmcentrale op te bellen, tel.: 115)

TELEARUBA
VRIJDAG: 18.00 Highway to heaven: «I was a middle aged werewolf»; 18.50 CNN Sports; 19.10 Showbiz Today; 19.30 Ripiti y gana; 19.55 Sportlotto; 20.00 Telenoticias; 20.30 Golden Girls; 21.00 CNN international news; 21.45 Movie of the week: «Fatal Vision»; 23.30 Sports tonight (CNN); 24.00 Sluiting.

DIVERSEN
FLIGHT INFORMATION CENTER: dagelijks geopend van 07.00-20.00 uur; na 20.00 uur informaties via verkeerstoren.

ESSO SERVICE CENTER (Oranjestad): **24.00 uur per dag geopend** (alleen gesloten van zondag 20.00 uur tot maandagmorgen 07.00 uur).

STICHTING ZIEKENVERPLEGING ARUBA
DOKTER HORACIO E. ODUBER HOSPITAAL (tel.: 24300)
Bezoekuren:
Kinderafdelingen: doorlopend bezoek van 08.00-20.00 uur; andere afdelingen: van 11.00-12.00/15.00-15.45/18.30-19.30 uur.
Rookverbod:
Er is een algemeen rookverbod in het hospitaal. Slechts op enkele recreatieplaatsen in het hospitaal mag er gerookt worden.

KONINGIN WILHELMINA FONDS (tel.: 24652/22817): informatiecentrum woensdag geopend van 08.30-12.00 uur - Paardenbaaistraat 8 (boven).

FADA (Paardenbaaistraat 8, tel.: 32999): voor inlichtingen omtrent preventie alcohol/drugsmisbruik.

ENTERTAINMENT EXPRESS: 20.30 uur show van de Arubaanse komiek Vale Croes - Cas di Cultura.

LEZING: 20.00 uur van André Brugiroux - Bucutiweg 19 (spreektaal: Engels of Spaans).

SPORT
BASEBALL **(AA-klasse)**: 20.00 uur Aruba Video Cntre vs Richmond - Mansur Ballpark.

BASKETBALL: 18.00 uur (mini) Santa Cruz vs Coopind (Venezuela); 19.30 uur (jeugd) Rebels vs Coopind (Venezuela) - Sporthal.

CENTRO DI BARRIO NOORD: 18.00 uur bingo-drive.

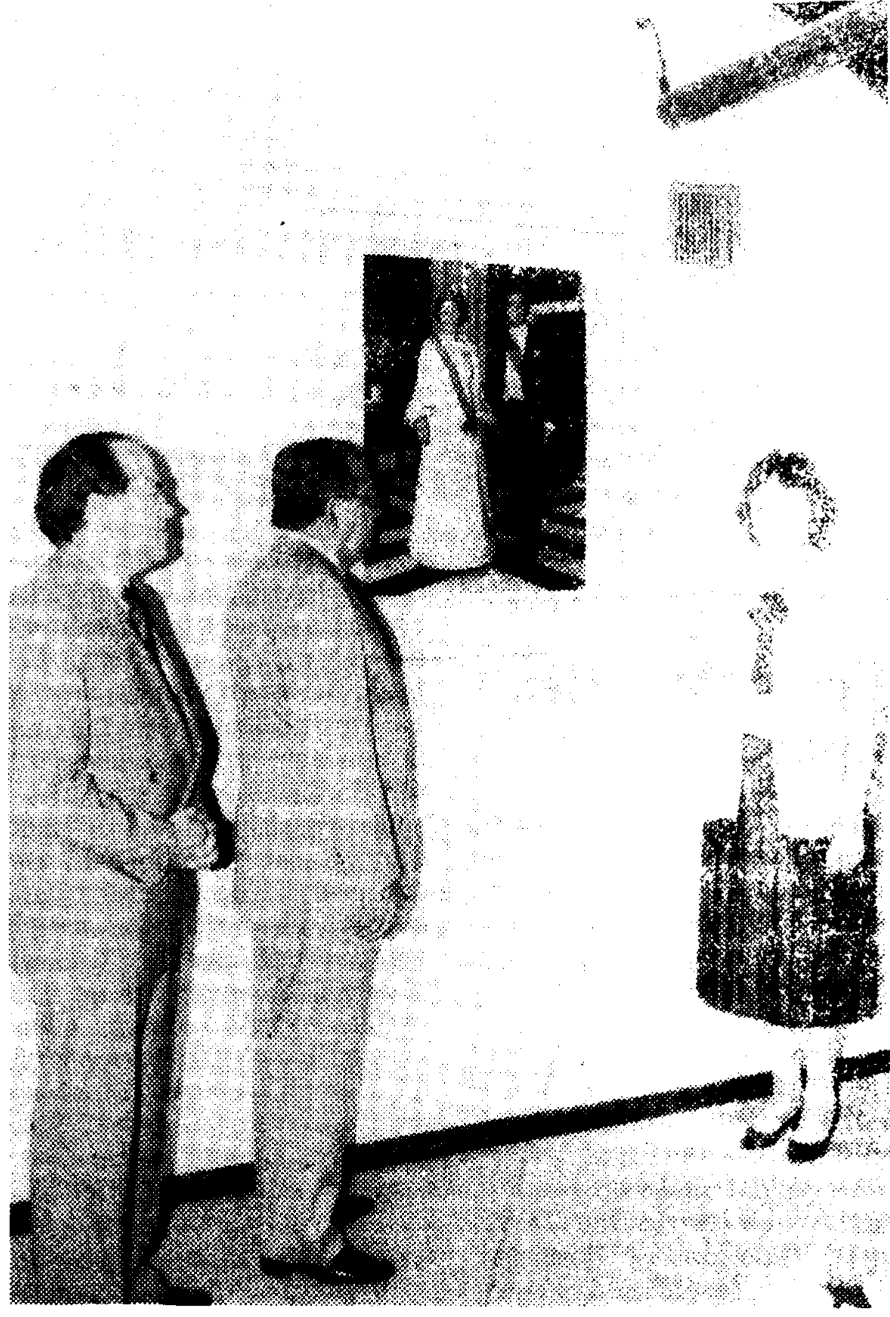
* * * * *

ZATERDAG
DIVERSEN
STICHTING SCHOOLZWEMMEN: iedere zaterdagmorgen van 10.30-11.30 uur zwemles in de zee voor het Golden Tulip Aruba Caribbean Hotel.

BASKETBALL: 16.00 uur (mini) Oranjestad vs San Nicolas; 17.30 uur (mini) Noord vs Coopind (Venezuela); 19.00 (jeugd) Chinese vs Coopind (Venezuela) - Sporthal.

PROTESTANTSE GEMEENTE: 08.00-13.00 uur porchsale - achterzaal Grote kerk.

* * * * *

■ *ORANJESTAD — Zoals reeds gemeld wordt ingaande vandaag mr Helen Werleman-Lejuez de nieuwe Officier van Justitie en hoofd van het Parket van de Officier, als opvolger van mr Hans Hoogland. Gisteren (zie foto) legde Werleman de eed af in handen van gouverneur Felipe Tromp en in tegenwoordigheid van minister van Justitie mr Hendrik Croes.*

Verkeer 87 pv's

ORANJESTAD — De politie blijft processen-verbaal uitdelen in het verkeer.

Tijdens verkeerscontroles woensdag werden op de hoofdverkeersweg en in Oranjestad kregen 87 bestuurders een pv. Van dit aantal was 65 procent bestuurders die reden zonder de Nummerplaatbelasting te hebben betaald. De rest van de pv's was voor bestuurders met documenten die niet in orde waren en die zonder veiligheidsriem aan het rijden waren.

■ *ORANJESTAD — Ten Bestuurskantore werd gisteren - zoals de afgelopen jaren meermalen het geval -weer een commissie voor San Nicolas geïnstalleerd. Ditmaal een 'Comision Adelanto Social San Nicolas', die evenals de andere commissies de ontwikkelingen op sociaal/cultureel/educatief gebied in San Nicolas moet begeleiden en bevorderen door middel van adviezen aan de regering.*

De commissie werd geïnstalleerd door premier Nelson Oduber (midden) en bestaat uit: Johansson Geerman, Angelus Vrolijk, Elroy Jack, William Woodley, Albertina Charles, Raymond Slagt, Gabriel Illidge en Bertie Viapree.

Debat over financiële situatie Aruba

Engelbrecht: premier Oduber haalt cijfers door elkaar

ORANJESTAD — Ex-minister van Financiën Armand Engelbrecht zal de AVP vertegenwoordigen in het debat dat premier Nelson Oduber met de AVP wel aangaan over de financiële situatie van Aruba en de AVP-beweringen, dat de regering-Oduber de financiële positie van Aruba in gevaar heeft gebracht, waardoor Aruba weer op de 'high risk area'-lijst zou komen.

Oduber heeft gisteravond in het regeringsprogramma voor TeleAruba reeds een 'voorproefje' van dit debat gegeven door gewapend met cijfers en rapporten te vertellen hoe de financiële vork nu precies - volgens de regering - in de steel zit.

Intussen zit de AVP nog te wachten op de officiële uitnodiging voor het debat waarbij bekend wordt waar en hoe dit gehouden wordt en wie als moderator zal optreden.

Engelbrecht vertelde de Amigoe, dat Oduber de indruk heeft gewekt dat het Nederlands en Engels van de premier niet zo goed is. De premier haalt de rapporten uit zijn context zonder overleg te plegen met zijn minister van Financiën of financiële adviseurs.

Uitvoerig ging de exbewindsman in op de uitlatingen van de premier over de 197.3 miljoen aan garanties, terwijl rapporten van de Centrale Bank en Rekenkamer spreken over ongeveer vierhonderd miljoen florin. Hiervan is dan nog tachtig miljoen van de Dutchco-garantie, die destijds door het MEP-Bestuurscollege werd aangegaan en Aruba reeds twintig miljoen heeft gekost.

Overigens vraagt Engelbrecht zich af, waarom de MEP destijds voor alle garanties in de Staten heeft gestemd die door de AVP werden gegeven. Men moet hiervoor een motief hebben gehad, aldus Engelbrecht.

Met team uit Venezuela

Week lang jeugd-basketbal te zien

ORANJESTAD — In de Sporthal wordt vanavond een aanvang gemaakt met een week van basketballwedstrijden tussen de jeugd van Aruba en die van Venezuela.

Uit de staat Aragua is de club Coopind aangekomen met een team van minibasketball (tot en met twaalf jaar) en een jeugdteam (tot en met achttien jaar). Kinderen tot en met twaalf hebben gratis toegang en volwassenen betalen een entreeprijs.

Het programma is als volgt:
vrijdag 1 september (Sporthal):
Santa Cruz - Coopind (6 uur, mini), Rebels - Coopind (7.30 uur, jeugd).
zaterdag 2 september (Sporthal):
Oranjestad - San Nicolas (4.00, mini), Noord - Coopind (5.30 uur, mini), Chinese - Coopind (7.00, jeugd).

Zondag wordt een rondrit voor de gasten georganiseerd.
maandag 4 september (CB Brazil):
Oranjestad - Coopind (6.00, mini), All Stars Aruba - Coopind (7.30, jeugd).
dinsdag 5 september (CB Brazil):
San Nicllas - Coopind (6.00, mini), All Stars Aruba - Coopind (7.30, jeugd).
woensdag 6 september (CB Brazil):
All Stars Aruba - Coopind (6.00, mini), All Stars Aruba - Coopind (7.30, jeugd).

Donderdag 7 september om vijf uur worden in de Sporthal clinics gehouden door de Coopind-trainer.

Semi-finale AA baseball-strijd

ORANJESTAD — De semifinale in de AA-baseballcompetitie wordt vrijdag 8 september ingeluid. De vier semifinalisten zijn: Marlboro, Aruba video center, Richmond en Shell Barlock. De semifinale wordt gespeeld volgens het 'best out of 5' systeem, waarbij de nummer één uitkomt tegen nummer 4, en de nummer 2 tegen nummer 3. De twee winnaars gaan naar de finale, die volgens het 'best out of 7' systeem zal worden gespeeld.

■ *ORANJESTAD — Donderdagmorgen begon de Londen-reis voor vijf Statenleden met 350 dollar daggeld op zak. In Londen wordt een Parlatino-vergadering over buitenlandse schulden bijgewoond. Deze Latijnsamerikaanse vergadering in Europa duurt tot en met 10 september.*

Foto: de vijf Statenleden voor het vertrek op de Arubaanse luchthaven; vlnr' Eddy Werleman (PPN), ing. Richard Eman (EMP), Benny Nisbet (PPA), Mario Croes (MEP) en Felix Flanegien (MEP, Statenvoorzitter).

ORANJESTAD — André Brugiroux, bekend als 'Frenchman World Traveler' of 'Marco Polo of modern times', geeft vanavond om acht uur zijn eerste lezing op Aruba op het adres Bucutiweg 19. De lezing is in het Engels of Spaans, afhankelijk van de keuze van de aanwezigen.

Morgenavond om acht uur volgt een tweede lezing, in het Frans, voor de Alliance Française d'Aruba in de Nationale bibliotheek.

Bond van gepensioneerden OPPA:

Meer betalen en minder krijgen

ORANJESTAD — Bepaalde rechten die een gepensioneerde nu heeft, zullen in de Algemene Ziektekostenverzekering Aruba (AZV), die in de maak is, komen te vervallen of minder worden en is het bijna zeker dat er een premie-verhoging zal komen.

Dit heeft de Vereniging van Gepensioneerde Ambtenaren Aruba (OPPA) vernomen van het Pensioenfonds en van de commissie die de AZV voorbereidt. Het OPPA-bestuur laat in het verenigingsblad weten het niet eens te zijn met dit 'meer betalen en minder krijgen' en heeft dit schriftelijk ter kennis gebracht van de AZV-commissie.

Het OPPA-bestuur stelt van mening te zijn, dat verworven rechten door de jaren heen moeten blijven bestaan, met of zonder AZV.

Koffieconcert van gitarist

ORANJESTAD — In de Rembrandt Room van het Aruba Palmbeach Hotel wordt zondagmorgen om half elf een concert gegeven door de in Californië wonende Colombiaanse gitarist Aris Quiroga. Deze gitarist, die al meermalen op Aruba is opgetreden, brengt een repertoire van werken van Bach, Scarlati, Villalobos, Lauro en Albeñiz.

Roadtest te Palo Marga

SAN NICOLAS — Op de dragstrip te Palo Marga worden zondag van twee tot zes uur roadtests gehouden. Deze tests zijn in verband met de 'Coca Cola Classic'-dragraces die binnenkort plaatsvinden. De deelnemers kunnen aanstaande zondag gebruik maken van 'traction compound' en het tijdregistratiesysteem. Dragliefhebbers kunnen de roadtests gratis bijwonen.

MINISTER VAN JUSTITIE GAF OPDRACHT

Voor buitenlandse kinderen

SIMAR verbaasd over cursus Nederlands

ORANJESTAD — Met verbazing heeft het bestuur van de Vakbond van leerkrachten (SIMAR) kennis genomen, dat tijdens de grote vakantie kinderen van buitenlanders een basiscursus Nederlands hebben gevolgd. Volgens de Simar zou deze cursus buiten de directie van Onderwijs om zijn gegeven.

Op initiatief van minister van Justie, mr Hendrik Croes, in samenwerking met Lieburg van de directie Openbare Orde en Veiligheid zou met deze cursus begonnen zijn. Simar begrijpt in een verklaring niet, dat de minister van Justitie zich met deze zaken bemoeit, waarbij gesteld wordt dat Nederlands inderdaad een moeilijke taal is, ook voor de Arubaanse kinderen.

Tot op heden heeft de regering hieraan weinig gedaan. 'De scholen verkeren in deplorabele toestand', aldus de Simar-verklaring. 'Onze methoden zijn ouderwets en onvoldoende. De leerboeken vallen uit elkaar, terwijl er scholen zijn die geen leerboeken hebben. Er zijn ons situaties bekend waarbij de leerkrachten het gehele jaar met pakjes stencilpapier onderwijs moeten geven, waarvan de achterkant wordt gebruikt om te tekenen, omdat er geen geld beschikbaar is om tekenpapier te kopen'.

'Maar wél is er geld om een Nederlandse cursus te geven, waarvan niemand de inhoud kent en de Simar vanuit persberichten kennis moet nemen'.

Simar begrijpt niet waarom deze Nederlandse cursus gegeven moest worden. Simar is van mening dat het op de eerste plaats de verantwoordelijkheid van de ouders is dat de kinderen Nederlands leren om onderwijs beter te kunnen volgen of van de personen die de vreemde arbeidskrachten naar Aruba brengen. Simar vindt het maar een vreemde zaak dat de MEP verleden jaar kritiek had omdat de regering-Eman financiële steun gaf aan de International School, terwijl diezelfde MEP nu geld uitgeeft voor het volgen van een cursus Nederlandse taal voor kindeen van vreemde arbeidskrachten.

Simar is van mening, dat de regering oplossingen dient te zoeken voor de vreemde arbeidskrachten die op Aruba komen werken en alles wat daarmee verband houdt, maar niet op een wijze zoals nu met deze cursus. Er werd een commissie opgericht om adviezen te geven, doch in plaats van deze commissie aan de slag te laten gaan, neemt de regering zelf beslissingen, die kop noch staart hebben, aldus de Simar.

Pelican Watersport blijft bij Holiday Inn

ORANJESTAD — Pelican Watersport, bijgestaan door mr Caspar Hese, spande een kort geding aan tegen Holiday Prime Beach nv, bijgestaan door mr Maximo Croes, over verlenging van het contract van Pelican Watersport voor watersportactiviteiten bij Holiday Inn.

Pelican had een contract voor drie jaar dat gisteren was afgelopen, waarin echter een clausule dat Holiday Inn met Pelican diende te onderhandelen over verlenging van het contract, waarover overeenstemming werd bereikt.

Desondanks kreeg Pelican Watersports op het laatste ogenblik te horen, dat Holiday Inn niet meer met Pelican in zee wenste te gaan.

Pelican spande hierop een kort geding aan, waarover de rechter twee uur later uitspraak deed, waarbij Holiday Prime Beach nv een verbod werd opgelegd om zaken te doen met Van Eerden en Brete Yacht Charters nv of anderen. Dit op verbeurte van de dwangsom van tienduizend florin. Pelican Watersports blijft doorgaan met de activiteiten bij Holiday Inn.

HOLIDAY INN Aruba is een van de driehonderd hotels die dit jaar de Holiday Inn superior hotel prijs heeft gewonnen. De winnaars zijn de hotels die uitblinken in kwaliteit en dienstverlening. Van de ongeveer zestienhonderd hotels van het Holiday-keten wordt twaalf procent als Superior hotel erkend.
General manager van Holiday Inn Aruba, Brian Reeve, verklaarde onder de indruk te zijn dat hij voor de tweede achtereenvolgende keer deze prijs mag ontvangen mede namens zijn medewerkers. Reeve zal tijdens een speciale bijeenkomst aan elke werknemer een 'Superior hotel button' uitreiken en de gewonnen trofee op de balie van de receptie ten toon stellen.

In Bayrut:

Schieten laait op

BAYRUT - Zware beschietingen op woonwijken in de Libanese hoofdstad Bayrut hebben in de nacht van donderdag op vrijdag aan drie mensen het leven gekost. 31 Personen raakten gewond bij de ernstigste bombardementen sinds twee weken, zo is in ziekenhuiskringen vernomen.

De beschietingen tussen Syrische troepen met hun Libanese bondgenoten en christelijke eenheden onder leiding van generaal Michel Aoun duurden donderdagmorgen voort. De strijd ging door ondanks de aanwezigheid van de Franse afgezant Francois Scheer die in Bayrut overlegt over een Frans vredesplan. Tijdens het bezoek van een vertegenwoordiger van de Sovjetunie vorige week zwegen de kanonnen. De Libanese afdeling van de regerende Syrische Ba'athpartij liet woensdag in een verklaring weten dat Scheers missie door alle met Syrie verbonden groepen was afgewezen.

Bij de bijna zes maanden durende gevechten zijn volgens een telling van het Franse persbureau AFP zeker 746 mensen omgekomen en 3.450 gewond geraakt.

Base-gebruikers Adventistenkerk

ORANJESTAD — In de ochtenduren betrapte een politiepatrouille op het erf van de Adventistenkerk aan de Arendstraat drie mannen - R.H. (32), L.W. (35) en G.S. (52) - die base aan het roken waren.

Bij het zien van de politie nam het trio de benen. Ze werden korte tijd later aangehouden. Bij de kerk vond de politie het materiaal dat bij het roken werd gebruikt.

BIJ ARUCAR NV gaf Sikkens specialist Rob Haitsma, van AKZO/Sikkens Nederland, demonstraties aan het publiek en vakmensen over de nieuwste methoden op carrosserie en spuitgebied. Bij de foto, specialist Haitsman in aktie.

Voetbalpartijen van veteranen

ORANJESTAD — Het veteranen voetbal-wereldkampioenschap komt zondag ten einde met de laatste serie wedstrijden op het veld van Centro di barrio Dakota.

De laatste uitslagen worden: Nederland - Aruba 1-0, Engeland - Suriname 5-4, Curaçao - Colombia 2-1 en Bonaire - Portugal 5-4.

De wedstrijden op zondag zijn: Aruba - Suriname (11.00 uur), Colombia - Portugal (1.00 uur), Nederland - Engeland (3.00 uur) en om 5.00 uur de grote finale tussen Curaçao en Bonaire.

Achtste lustrum van Paradera-parochiekerk

PARADERA — De parochie Paradera begint op zaterdag 2 september met de viering van het 40-jarig bestaan van de Santa Filomena kerk. De viering is van acht uur 's avonds tot middernacht met een cultureel programma, en hierna dansen tot drie uur in de ochtend in de ex-club Caiquetio. De culturele avond bestaat uit poezie, toneel, muziek, dans en zang. De medewerkers hieraan zijn: grupo Tutti Frutti, grupo Flor di Palisia, grupo Tebenki, grupo di Cuarta, grupo Uni di Noord, Family stars, Placentero Ritmo y Cuerda, Cah'i orgel 'Arubanita' en 'Solitaria', Tommy y Francis, Philomena Wong, Mariachi Aruba en Tipico Criollo.

Op 8 september, de dag van het veertig jarig bestaan, wordt om zeven uur 's avonds een plechtige mis gecelebreerd als slotstuk van een triduum op 5,6 en 7 september om zeven uur 's avonds. De opbrengst van de culturele/dansavond komt ten goede aan het fonds voor restauratie van de kerk.

Richmond boekt KO-zege tegen Barlock-ploeg

ORANJESTAD — Richmond behaalde in de AA-klasse-competitie een 11-1 knockzege op Shell Barlock.

Hierdoor klom Richmond naar de de derde plaats met negen gewonnen en veertien verloren wedstrijden en is Shell Barlock op de vierde plaats gebleven met negen gewonnen en vijftien verloren partijen. Robert Henriquez werd winnende pitcher voor Richmond en Lucas Wever de verliezer voor Barlock. Het wedstrijdverloop was: elf runs, elf hits, geen error voor Richmond en één run, zes hits en vier errors voor Barlock.

In het Mansur Ballpark wordt vanavond de wedstrijd Aruba Video Center - Richmond gespeeld.

Judo-lessen te Tanki Leendert

ORANJESTAD — Volgende week wordt een aanvang gemaakt met de Judo lessen in het Judo center Noord.

Maandag 4 september, van acht [illegible] uur 's avonds beginnen de lessen voor senioren (15 jaar en ouder) en dinsdag 5 september, van 5-7 uur, de lessen voor junioren (6-15 jaar).

De lessen worden gegeven in het judo-gebouw te Tanki Leendert [illegible]

Granger bijna perfecte werper

Hawks verslaat met 6-5 Sorpresa

WILLEMSTAD — Blue Hawks/Medela sloot gisteravond de derde ronde van de AA-klasse basebalcompetitie af met een 6-5 overwinning ten koste van Sorpresa. Ofschoon uiteindelijk met amper één run verschil werd gewonnen, zorgde Hawkswerper daarbij voor een opmerkelijke prestatie door gedurende de eerste vijf innings een bijna perfecte wedstrijd te werpen.

Granger zag kans in de eerste vijf innings het aantal slagmensen van Sorpresa dat een beurt kreeg op het minimum van vijftien te houden. Het waren echter geen vijf perfecte innings omdat Michael Regina als enige van Sorpresa een honkslag kon aantekenen. Na hem volgde echter een doubleplay zodat het aantal slagmensen op het minimum bleef. Des te opmerkelijker is de prestatie van Granger omdat hij eigenhandig middels strikeouts voor elf van deze outs zorgde.

ABRUPT

Aan zijn sublieme optreden kwam echter een abrupt einde in de zesde inning. Ofschoon hij kans zag nog twee keer drieslag te laten noteren, kreeg hij in de zesde, drie honkslagen tegen welke drie punten opleverden voor Sorpresa. De wedstrijd werd daarmee 6-3 omdat zijn teamgenoten in de beginfase van de strijd een fikse 6-0 voorsprong hadden opgebouwd. Vier punten werden gescoord in de tweede slagbeurt op drie vrije lopen, twee wildpitches en een honkslag van Chandel Godet.

Sorpresa sloeg op zijn beurt toe in de zesde en zevende inning. In de zesde inning produceerden Gilford Smit, Orlando Reina en Nestor Clemencia (tweehonkslag) drie punten en forceerden daarmee de exit van Granger. Deze werd vervangen door Kenneth de Lima die de inning afsloot maar in de zevende al problemen kreeg. Hij verliet de werpheuvel na een vrije loop en een driehonkslag van Irving Redan en werd vervangen door Royston Privania die niet kon voorkomen dat Sorpresa nog een vijfde run scoorde, maar verder de partij zonder al te grote problemen voor Hawks uitwierp.

EINDCIJFERS

De eindcijfers luiden: 6-8-0 voor Hawks en 5-6-2 voor Sorpresa. Irving Redan eindigde als verliezende pitcher. De wedstrijd van gisteravond was de voorlaatste van de derde ronde. Deze ronde wordt zaterdagavond afgesloten waarna de volgende competitiefase wordt ingezet bestaande uit twee ronden tussen de nummers 1 tot en met 6, namelijk Sta Maria Pirates, Sta Rosa Indians, Groot Kwartier Stars, Royal Scorpions, Wild Cats en Blue Hawks.

Geconcentreerde Chang

■ *FLUSHING — De Amerikaan Michael Chang concentreert zich op een backhand-slag tijdens zijn tennispartij tegen de Zweed Thomas Hogstedt. De wedstrijd werd gespeeld in de tweede ronde van de open Amerikaanse tenniskampioenschappen in Flushing Meadows.*

Chang won de partij met de cijfers 6-1, 6-3, 6-3.

BONN - Westduitse regeringsfunctionarissen zeiden woensdag dat Hongarije bereid is alle Oostduitsers die naar het Westen willen, te laten vertrekken. Er zijn naar schatting zo'n 220.000 Oostduitse toeristen in Hongarije.

Romario traint weer bij PSV

DEN HAAG — PSV-trainer Guus Hiddink verwacht Romario zaterdag op de training. Als blijkt dat de Braziliaanse spits fit is, voegt Hiddink hem toe aan de selectie voor het duel met Den Bosch op zondag 3 september.

Romario arriveerde vrijdagmorgen met zijn vrouw op Schiphol. Hij is ruim drie maanden weg geweest. Na de bekerfinale op 23 mei tegen FC Groningen vertrok de aanvaller als topscorer van Nederland naar Brazilie. Hij speelde vervolgens om de Copa America en een aantal wk-kwalificatiewedstrijden. In het uitduel tegen Chili werd hij uit het veld gestuurd en aanvankelijk voor een, later voor drie duels geschorst. Flamengo probeerde nog de spits tot het eind van het seizoen te huren, maar PSV-manager Ploegsma liet weten dat daarover niet te praten viel.

In vergelijking met het team dat zondag NEC met 4-1 versloeg, ontbreekt zondag in ieder geval Stan Valckx. De Limburger heeft last van een spierverrekking.

Bridge Baranca

WILLEMSTAD — De uitslag van de woensdagavond gespeelde wedstrijd waaraan zeventien paren deelnamen, luidt: 1. echtpaar De Jong 62.50%, 2. heren Maas/Nijhoff 60.71, 3. echtpaar Bergsma 59.64, 4. dames Nebbeling/Van Vliet 57.44, 5. heren Groot/V.d. Net 56.55, 6. mw Valkenberg/heer Pais 53.57, 7. echtpaar Kruisheer 52.86, 8. dames Boudewijns/Blankevoort 51.19. De overige paren scoorden beneden het gemiddelde.

Alle leden worden herinnerd aan het traditionele Coral Cliff-weekeinde toernooi op zaterdag 30 september/zondag 1 oktober. Kosten, geheel inclusief, 105 gulden per persoon. Opgave van deelneming aan Joke Bustraan. Vóór 15 september dient vijftig procent te worden vooruitbetaald.

AMERIKANEN VERLATEN BOGOTA

■ *BOGOTA - De Amerikaanse staatsburgers die zich in Colombia bevinden en wier aanwezigheid daar niet is vereist hebben de goede raad van Washington gekregen hun biezen te pakken en naar hun vaderland terug te keren. Op de Bogotaanse luchthaven was dit meteen te merken. Veel Amerikanen besloten inderdaad afscheid te nemen. Dit in verband met het huidige drugsgeweld.*

ZEIST - Competitieleider Jan Huijbregts heeft toch nog een datum in het programma van de eredivisie kunnen vinden waarop de wedstrijd Fortuna Sittard -FC Utrecht kan worden gespeeld. Op zondag 8 oktober heeft het op 16 augustus verboden duel in stadion De Baandert plaats.

De wedstrijd werd door de burgemeester van Sittard op 15 augustus verboden omdat hij problemen vreesde met de voetbalpas.

Een paar dagen eerder waren er moeilijkheden geweest bij het duel FC Utrecht - Feyenoord. Rotterdamse supporters, die niet in het bezit waren van de KNVB-voetbalpas, mochten uiteindelijk toch het stadion binnen.

Tennis wordt Olympische sport

SAN JUAN - Tennis is weer volledig opgenomen in het programma van de Olympische Zomerspelen. Bij de Spelen van Seoul was de tennissport bij wijze van proef aan het Olympisch programma toegevoegd. Met slechts zes stemmen tegen en vijfentachtig voor namen de IOC-leden donderdag in San Juan het besluit een definitieve plaats voor tennis in te ruimen. Tennis stond al bij de eerste Olympische Spelen van 1996 in Athene op het programma en werd daar na de Spelen van Parijs 1924 vanaf gevoerd.

Ook werd tijdens de 95ste zitting in San Juan besloten dat voortaan professionele basketballers bij de spelen welkom zijn. "De enige voorwaarde is dat zij de autoriteit erkennen van de internationale basketbalfederatie (FIBA)", aldus Walter Troeger, de sport-directeur van het IOC.

Bij het Olympisch voetbaltoernooi van 1992 blijft de leeftijdsgrens gehandhaafd op 23 jaar.

Moeizame ronde om Italiaanse beker

ROME - In de tweede ronde van de strijd om de Italiaanse voetbalbeker zijn geen echte verrassingen gevallen. Wel hebben een aantal gerenommeerde clubs erg lang moeten voetballen voor hun plaats in de volgende ronde zeker was gesteld.

De uitslagen van de tweede ronde zijn:

Cosenza - Internazionale 0-2 (na verlenging), Lazio -Bologna 1-2 (nv), Roma - Palermo 4-0, Genua - Sampdoria 0-1, Pescara - Lecce 1-1 Lecce wns, Juventus - Taranto 2-1, Cremonese -AC Milan 0-1, Cesena -Messina 1-4, Atalanta - Bari 1-0 (nv), Fiorentina - Como 1-1 Fiorentina wns, Ascoli -Barletta 4-0, Napoli - Reggina 2-0.

Associatie van Tennisprofessionals:

Maatregelen om tennis aantrekkelijker te maken

NEW YORK — De Associatie van Tennisprofessionals (ATP) is voor de nieuwe opzet van komend seizoen met een reeks van maatregelen gekomen om het aanzien van de sport beter te laten worden. De voorstellen behelsen onder meer een strengere dopingcontrole, regels om de snelheid van de partij te bevorderen en maatregelen om onsportief gedrag tegen te gaan.

Larry Scott, beroepspeler in de ATP-tour en lid van het bestuur, zei donderdag tijdens een persconferentie op Flushing Meadow in New York, dat er in de nabije toekomst gecontroleerd gaat worden op het gebruik van anabole steroiden. Tot nu toe werd er in tennis slechts gezocht naar sporen van cocaine, heroine en amfetaminen. "We zijn nu bezig precies te bepalen, hoe de dopingtests zullen gaan plaats vinden."

WANGEDRAG

Volgens Scott krijgen de nieuwe gedragsregels ("De meest dringende zaak") volgend jaar hun beslag. "Vanuit ons oogpunt is de belangrijkste verandering waarschijnlijk het sneller uitsluiten van een speler wegens wangedrag. We gaan terug naar drie stappen. Na een waarschuwing en een strafpunt volgt bij de volgende overtreding uitsluiting. Gameverlies wordt als strafmaatregel geschrapt", zei Scott. "We realiseren ons, dat tennis niet de allerbeste naam heeft in de sportwereld. Dat willen we graag verbeteren."

Franco Bertoni, lid van de reglementscommissie, verklaarde dat om de snelheid van het spel te bevorderen de toegestane tijd tussen elk punt wordt teruggebracht van 30 naar 25 seconden. De tiebreak gaat, behalve bij de grand slam-toernooien, in het ATP-circuit voortaan gelden voor elke set, ook de laatste. "Het belangrijkste doel was het spel aantrekkelijker te maken voor de spelers en toernooien, maar belangrijker is het nog voor de toeschouwers, de tv en de sponsors." In tegenspraak daarmee lijkt de beslissing de tennissers in het vervolg na elke game anderhalve minuut rust te gunnen en niet langer alleen na de oneven games.

RANKING

De ATP heeft ook het rankingsysteem veranderd. Volgend seizoen tellen alleen de beste veertien toernooien mee voor de rangschikking. Op die manier kan een speler, in een poging hogerop te komen, voor meer dan de veertien vastgestelde evenementen inschrijven.

Marseille heeft contact met Diego

MARSEILLE - Nu Diego Maradona er maar niet toe kan komen terug te keren naar Napoli, heeft Olympique Marseille ineens weer belangstelling gekregen voor de corpulente Argentijnse vedette. "Er is 90 procent kans, dat Maradona nog dit seizoen het shirt van Olympique zal dragen", verklaarde voetbalmakelaar Michel Basilevitch, die zei namens de Argentijn op te treden, donderdagavond in Marseille.

Volgens hem gaat Maradona helemaal niet meer terug naar Napels en laat hij zijn advocaten uitzoeken, wat er met het contract met de Italiaanse club moet gebeuren en wat de consekwenties zijn van de daarin opgenomen bepalingen. "We zijn met Marseille in de eindfase van de onderhandelingen, die al op 5 juni met Michel Hidalgo zijn begonnen", zei Basilivitch.

BEVESTIGD

Bernhard Tapié bevestigde desgevraagd, dat Maradona de kleuren van zijn club gaat verdedigen. Hij zei er niet bij wanneer de Argentijn in dienst treedt of in Frankrijk arriveert. "Hij heeft tot 24 november de tijd om bij ons een contract te tekenen", zei Tapié. "Hij blijft voor mij de beste voetballer ter wereld. Hij zal in Marseille zijn Europese loopbaan besluiten."

Eerder op de dag kondigde Maradona's vrouw aan, dat de sterspeler vrijdag op het vliegtuig naar Italië stapt. Van de kant van Napoli is op dat bericht geen commentaar geleverd. "Officieel weten we van niets", zei manager Luciano Moggi. "Trouwens, de dag doet er niet toe. We hechten maar een beperkte waarde aan alle berichten. Met president Ferlaine gaan we wel met Maradona om de tafel zitten en alles eens op een rijtje zetten, als het zover is. Pas daarna treden we naar buiten."

Moggi liet nog wel weten, dat als Maradona niet meer voor Napoli wil spelen, hij dat ook niet zomaar elders kan gaan doen. "En dat heb ik nog heel recent ook tegen Tapié gezegd."

IOC-preases voor derde keer gekozen

SAN JUAN - Dr. Juan Antonio Samaranch is woensdag in de hoofdstad van Puerto Rico, San Juan, herkozen als voorzitter van het Internationaal Olympisch Comité. De Spanjaard gaat daarmee zijn derde termijn van vier jaar in. Samaranch werd voor de tweede keer herkozen. De 69-jarige Spanjaard werd voorzitter van het IOC in 1980 (Moskou) als opvolger van de Brit Lord Killanin.

In San Juan werd Samaranch gekozen per acclamatie. De 85 aanwezige leden van het 95e-congres hadden weinig keus; de Spanjaard was de enige kandidaat voor de functie. Volgens het Olympisch Handvest is de stemming geheim. Samaranch koos echter voor een verkiezing per acclamatie.

Woensdag werd eveneens de Chinees Zhen Liang gekozen, ook zonder tegenstander, als een van de vier vice-voorzitters van het IOC. De Amerikaan Robert Hellmick is het nieuwe lid in het dagelijks bestuur van het Comité.

Spassov jeugdkampioen

Kasparov leidt in wereldbeker-strijd

TUNGA - De Hongaarse schaakster Szuza Polgar, wier zusje Judith onlangs in Amsterdam vele grootmeesters afblufte, heeft bij het wereldkampioenschap voor junioren in de Colombiaanse plaats Tunja niet kunnen imponeren temidden van de jongens. De Hongaarse, die met de Sovjetrus Drejev als enige kon bogen op een ELO-rating van boven de 2500 punten, eindigde niet bij de eerste tien. De achttienjarige Bulgaar Vassili Spassov werd de nieuwe wereldkampioen.

Hij moest met 9,5 punten de eerste plaats weliswaar delen met de Pool Jacek Gdanski, maar kreeg de titel toch door zijn betere uitgangspunt. Hij won in de laatste ronde van de sterke Rus Oelibin, die met Gdanski de eerste plaats had bezet sinds de vijfde ronde.

Die verrichting was na onderling vergelijk goed voor de wereldtitel. Spassov volgt de Fransman Joel Lautier op, die vorig jaar in Adelaide won. Oelibin zakte naar de derde plaats, waar ook de favoriet Drejev eindigde. Drejev was de enige grootmeester in het gezelschap.

KASPAROV LEIDT

Bij het wereldbekertoernooi in Skelleftea veranderde in de veertiende ronde weinig. Bijna alle partijen eindigden in remise. Slechts Nunn klom een paar plaatsen door met de witte stukken Ehlvest te verslaan.

Kasparov bleef eerste. Hij heeft een half punt voorsprong op zijn aartsrivaal Karpov en de Brit Short, die hun onderlinge treffen al na dertien zetten vreedzaam beëindigden. Kasparov deed er bijna twee keer zoveel over, echt de Hongaar Ribli het leven echt zuur te maken.

Nacho Moron redt de eer

Surinaamse schakers te sterk voor Curaçao

WILLEMSTAD - Aan het schaaktoernooi om de Emanuel Schob Memorial hebben naast de 15 lokale schakers ook vier Surinaamse schakers deelgenomen. Drie van de vier eindigden gelijk op de eerste plaats.

De 'eer' van Curaçao werd door Nacho Moron gered, door de vierde plaats voor zich op te eisen. Moron versloeg de Surinaamse jeugdkampioen Franklin Mungroo. Hij moet zijn plaats echter delen met twee andere schakers: Henk Strating en Norman Zalm. De drie eindigden met 3,5 punt een half punt achter het winnende trio.

Cleofis Thomas en Gerard Chin-A-Lien bezetten samen de zevende plaats met drie punten. Van de overige deelnemers kon slechts Nelson Nicastia geen enkel (half) puntje veroveren.

Het duel tussen de drie Surinaamse winnaars, Ricardo Dos Ramos, Dewperkash Gajadin en Gillmore Hoefdraad, die samen de hoofdprijs van tweehonderd vijftig gulden mochten verdelen, aangevuld met Mungroo, en de vier Curaçaose schakers Moron, Zalm, Thomas en Chin-A-Lin, eindigde ook in een Surinaamse overwinning: 3-1.

Het was weer de oude schaakrot Moron die zijn partij in winst omzette. Hij wist Ricardo Dos Ramos te verslaan.

De schaak- ontmoeting werd met een gezellig samenzijn besloten.

■ *Rechts op de foto Nacho Moron, die de Surinaamse schakers twee keer versloeg en de 'eer' voor Curaçao redde. Hij won van Franklin Mungroo (l), terwijl delegatieleider Rudge even wordt afgeleid.*

■ *De Surinaamse schaakdelegatie van de vereniging Het Jonge Paard. Van links naar rechts op de foto: Guno Rudge, delegatie-leider; Gillmore Hoefdraad, Dewperkash Gajadin; Ricardo Dos Ramos; Franklin Mungroo.*

Grote winst voor Marseille

Piet den Boer weer succesvol voor Bordeaux

BORDEAUX - Bordeaux heeft woensdag op de achtste speeldag van de Franse competitie de draad der overwinningen, gebroken na het verlies in het weekeinde tegen Caen, weer opgepikt. En zoals het blijkbaar gewoon is geworden in de Zuidfranse stad, betekende dat dat de Nederlander Piet den Boer ook weer succes had. De spits van Bordeaux opende de score in de 37e minuut.

Pas in de tweede helft waren zijn teamgenoten in het treffen tegen rode lantaarndrager Brest ook succesvol. Lizarazu in de 75e en Ferreri in de 87e minuut zorgden voor de eindstand.

Olympique Marseille volgt nog steeds op een punt. De ploeg van Bernard Tapié haalde hard uit tegen Sochaux. Het werd 6-1 voor de gastheren. International en aanvoerder Papin scoorde vier keer. Mozer en Sauzee waren eveneens succesvol.

Toulon, de ploeg waar Peter Bosz altijd en John Lammers bijna nooit in actie komt, verspeelde een punt bij Paris Saint Germain: 1-1. Het staat echter nog wel vierde.

Montpellier, de ploeg waar de vroegere Roda JC-speler Wilbert Suvrijn furore maakt, speelde eveneens gelijk, 1-1 tegen Nantes. Winst was er wel weggelegd voor het team waar oud-Ajacied Robbie Witschge speelt. St Etienne kroop naar de middenmoot door winst bij Mulhouse (1-2).

Uitslagen:
Lyon - Racing Paris 1-1, Nantes - Montpellier 1-1, Toulouse - Metz 2-0, Nice - Lille 1-1, Cannes - Monaco 0-0, Bordeaux - Brest 3-0, Paris SG - Toulon 1-1, Mulhouse - St Etienne 1-2, Auxerre - Caen 3-0, Marseille - Sochaux 6-1.

Sport Agenda

SENTRO DEPORTIVO KORSOU
(zwembad)
geopend van 09.00-12.00/14.00-17.00 uur; dinsdag- en donderdagmorgen gesloten.

BOWLEN
(Damacor Bowling Club, Chuchubiweg)
openingstijden: maandag t/m donderdag van 17.00- 02.00 uur; vrijdag en zaterdag van 16.00 uur tot na 02.00 uur; zondag vanaf 13.00 uur.

SCHAAKVERENIGING CURAÇAO
(Rust & Burgh)
iedere maandagavond om 20.00 uur gelegenheid tot schaken.

SCHAAKVERENIGING JANWE
(Sentro di Bario Janwé)
elke zaterdag van 09.00-13.00 uur uur schaakles en -training voor de jeugd vanaf 7 tot 23 jaar.

VOLLEYBALL
(Silver Blasters)
20.30 uur finalewedstrijd dames;
21.00 uur finale heren - Sportzaal Sentro Deportivo Kòrsou.

.....

ZATERDAG
ATLETIEK
(Road Runners Club Kòrsou)
09.00-12.00 uur gelegenheid tot inschrijving voor de Fatum-loop - Trupial Inn bij de pool.

SOFTBALL
(Liga Uni Tur)
10.00-17.30 uur voortzetting competitie - Post 6-terrein.

Libregts: 'Geen onwil, maar overmacht'

Milaan-trio komt niet beschikbaar voor vriendschappelijke interlands

MILAAN - Bondsoach Thijs Libregts en competitieleider Jan Huijbregts hebben donderdag in Milaan te horen gekregen dat Marco van Basten, Ruud Gullit en Frank Rijkaard, voor zover ze al fit zijn, geen vrijaf krijgen voor de interlandwedstrijden tegen Denemarken (6 september) en Engeland (13 december). Volgende week woensdag staat zoals bekend in de Serie A voor het door blessures geplaagde AC Milan het competitieduel met Atalanta Bergamo op het programma.

De selectie vertrekt bovendien al op 10 december naar Tokyo voor de strijd om de wereldbeker tegen de Zuidamerikaanse kampioen op 17 december.

"Dat is geen onwil, maar overmacht", stelde Libregts. "De medische staf van AC Milan acht het wegens het tijdsverschil noodzakelijk, dat de selectie tenminste een week van tevoren vertrekt."

Over de gemaakte afspraken toonde de KNVB-delegatie, die overleg voerde met trainer Arrigo Sacchi en manager Silvano Ramazzoni, zich tevreden. Het gesprek werd van beide zijden als positief en prettig ervaren.

De Italianen zegden in principe hun medewerking toe bij het vrijgeven van het drietal voor de wedstrijden van het Nederlands elftal, waaronder de belangrijke confrontaties met Wales en Finland.

STELREGEL

Als stelregel voor meedoen geldt, dat de spelers fysiek in orde moeten zijn. Wanneer Gullit, Van Basten en Rijkaard door een blessure niet in actie kunnen komen voor hun club, dan zullen ze in die periode ook ontbreken in Oranje.

Voor de benefietwedstrijd op 20 september in De Kuip is er van de kant van Milan geen bezwaar tegen de aanwezigheid van het trio. Het meespelen van Van Basten en Rijkaard is echter afhankelijk van hun gezondheidstoestand.

Van Basten ondergaat deze week nog een kijkoperatie. Rijkaard deed woensdagavond, ondanks een lichte blessure, wel mee in de bekerwedstrijd tegen Cremonese (1-0). Gullit moet zes weken volledige rust houden, voordat wordt bekeken of een nieuwe meniscusoperatie noodzakelijk is.

TOESTEMMING

De drie internationals krijgen, mits fit, ook toestemming voor de oefenwedstrijden Nederland - Italië (21 februari) en Sovjetunie - Nederland (28 maart).

Ze zullen drie weken voordat de eindronde van het wereldkampioenschap op 8 juni losbarst beschikbaar zijn voor Libregts, indien Oranje zich kwalificeert. Mocht AC Milan er opnieuw in slagen de finale te halen van het Europese bekertoernooi voor landskampioenen (23 mei), dan melden Gullit, Van Basten en Rijkaard zich pas op 24 mei in het Nederlandse trainingskamp.

Ruud Krol blijft met Mechelen leider in Belgische competitie

MECHELEN - KV Mechelen voert ook na de derde speeldag in de Belgische competitie de ranglijst aan zonder het verlies van een punt. Maar de formatie van Ruud Krol diende tegen Club Brugge wel tot de laatste minuten van het duel te wachten voor de winst zeker was. Toen pas, in de respectievelijk 86e en 89e minuut, zorgden Emmers en Severeyns voor de winst van de thuisploeg.

Mechelen behield daardoor een punt voorsprong op Anderlecht. De ploeg van Aad de Mos kwam tegen het kleine broertje uit Mechelen, Racing, uiterst moeizaam tot een overwinning. De enige treffer van het duel in het matig bezette Astrid-park werd gemaakt door oud Club Brugge-speler Marc Degryse.

Anderlecht deelt de tweede plaats met KV Kortrijk, dat in eigen huis weinig problemen had met Lierse SK. Het werd 5-0 voor de ploeg van Henk Houwaart. Oud PSV-er Kruzen blonk andermaal uit. Hij scoorde zelf 5-0 en zag ook Verspaille (2), Alexandrov en De Smert succes hebben.

Onderaan de ranglijst bleef het net gepromoveerde Germinal Ekeren zonder punten. Dit keer werd verloren van AA Gent (2-1). Het werd dubbel verlies want Germinal-speler Hofmans kreeg een rode kaart. FC Antwerp, de ploeg van Frans de Rooy, kent een slechte start van het seizoen. Woensdag werd weer verloren, met 2-0 van Cercle Brugge middels twee treffers van de Buyser.

FASCINEREND

Voor 14.000 toeschouwers maakten KV Mechelen en vooral Club Brugge er een fascinerende partij voetbal van. De gasten hadden zeker in de eerste helft het betere van het spel. De thuisploeg miste duidelijk de nog steeds geblesseerde Erwin Koeman en Wim Hofkens. Het evenwicht is daardoor wat uit de ploeg van Krol.

De beste kansen waren dan ook voor de gasten. De Australiër Farina en Ceulemans zochten het doel echter op de verkeerde plaats. De verdiende treffer voor de gasten viel daardoor pas in de tweede helft. Farina mocht, volgens de thuisploeg in buitenspelpositie, alleen doorgaan. Hij scoorde beheerst.

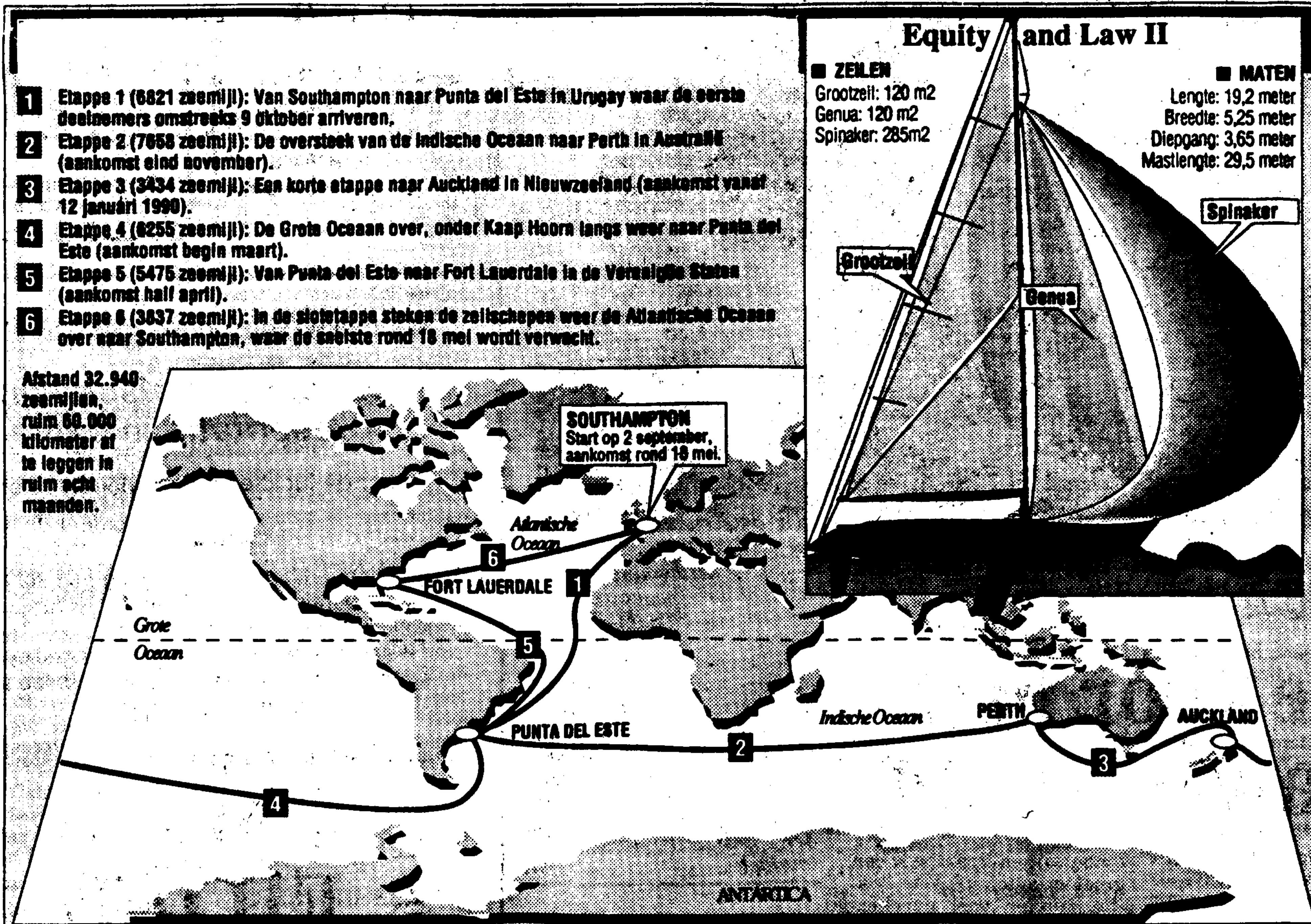
In het laatste kwartier ondernam de thuisploeg een stormloop op het Brugse doel. Brugge kwam nauwelijks aan uitverdedigen toe, laat staan aan aanvallen. In de 76e minuut scoorde Versavel eindelijk de gelijkmaker.

Mechelen, waar Bosman tot de uitblinkers behoorde, nam met die 1-1 geen genoegen. Het bleef stormen. Pas drie minuten voor tijd vond Emmers het tweede gaatje in de Brugse muur. De 3-1 van Severeyns deed de gasten weinig meer.

UITSLAGEN

KV Mechelen - Club Brugge 3-1, AA Gent - Germinal Ekeren 2-1, Anderlecht - Racing Mechelen 1-0, Cercle Brugge - FC Antwerp 2-0, St Truiden - Waregem 1-1, Beerschot - FC Luik 1-0, Standard Luik - SK Beveren 1-1, KV Kortrijk - Lierse SK 5-0, Charleroi - Lokeren 3-1.

Morgen start de zwaarste zeilrace ter wereld

PORTSMOUTH - Morgen start de zwaarste zeilrace ter wereld: de Whitbread Zeilrace.

Op onderstaande kaart is aangegeven hoe de route van de deelnemers is, waarbij vermeld de etappes en afstanden.

Aan de race neemt ook de Nederlander Dirk Nauta met tien bemanningsleden deel in zijn Eguity en Law II (inzet).

Major League

NEW YORK — De uitslagen van de gisteren in de Amerikaanse honkbalcompetitie gespeelde wedstrijden luiden:

American league:

Cleveland Indians - Baltimore Orioles 11-0, Boston Red Sox - California Angels 5-2, Toronto Blue Jays - Chicago White Sox 5-1, Kansas City Royals - Detroit Tigers 3-0, Milwaukee Brewers - Seattle Mariners 6-1, Minnesota Twins - Texas Rangers 8-6.

National league:

San Diego Padres - Philadelphia Phillies 5-1.

Voorstel van KNVB en KBVB aan Uefa:

EK voetbal in België en Nederland met deelname van tien landen

ZWOLLE - De KNVB overweegt bij de Uefa voor te stellen bij het toernooi om het Europees voetbalkampioenschap in 1996 tien landen toe te laten. Dit zou de enige mogelijkheid zijn om het evenement door Nederland en België samen te laten organiseren. Deze week werd bekend dat beide landen serieuze plannen in die richting hebben.

Normaal wordt het organiserende land automatisch toegelaten tot de eindronde. KNVB-voorzitter Van Marle verklaarde in een reactie, dat het op grote bezwaren zal stuiten, als zowel België als Nederland zonder voorronde te spelen bij de laatste acht worden gezet.

"Mochten er tien landen deelnemen", aldus de bondsvoorzitter, "dan is er zelfs nog een extra plaats te verdelen, wanneer België en Nederland direct worden toegelaten."

Van Marle heeft met de voorzitter van de Belgische voetbalbond, Michel d'Hooge, afgesproken, dat beide landen op korte termijn de mogelijkheden tot het gezamenlijk organiseren van een EK zullen onderzoeken.

KOSTEN

Eind dit jaar hoopt Van Marle met afgeronde voorstellen te kunnen komen. Directe aanleiding tot het overleg met zijn Belgische collega over dit thema, dat volgens de bondsvoorzitter niet van "vandaag of gisteren" is, zou het oogpunt van kostenbesparing zijn.

Van Marle: "De laatste tijd kost het in allerlei landen handenvol geld om een eindronde te organiseren. Ik denk niet dat daarvan in het geval van Nederland sprake zal zijn. Er zijn prima voorzieningen, de infrastructuur is uitstekend, en de faciliteiten voor de media ruim toereikend. Het zal geen grote investeringen vergen."

Van Marle denkt dat in Amsterdam, Utrecht, Eindhoven en Rotterdam kan worden gespeeld. Hij wil op korte termijn overleg voeren met de betrokken autoriteiten. Kandidaat-steden in België zijn Brussel (in het gerenoveerde Heizel-stadion), Antwerpen en Luik.

Een tweede reden voor de plannen noemde Van Marle de onvrede bij de kleine landen. "Het Europees kampioenschap heeft aan belangrijkheid gewonnen. Zoals het er nu voorstaat kunnen alleen de Bondsrepubliek, Spanje, Italië en Frankrijk de organisatie aan. Dat is een slechte zaak. Er moet meer spreiding komen, vandaar dat het verstandig is dat kleinere landen tot samenwerking besluiten."

In 1992 wordt het toernooi om de Europese voetbaltitel in Zweden gehouden. Voor 1996 verwacht Van Marle bij de kandidaatstelling concurrentie van Spanje. Bovendien bestaan bij Oostenrijk en Zwitserland vergelijkbare plannen als bij Nederland en België.

Weer verlies voor Manchester U.

Coventry City verrassend koploper in Engeland

COVENTRY - Door een treffer van David Smith in de laatste minuut van de wedstrijd tegen Manchester City, bezet Coventry City sinds woensdag de eerste plaats in de Engelse competitie. Het is de eerste keer in de 106-jarige historie van de club, dat die koppositie wordt bereikt. Voor de league betekent het dat het zijn derde koploper heeft in slechts vier dagen.

Slechts seconden voor het laatste fluitsignaal zag Smith eindelijk kans het overwicht van Coventry in het duel tegen Manchester City in doelpunten om te zetten.

Manchester United lijkt door de triomf in het openingsduel van de competitie op landskampioen Arsenal (4-1), volledig van slag te zijn. In het duel tegen Norwich City (0-2), bleek er weinig over van de toen zo zelfverzekerd spelende ploeg. Daar kon ook verdediger Pallister, maandag gekocht van Middlesbrough voor een Brits record van 8 miljoen gulden, weinig aan doen.

Het verlies voor United werd nog pijnlijker toen aanvoerder Bryan Robson voor de zoveelste keer in zijn loopbaan uitviel met een blessure. Zijn meespelen in de kwalificatiewedstrijd voor de wereldtitelstrijd tegen Zweden, volgende week woensdag, is twijfelachtig geworden.

Uitslagen: Coventry - Manchester City 2-1, Manchester United - Norwich 0-2, Nottingham Forest - Derby County 2-1, Queens Park Rangers - Luton Town 0-0, Sheffield Wednesday - Everton 1-1.

Geen Engelse fans bij interland

ZWOLLE - De KNVB is van plan Engelse voetbalfans te weren bij de interlandwedstrijd Nederland - Engeland, die in december ter gelegenheid van het 100-jarige jubileum van de voetbalbond in Rotterdam wordt gespeeld. Dit om de kans op het uitbreken van rellen tot een minimum te beperken.

Het duel zal waarschijnlijk slechts toegankelijk zijn voor supporters van Oranje. Er is inmiddels overleg gevoerd met de Engelse voetbalbond om in het land van de tegenstander geen kaarten in de vrije verkoop te doen. De Britse voetbalbond staat niet afwijzend tegenover het voorstel.

Een definitieve beslissing wordt pas genomen na de eerstvolgende kwalificatiewedstrijd van Engeland in het buitenland, op 6 september tegen Zweden.

Nieuws in vogelvlucht

BONN - De bondsrepubliek Duitsland stuurt voor het eerst sinds haar oprichting in 1949 geuniformeerde functionarissen naar een missie van de VS in een crisisgebied in de Derde wereld. De regering van Helmut Kohl heeft woensdag naar eigen zeggen "het groene licht" gegeven voor de zending van 50 agenten van de grenspolitie naar Namibia. Zij zullen deel uitmaken van de VN-eenheid Untag en krijgen als taak op 6 november een oogje in het zeil te houden bij de eerste vrije verkiezingen in Namibia. *****

*****

HONGKONG - Onder de Vietnamese bootvluchtelingen op het Hongkongse eiland Tai Ah Chau zijn drie gevallen van cholera ontdekt. Een zegsman zei dat inmiddels speciale medische hulpteams naar het eilandje zijn gestuurd, dat niet beschikt over stromend water en elektriciteit en slechts zeer geringe medische faciliteiten heeft. Tai Ah Chau dient sinds het begin van dit jaar als een provisorisch opvangcentrum voor nieuwe bootvluchtelingen voordat zij worden overgeplaatst naar andere kampen.
*****

BANJUL - Senegal is begonnen met de terugtrekking van ongeveer 1.400 man veiligheidstroepen uit het buurland Gambia. Een zegsman zei dat de terugtrekking waarschijnlijk binnen een week zal zijn voltooid. De Senegalese militairen werden in 1981 te hulp geroepen om te helpen een staatsgreep neer te slaan en maken sinds een verdrag in 1982 deel uit van een zogenoemd confederaal Gambiaans-Senegalees bataljon, zei hij. De kleine voormalige Britse kolonie Gambia had ten tijde van de couppoging geen eigen leger.
*****

NEW DELHI - In India zijn woensdag zeker negen mensen omgekomen en honderden anderen gearresteerd tijdens een door de oppositie geleide golf van stakingen die grote delen van het land heeft verlamd. De acties zijn erop gericht de regering van premier Rajiv Gandhi tot aftreden te dwingen. De meeste problemen ontstonden in de noordoostelijke deelstaat Tripura waar vijf mensen werden gedood bij een treffen tussen rivaliserende partijen. Maar de gevolgen waren minder ernstig dan vooraf was gevreesd, voegden zij daaraan toe.

*****

WARSCHAU - De 50e verjaardag van het begin van de Tweede Wereldoorlog moet een grote doorbraak en een nieuwe horizon opleveren voor de verzoening en het begrip tussen de Poolse en Duitse volkeren. Dit staat in een verklaring die de Poolse senaat woensdag heeft uitgegeven. De Poolse Eerste Kamer riep op tot een "werkelijke en duurzame verzoening" tussen de beide volken. Hoewel niet alle Duitsers de misdaden van Hitler hebben begaan, blijft nog altijd de "pijnlijke vraag of het Duitse volk de morele test over de misdadige geschiedenis van het Derde rijk heeft doorstaan", aldus de verklaring.
*****

BONN - De Westduitse regering is deze week samen met het Rode Kruis begonnen met het opzetten van tentenkampen in het zuiden van de bondsrepubliek voor de opvang van ongeveer 4.000 vluchtelingen. Hoewel men niet wilde zeggen hoeveel vluchtelingen men nog verwacht "om mensen uit de DDR niet aan te moedigen", schijnt men aan te nemen dat de meeste van de ongeveer 200.000 DDR-burgers die nu nog in Hongarije verblijven, na afloop van de zomervakantie weer naar de DDR terugkeren.
*****

JERUZALEM - Het Israelische leger heeft een langetermijnplan opgesteld dat er vanuit gaat dat Israel de westelijke Jordaanoever en de Gazastrook in het jaar 2.000 nog steeds bezet. Dit heeft een legerwoordvoerster woensdag verklaard.

Zij vertelde dat het plan, dat door de generale staf is opgesteld en volgende week aan het kabinet zal worden voorgelegd, onder meer een voorstel bevat soldaten voor de volle diensttijd van drie jaar in de bezette gebieden te legeren. Nu worden de eenheden in de bezette gebieden, die al anderhalf jaar het toneel vormen van een Palestijnse volksopstand, regelmatig afgelost. Verder wil het leger de inlichtingendienst verbeteren en de nadruk leggen op "slimme" wapens met geavanceerde richtsystemen.

Polen herdenkt begin van oorlog

PHOTO AFP

■ *WARSCHAU - In Polen begon de herdenking van het feit dat het een halve eeuw geleden is dat de Tweede Wereldoorlog uitbrak. De openingsplechtigheid was in de Warschau-universiteit. Bij hun aankomst werden kardinaal Jozef Glemp (rechts) als primaat van Polen en de speciale pauselijke gezant kardinaal Roger Etchegeray (links) begeleid door president Wojciech Jaruzelski (midden).*

NICOSIA - De gezondheidstoestand van DDR-leider Erich Honecker, die kanker zou hebben, begint hem parten te spelen. Zo is een bezoek van de Grieks-Cyprische president, Georges Vassiliou, aan de DDR voorlopig uitgesteld.

Volgens topman in Citibank:

Lagere rente voor helft van Mexicaanse schuld

LONDEN - Mexico kan rekenen op een lagere rente voor meer dan de helft van de schuld die het land heeft uitstaan bij commerciële banken. Van de commerciële schuld van 54 miljard dollar zal ongeveer dertig miljard dollar worden omgezet in langlopende obligaties tegen een rente van 6,25 procent. Mexico betaalt nu ongeveer tien procent rente. Dat heeft John Reed, topman van de Amerikaanse Citibank, verklaard in een dinsdag gepubliceerd vraaggesprek met de "Financial times".

Citibank is niet alleen de grootste bank van de Verenigde Staten, maar ook de grootste schuldeiser van Mexico. Reed was voorzitter van de commissie van banken, die eind vorige maand een akkoord bereikte met Mexico in het kader van het plan-Brady. Toen is afgesproken dat de banken kunnen kiezen uit drie mogelijkheden. Behalve de renteverlaging is dat een rechtstreekse vermindering van de nominale waarde van de schuld, waarbij banken meteen hun verlies nemen. De derde mogelijkheid betreft het geven van nieuwe leningen.

Citibank kiest voor het laatste. De bank heeft vertrouwen in de Mexicaanse economie, onder meer omdat de inflatie afneemt, de investeringen toenemen en het vluchtkapitaal begint terug te vloeien. Volgens Reed is zeker tachtig procent van de banken van mening dat het verstrekken van nieuwe leningen onverstandig is. Een massale keuze voor renteverlaging is echter onmogelijk omdat de nieuw uit te geven obligaties met te weinig middelen zijn gegarandeerd. De houders van minstens twaalf miljard dollar aan schulden zullen moeten kiezen voor het openen van de geldkraan, aldus Reed.

De details van de overeenkomst met Mexico zullen begin oktober zijn geregeld, zo zei Reed. Het akkoord met de Filipijnen, dat eerder deze maand werd gesloten, zal nog eerder rond kunnen zijn. Met de Filipijnen is niet, zoals met Mexico, een bepaald percentage voor schuldvermindering afgesproken. De regering in Manila heeft de banken gevraagd om offertes uit te brengen voor het kortingspercentage waartegen de Filipijnen de eigen uitstaande schuld kunnen opkopen.

ACHTER ZICH

Mexico, de Filipijnen, Chili en Uruguay hebben het schuldenprobleem "grotendeels achter zich", aldus Reed. Voor Argentinie ziet het er somber uit en Brazilie is een "groot vraagteken". Voor Brazilie zijn er veel onzekerheden. Het is de vraag of er een overeenkomst wordt bereikt met het Internationale Monetaire Fonds, wat de uitslag van de verkiezingen in november zal zijn en hoever de betalingsachterstand zal oplopen.

Frans bedrijf koopt deel van Fairchild

PARIJS/NEW YORK - Het Franse wapen- en elektronicaconcern Matra heeft de divisie defensie- en ruimtevaartelektronica van de Amerikaanse onderneming Fairchild Industries overgenomen, zo is bekendgemaakt door het moederconcern van Fairchild, Banner Industries.

Matra heeft 261 miljoen dollar in contanten betaald, ongeveer derdien maal de voor dit jaar verwachte winst van de betreffende bedrijfsonderdelen. Banner werd in juni van dit jaar eigenaar van Fairchild voor vierhonderd miljoen dollar. Het concern wil de opbrengst van de transactie met Matra gebruiken voor overnemingen op andere werkterreinen van het concern, zoals de machinebouw en de afvalverwerking.

INTERNATIONAAL

Matra heeft met de acquisitie een verdere stap gezet naar internationalisering. Het Franse concern boekte vorig jaar een winst van 330 miljoen frank (55 miljoen dollar) op een omzet van 19,3 miljard frank.

Amerikaan krijgt tien jaar voor coca-smokkel

DEN BOSCH - De 60-jarige Amerikaan Gordon, is donderdag door de rechtbank in Den Bosch conform de eis tot tien jaar gevangenisstraf veroordeeld wegens cocaïnesmokkel en deelname aan een misdadige organisatie. Het geld dat de politie bij arrestatie van de Amerikaan aantrof, wordt verbeurd verklaard.

In zijn eigen land wacht hem nog een straf van tweemaal levenslang. Nederland heeft zijn uitlevering toegezegd, maar hij moet eerst zijn straf in Nederland uitzitten.

BELANGRIJK

De man is een belangrijke figuur in een internationaal drugssyndicaat, waarvan de Nederlandse afdeling zich in Brabant ophield. Drie kopstukken van de organisatie, afkomstig uit Geldrop, Eindhoven en Den Bosch werden al tot zestien, twaalf en acht jaar jaar cel veroordeeld.

Na anderhalf jaar intensief speurwerk door een speciaal rechercheteam in Noord-Brabant, werden 23 verdachten in Nederland gearresteerd, vooral Brabanders. Ook in het verenigd koninkrijk, de Verenigde Staten, Canada, India, Luxemburg en Spanje werden op grond van dit onderzoek arrestaties verricht.

OORLOG VAN PARADOXEN

Jaar na ingaan van bestand in Golf:

Iraanse en Iraakse grenswachten drinken samen thee

BAGHDAD - Een jaar nadat een vredesmacht van de Verenigde Naties naar Iraq en Iran werd gestuurd om het staakt-het-vuren te bewaken en te consolideren, heeft de vredesmacht UNIMOG donderdag tevreden geconstateerd "in zijn missie geslaagd" te zijn. Wat in het begin een puur tactisch en dus wankel staakt-het-vuren leek, langs een door zijn lengte alleen al moeilijke en omstreden grens van twaalfhonderd km, in een conflict dat wel als een "brandhaard van vijfduizen jaar oud" is gekwalificeerd, tussen landen waarvan de een als "fanatiek" en de ander als "dictatoriaal" gold, uitgerekend dat staakt-het-vuren blijkt een van de weinige makkies dit jaar voor de VN te zijn.

De Joegoslavische Unimog-commandant Slavco Jovic was onlangs nog vol lof over de samenwerking van de Iraanse en Iraakse militairen met de VN-vredesmacht waarin militairen uit 25 landen werken. Donderdag bracht het Iraakse persbureau INA een verklaring van de Unimog uit dat beide partijen "streng de hand houden" aan het staakt-het-vuren en dat de vredesmacht "alle vereiste steun" krijgt van de betrokken partijen.

INCIDENTEN

Er waren in het afgelopen jaar wat kleine incidenten die allemaal door plaatselijke commandanten opgelost konden worden. De bestandslijn op de grond is hier en daar zo smal dat de Iraanse en Iraakse soldaten daar samen dagelijks thee drinken. Bij de omstreden rivier Shatt-al-Arab' suffren zij ontspannen naar elkaar. Bij Basra dat driftig herbouwd wordt, zijn de zandzakken en andere verdedigingswerken al weggehaald.

In het bestand leven de paradoxen van de oorlog voort. Toen Iran en Iraq met elkaar nog echt in oorlog waren en officieel elkaars aartsvijanden waren, handhaafden beide landen de diplomatieke missies in elkaars hoofdsteden. Iraq waarschuwde Iran altijd lang van tevoren dat er weer bombardementen op steden zouden plaatsvinden, zodat Iran eventueel de burgers kon evacueren. Bij de provocerende aanvallen op tankers met Iraanse olie waarmee Iraq in 1984 begon, kon Iraq er steevast op rekenen dat Iran zeer terughoudend zou reageren op die aanvallen. Iran gaf er meestal geen enkele publiciteit aan, bang dat de supermachten zich echt in het conflict gingen mengen om de olie-aanvoer veilig te stellen.

THEE DRINKEN

Nu, na een jaar staakt-het-vuren, drinken niet alleen de soldaten thee met elkaar, maar er worden ook onofficieel en zonder veel tamtam allerlei andere vertrouwenwekkende maatregelen genomen, terwijl de staten formeel met elkaar in oorlog blijven: de Iraakse media zijn bij het ingaan van het staakt-het-vuren gestopt met hun felle anti-Iraanse propaganda-uitzendingen. Waarschijnlijk heeft de Iraanse oppositie onder leiding van Radjavi in Baghdad op bevel van de Iraakse regering tevens hun anti-Iraanse uitzendingen moeten stopzetten en dat de dag nadat ayatollah Khomeiny was overleden.

De dood van Khomeiny werd in Iraq ook met een dag van politieke krachttermen begeleid, daarna was het meteen weer stil. De Iraanse regering spreekt tegenover zijn eigen bevolking meer over de wederopbouw van een vredeseconomie dan over het alsnog ten val brengen van de whisky-drinkende president Saddam Husayn. Langzaamaan went men de bevolking aan het onzegbare: dat de vele offers in de oorlog eigenlijk voor niets zijn geweest, zoals men eerst doorging, ondanks mislukkingen, met nieuwe offensieven om de voorgaande offers te rechtvaardigen.

ESCALATIE

In de oorlog was het Iraq die meestal het initiatief nam de strijd te escaleren. De paradox is hier dat al die escalaties niet dienden om een militaire overwinning te bewerkstelligen zoals achteraf geconcludeerd kan worden. En dat Iran dat wel op een militaire overwinning uit was de strijd niet opvoerde, alleen daarmee dreigde, zoals het dreigement ook gifgas te gaan gebruiken. Het was ook Iran dat de grootste diplomatieke offensieven inzette op kritieke momenten in de oorlog.

In Iraq was het de angst voor een nederlaag, de angst samen met de andere golfstaten door iran veroverd te worden, die voor de escalaties zorgden. Dat het land de oorlog tegen Iran begon, was al een vorm van opvoering van de strijd, omdat de aanval grotendeels werd ingegeven door de Iraanse dreiging - die voor het begin van de oorlog vooral retorisch was en begeleid werd door wat ondermijnende acties in Iraq en grensincidenten.

VERBAZING

Iraq nam die dreiging serieus maar was ervan overtuigd dat Iran de Islamitische revolutie niet echt met militaire middelen wilde exporteren. Verbazing alom dus toen Iran na het eerste Iraakse blitz-offensief het aanbod van Iraq om tot een bestand te komen verwierp. Aaanvankelijk leek Iraq zich totaal verkeken te hebben.

zoals de Egyptische president Sadat al eens had gewaarschuwd: men moet een land in revolutie nooit de oorlog verklaren. Toen de strijd door de inzet van nieuwe middelen (raketten op steden, gebruik van gifgas tegen Iraanse troepen op de zwakste plekken in het front) en uitbreiding van de oorlog naar gebieden buiten de fronten (de Iraanse steden, de Perzische Golf)' liet succes alsmaar op zich wachten. Op de dag van het bestand kon de Iraakse regering echter zeggen dat de escalatiepolitiek gewerkt had: geen militaire overwinning, maar de Iraniers hadden Iraq en de andere Golfstaten niet veroverd zoals zij wilden.

NACHTEN

Het feit dat Iraq geen militaire overwinning wilde en Iran wel' lijkt in hoge mate verantwoordelijk voor het praktisch totale gebrek aan voortgang in de besprekingen tussen Iraq en Iran over een duurzaam bestand en een vredesverdrag. De politieke stagnatie moet zelfs de hypergeduldige secretaris-generaal van de VN, Javier Perez de Cuellar' slapeloze nachten bezorgen. Toen Khomeiny aan de macht kwam, de man die jarenlang in ballingschap in Iraq had geleefd, was Baghdad enthousiast. Men verwachtte dat politieke en andere verwantschappen tussen beide landen beter uit de verf zouden kunnen komen en nog meer dat er een oplossing gevonden kon worden voor de overeenkomst van Algiers, een overeenkomst die het sterkere Iran onder de door Amerika gesteunde shah in 1975 Iraq had opgedrongen en die het grensgeschil over de rivier de Shatt-al-Arab in het nadeel van Iraq had geregeld. Maar Iraq begon met vreedzaam te verklaren dat men zich aan dat Akkoord van Algiers zou houden.

ONBESLIST

Na acht jaar oorlog met een kleine terreinwinst voor Iraq dat nu Iraans grondgebied bezet houdt, is de strijd om de Shatt-al-Arab in hoge mate onbeslist, terwijl de export van de Iraanse revolutie en het voortbestaan van het Iraakse Ba'ath-regiem voorlopig wordt overgelaten aan de anonieme krachten van de geschiedenis.

Iraq kan zijn militaire voordeel aan de onderhandelingstafel nergens tegen afruilen, want daarvoor is dat voordeel te bescheiden. Beide landen houden nog tienduizenden krijgsgevangenen vast, pas enkele honderden, de zieksten, werden uitgewisseld. De uitwisseling van krijgsgevangenen kan, omdat het per definitie een wederzijds, humanitair en nogal apolitiek gebaar is, niet tegen politieke eisen afgeruild worden. Het zal er vroeg of laat gewoon van moeten komen. Iran moet een overeenkomst verdedigen die onder de shah werd afgesloten en als de verkiezingen een ding duidelijk hebben gemaakt, dan is het wel dat grote delen van de bevolking de huidige regering "iets" vreselijk kwalijk nemen, want bij de verkiezingen kwam men gewoon niet opdagen: dat is voor een democratisch ingesteld volk als de Iraniers de ultieme weigering.

Beide regeringen zitten niettemin waarschijnlijk sterker in het zadel dan toen zij de oorlog begonnen. Dat was ook al niet de bedoeling van de oorlog, juist niet, maar aan beide kanten mogen de offers uiteraard niet voor niets zijn geweest en beide regeringen kunnen het zich dus in ieder geval niet permitteren zich door de ander te laten vernederen. Iraq moet dus van het Iraanse grondgebied weg, Iran moet toegeven met de Shatt-al-Arab. Zo wordt die grenskwestie een steen des aanstoots met dimensies die het eerst helemaal niet had.

PARADOX

Een nieuwe paradox dient zich aan: terwijl men vrede wil, terwijl Iraq al tweehonderduizend man heeft gedemobiliseerd, terwijl men geld en mensen nodig heeft voor de wederopbouw, heeft zich een herbewapeningsproces in gang gezet, ook bij buurlanden zoals Saudiarabie en Kuwayt, dat zijn weerga niet kent in de Derde wereld.

Hoe langer het staakt-het-vuren houdt, des te sneller zal de herbewapening verlopen en des te groter toch ook de kansen op, zo niet een vredesverdrag, dan toch een grensverdrag.

MOSKOU - Het presidium van de Opperste Sovjet van Litouwen heeft donderdag het debat over een wet op het Litouwse staatsburgerschap voor onbepaalde tijd uitgesteld. Dit is uit kringen nabij het presidium vernomen. De zitting was voor 5 september voorzien.

OVER KWESTIES ZUSTERSKLOOSTERS

Aanwezigheid van kruis verhindert joden te bidden

Poolse opperrabbijn erg boos houding Poolse katholieke kerk

WARSCHAU - De Poolse opperrabijn is dermate boos op het hoofd van de Rooms-katholieke kerk in zijn land dat hij een "wereldgebed voor de vrede" boycot dat donderdag gehouden werd ter herdenking van het feit dat vijftig jaar geleden de Tweede Wereldoorlog uitbrak.

Rabbijn Pinkas Menahem Joskowicz zegt verbaasd te zijn over een preek die kardinaal Jozef Glemp zaterdag gehouden heeft. Hij is bang dat die het anti-semitisme in Polen zal aanwakkeren. "Het heeft geen zin om samen te bidden met degenen die ons niet toestaan in Auschwitz te bidden", verklaarde de opperrabijn in een vraaggesprek

RECHT

Kardinaal Glemp had in een preek ten aanhore van 150.000 mensen in het bedevaartsoord Czestochowa gezegd dat joden zich presenteren als een volk "dat boven andere volkeren verheven is", waaraan hij toevoegde dat "er geen anti-semitisme is als anti-Poolse sentimenten niet bespeeld worden".

De kardinaal zei verder dat veertien slotzusters (monialen) die in een klooster vlak bij het vroegere vernietigingskamp Auschwitz verblijven, het recht hebben voor alle doden te bidden, ook al zint dat de joden niet. Het klooster is een omstreden kwestie sinds februari toen de termijn om de zusters te verhuizen afliep zonder dat de Rooms-katholieke autoriteiten van Polen tot actie overgingen.

PIJNLIJKER

Naar de mening van Joskowicz verhindert de aanwezigheid van het Rooms-katholieke klooster en van een kruisbeeld op een steenworp afstand van het vroegere kamp dat joden er bidden. Hij noemt dat pijnlijker dan de massale vernietiging van de joden in de oorlog zelf. "Wij kunnen niet bidden als het kruisbeeld er is", zei hij terwijl hij de verbrandingsovens beschreef op het terrein van het voormalige Nazi-kamp. "Dit kruis zo dichtbij bezorgt ons meer verdriet dan de hele tragedie".

Joskowicz zou een delegatie van drie Poolse joden leiden bij verschillende gebeurtenissen die door de wereldgodsdiensten georganiseerd zijn om de verjaardag te herdenken van de Duitse aanval op de Westerplatte aan de Oostzee op 1 september 1939, die het begin betekende van de tweede wereldoorlog.

BANGKOK - De militaire autoriteiten van Myanmar (voorheen Burma) hebben vorige week 11 mensen ter dood veroordeeld, zo meldde de staatsradio in Rangoon. De elf zouden vier politieagenten hebben gedood tijdens de pro-democratische beweging in 1988. Het oordeel werd uitgesproken door een militair tribunaal in Shwebo in noordoost-Myanmar.

SUPERMARKET ESPERAMOS

■ *WILLEMSTAD — Gisteren werden de eigenaren van de Supermarket Esperamos aan de Jan Noorduynweg, die twintig jaar bestaat, in de Amigoe abusievelijk Ribeiro genoemd. Uiteraard had er moeten staan:'...de eigenaren Duarte en Mano de Freitas'.*

Onze welgemeende verontschuldigingen aan de jubilerende Supermarket Esperamos.

Ondanks verzet van kant Russische bevolking

Moldavisch officiële taal verklaard door parlement

MOSKOU - Het parlement van de Sovjet-republiek Moldavie heeft donderdag besloten het Moldavisch tot officiële taal te verklaren, zo meldde het persbureau TASS. De lokale Opperste Sovjet nam dit besluit ondanks een staking van duizenden Sussischtalige inwoners.

Zij voerden al de hele week actie tegen het voorstel via een grondwetswijziging het Moldavisch, ten koste van het Russisch, te verheffen tot de officiele taal van de republiek. Maar hoewel zij hun zin niet hebben gekregen, deed het parlement nog wel een poging tot een compromis te komen.

De Opperste Sovjet liet een plan vallen om het Moldavisch ook tot officiele taal te verklaren voor het zakelijk verkeer. De compromisformulering in het wetsvoorstel bepaalde verder dat in de communicatie tussen de verschillende nationaliteiten zowel het Russisch als het Moldavisch gebruikt zal worden. Het was donderdagavond nog onduidelijk of dit gebaar voldoende was om de grieven weg te nemen van de circa honderdduizend stakende Russische en Oekraiense arbeiders.

Het parlement besloot ook dat voor het Moldavisch voortaan het Latijnse schrift zal worden gebruikt in plaats van het Cyrillische. "De officiele taal zal worden gebruikt in politieke, economische, sociale en culturele aangelegenheden op de basis van het Latijnse schrift", zo stond in het amendement op de grondwet.

INITIATIEF

Het was op initiatief van de leider van de Moldavische communistische partij, Stefan Grossu, dat op het allerlaatste moment het wetsvoorstel werd aangepast om de Russische minderheid in de republiek mild te stemmen. Aangenomen wordt dat hij dat deed na ruggespraak met Sovjetleider Michail Gorbatsjov. Het Kremlin maakt zich namelijk grote zorgen over de nationalistische onrust in verscheidene delen van de sovjetunie.

BAYRUT - In Bayrut zijn vrijdag de gevechten weer opgelaaid tussen Syrische troepen, Moslimmilities en christelijke eenheden van generaal Michel Aoun. In veiligheidskringen wordt gevreesd dat bij de nieuwe gevechten veel slachtoffers zijn gevallen. Ziekenhuisfunctionarissen zeiden dat bij de gevechten van donderdag zeker veertien mensen werden gedood en 47 gewond raakten. Inwoners gebruiken de gevechtspauzes nog steeds om de stad te ontvluchten. Ongeveer de helft van de 700.000 inwoners hebben de stad reeds verlaten.

Mensenrechten-commissie VN

GENEVE - Ondanks heftige tegenwerpingen van de Chinese delegatie heeft de subcommissie voor de Mensenrechten van de Verenigde Naties donderdag China's bloedige neerslaan van de democratiseringsbeweging, begin juni, bekritiseerd.

Met vijftien stemmen tegen negen nam de subcommissie een resolutie aan die met opzet in vrij gematigde bewoordingen gesteld was. Zij spreekt van "bezorgdheid over de recente ontwikkelingen in China en de gevolgen daarvan op het gebied van de mensenrechten". De subcommissie doet een beroep op China clementie te betrachten tegenover de mensen die ten gevolge van de "Chinese lente" gevangen zitten.

In de resolutie wordt tevens de secretaris-generaal van de VN gevraagd of hij de VN-commissie voor de rechten van de mens, die in februari 1990 zitting houdt, informatie wil verschaffen over de schendingen van de mensenrechten door China.

ZOEKERTJES

DINSDAGS EN VRIJDAGS
tot 10 woorden
F. 5,50
Elk woord meer
f. 0,25
UITSLUITEND A CONTANT!

TE KOOP AANGEBODEN CURACAO

1 GRENEN tienerslaapkamerset, tel.: 75024 na 6 uur.

KINDERSTOEL Naf.60,-, naaimachine, Anker 220V, Naf.200,-, kinderkleding, nieuw mt 86-mt 116, babykleding, spotprijs, commode, incl. kraan + wasbak Naf.100,-,baby wipstoeltje Naf.25,-, tel.: 616012.

4-DEURS RENAULT GTL juni '86 met trekhaak Naf.14.000,00,Surfkar met remlichten Naf.150,-, tel.: 614810.

6 BARKRUKKEN f.30,- p.st. tel.: 676979.

INBOEDEL te koop, tel.: 75887, 10 a.m. - 4 p.m.

PORCHSALE: zondag 3 sept. 10.00-17.00uur; huisraad o.a. glas+eetservies, vazen met zijden bloemen, Europese kleding, gereedschappen, fietsen, Grenen eettafel+2 banken, spotlights, Perz. vloerkleden, spiegels enz. enz. Alles in goede staat en niet duur! Kom even kijken, Kaya Sagaria 187, Abrahamsz.

WITTE twee persoonsbed z.g.a.n. (2 matrassen) prijs: fl.1.000,-, tel.: 79263.

HONDA CIVIC 1981 keuringskaart geldig tot augustus 1991. Vraagprijs f.3.500,- tel.: 74269.

SPOTPRIJZEN: alles moet snel weg: kamerkast-Bonanza, div. huishoudelijke artikelen, lampen e.d. tel.: 371962, Kaya Kokolishi 43.

LADA Stationwagen, bouwjaar 1988, prijs: fl.7.250,-, Pimpiriweg 29, tel.: 370958.

SANSUI stereo toren kompleet fl.750,-, Panasonic video fl.350,-, tel.: 627545 kantooruren, tel.: 75346 na 6 uur en weekend.

HERDER-BOUVIER kruising (teef) 6 maanden, inentingen+wormkuren gehad f.150,-; crossmotor 125 CCRM ± f.1000,-; Gokart 100cc, prijs n.o.t.k. tel.: 76295.

SAPPORO Mitsubishi 1984 i.z.g.s. f.7.500,- tel.: 671227/674997.

RENAULT 18 TL in zeer goede staat, bouwjaar '83, 43000 km stand, tel.: 84527 na 6 uur.

VW bj. '80 met nummerplaat i.g.st., vaste prijs Naf.1.850,- tel.: 371756.

WEGENS VERTREK: auto merk Audi 80L, pas gekeurd, inclusief belastingkaart, prijs f.2.400,- tel.: 617936, tussen 12.30 en 13.45 uur en na 18.30 uur.

VOLVO 240GL 1987, z.g.a.n., 38000 km, full equiped, prijs n.o.t.k. tel.: 73395 Margrietlaan 20.

FILMPROJECTOR 8mm f.250,-, radio drie in één f.500,-, babyeetstoel f.100,-; porchsale: ijs jugs, hangbed enz, tel.: 725443.

PORCH-SALE: zaterdag 3 september 10-4 uur, totale inboedel: meubels, bedden, servies, orgels, oude cameras, video's 3 voor f.10,-, boeken, platen, elektr. app., kerstspullen, zwangerschapskleding, autostoel, tv, fornuis, keuken art., etc. etc. Teveel om op te noemen, kom kijken, Dr. Lensweg 3.

PORCHSALE: huishoudart., vitrages, feestartikelen, planten: o.a. cocospalmen, koningspalmen, kerkpalmen en nog veel meer. Zaterdag 2 sept. Slokéweg 10 Cas Cora, tel.: 79230.

TE KOOP GEVRAAGD CURACAO

ORCHIDEEPLANTEN te koop gevraagd, tel.: 614900 toest. DA 8-12+1-5uur.

BIEDT ZICH aan: huish. hulp (Eng. sprekend i.b.v. pasp.) voor 3-5 ochtenden per week, tel.: 676303.

TWEEPERSOONS Grenen houten bed f.800,-, stereoset f.600,-, tel.: 671298 na 7 uur p.m.

TE HUUR GEVRAAGD CURACAO

HUIS: omgeving Peter Stuyvesant College, tel.: 370252.

LERAAR zoekt goede ongemeubileerde woning tot ± f.800,- tel.: 614944, kamer nr.3206.

ARTS ZOEKT woning te huur in een rustige buurt, 3 slaapkamers. Reacties tijdens kantooruren: tel.: 88444/88515. Na kantooruren tel.: 618861, vragen naar dr. Kock.

ECHTPAAR met 2 kinderen zoekt woonruimte in rustige buurt min. 3 slaapkamers en 2 badkamers. Huurprijs tot f.900,-, tel.: 83947.

SERIEUZE jonge dame zoekt een huurhuis met 2 slaapkamers tot f.300,- p.m., tel.: 87416 na 6.00 uur p.m.

TE KOOP AANGEBODEN ARUBA

SEAT RHONDA 1,6 GLX (=Fiat Ritmo) met grote schade f.950,-, settee horsecollar zwemvest met backpack f.225,-, sherwood drukmeter met slang f.65,-, tel.: 32749 na 6 uur.

WOONHUIS met 2 slaapkamers, rustige buurt, tel.: 28622, Koeriboeri 11A.

TE HUUR GEVRAAGD ARUBA

HUIS ongemeubileerd min. 3 slaapkamers voor dir. van N.V. hr. Gomes tel.: 26805.

MENSEN

Fietsen en sex of andersom

Mannen zijn geneigd meer aan sex te denken als ze op de fiets zitten dan vrouwen, en vrouwen zouden weer meer aan fietsen denken wanneer ze de liefde bedrijven, zegt het Amerikaanse tijdschrift Bicycling.

66 Procent vindt dat ze, sinds ze fietsen, betere minnaars en minnaressen zijn geworden. Volgens 44 procent stijgt hun libido door het fietsen.

Van de mannen denkt 85 procent onder het fietsen aan seks, tegen 77 procent van de vrouwen. Onder het liefdesspel denkt 19 procent van de mannen aan fietsen, van de vrouwen 23 procent.

AP-fotograaf Nick Ut en Phan Ti Kim Phuc staan eindelijk eens samen op de foto, op een bijeenkomst in Cuba. In 1972 nam Ut een foto die de hele wereld schokte (inzet): de toen 9-jarige Kim Phuc die het uitschreeuwt na een napalm bombardement op haar dorpje in Zuid-Vietnam. Daarbij waren haar kleren in brand gevlogen.

WASHINGTON - Zes leden van de Opperste Sovjet zijn momenteel in de Verenigde Staten om ter plekke te bestuderen hoe het Amerikaanse parlementaire systeem werkt.

TELECURAÇAO
VRIJDAG: 16.30 Ora pa mucha; 17.45 Man drechi di Dios; 18.00 Ajedres na plaka chiki met Omalio Merien: «Mucha ta siña mucha» (last); 18.15 Mira i Skucha; 18.30 Informe deportivo met Hector Rosario; 18.45 Nieuws in het Nederlands; 18.56 Tempu pa Dios; 19.00 Show di Job; 20.00 Notisiero Tele-8; 21.00 Miniserie: «Mariah Estate»; 22.00 Wega di Number Korsou; 22.10 Telenovela: «Rueda de Fuego»; 22.40 Late movie: «Unconquered» (drama); 24.30 Sluiting.

ZATERDAG: 16.30 Telefiesta met Tante Irma en Tante Shirley; 18.30 Purba ku keshi met Saida Hernandez: «Lasagne»; 19.00 Going great; 19.30 Countries & people; 20.00 Notisiero Tele-8; 20.30 21 Jump Street; 21.30 Estreno: «Who is Julia?» (drama); 22.00 Wega di Number Kòrsou; 22 10 vervolg Estreno; 24.00 Sluiting.
(wijzigingen voorbehouden)

Afgestudeerden

Familie Frans ontving uit Nederland het heuglijke bericht dat **Gina Frans** geslaagd is voor Bestuurskunde aan de Universiteit te Twente. Drs Gina Frans is oud-leerlinge van het Maria College en het Colegio Arubano.

Uit Nederland is bericht ontvangen **dat op 17 augustus** jl aan de Katholieke Universiteit Brabant in Tilburg **Edmond (Monty) Martes** voor het doctoraal examen Bedrijfseconomie is geslaagd. Monty is oudleerling van het Maria Immaculata Lyceum.

AGENDA CURAÇAO

WEEKEINDEDIENST EILANDSGENEESKUNDIGEN
STADS- EN 2DE DISTRICT OOST
2 september 1989 vanaf 08.00 uur t/m 4 september 1989 om 07.00 uur.
Dokter Doran, Sentro Mediko Montaña Abao, tel.: 673355; spreekuren 11.00-12.00/17.00-18.00 uur; spoedgevallen: tel.: 72929 b.g.g. 89266/89337.
(dit geldt voor patiënten van de volgende artsen: Wilsoe, Da Costa Gomez, Nassy, Nassy-Tseng, Tseng, Winklaar, Braakman, Doran en Guerrero-Bakmeyer)

STADS- EN 2DE DISTRICT WEST
1 september 1989 vanaf 17.00 uur t/m 4 september 1989 om 07.00 uur
Dokter Davelaar, Sentro Mediko Seru Fortuna, tel.: 84122; spreekuren 11.00-12.00/17.00-18.00 uur; spoedgevallen: tel.: 615933 b.g.g. 89266/89337.
(dit geldt voor patiënten van de volgende artsen: Swart, Roose, Braakman-Bonder, Gerstenbluth, Goilo-Henry, Soliana-Tjin, Heerenveen, Nivillac, Rosales-Concession, Pablo, Elhage en Davelaar)

DERDE DISTRICT BANDABAO
1 september 1989 vanaf 17.00 uur t/m 4 september 1989 om 07.00 uur.
Dokter Spong, Sentro Mediko Tera Cora, tel.: 648700; spreekuren: 10.00-11.00/17.00-18.00 uur; spoedgevallen: tel.: 87004 b.g.g. 89266/89337.
(dit geldt voor patiënten van de volgende artsen: Tweed, Vonhögen, Schellens, Lucacius en Spong).

■ **Patiënten van hier niet genoemde artsen wordt aangeraden in spoedgevallen de eigen arts te bellen en te informeren wie voor deze de dienst waarneemt.**
Het verdient te allen tijd aanbeveling een huisarts te kiezen die in avonden en weekeinden bereikbaarheid geregeld heeft. Vraag er naar bij uw eerstvolgend bezoek!

*****

NACHTDIENST ARTSEN: Patiënten van de artsen van Bandabao (3e distrikt) kunnen in spoedgevallen telefoon 641658 bellen en dan het antwoordapparaat afluisteren.
De patiënten van de andere medische distrikten kunnen voor spoedgevallen de artsenpraktijk van hun eigen huisarts bellen; het antwoordapparaat zal dan mededelen wie de dienstdoende arts is.

THORAX CENTER (Jan Noorduynweg naast UNA, tel.: 85544): openingstijden van maandag t/m vrijdag van 08.00-17.00 uur; op zon- en feestdagen alsmede op werkdagen na 17.00 uur voor spoedgevallen tel.: 85917.

WIT GELE KRUIS PRINSES MARGRIET (wijkverpleging): Kantoor Santa Maria 17, tel.: 82947/82344; geopend van maandag t/m vrijdag van 07.00-17.00 uur; zaterdag de gehele dag gesloten; na 17.00 uur kunt u de zuster van de wacht bellen: zuster Van Velthoven, tel.: 76728.

Wega di Number Kòrsou
8 5 1 3 9 6 0 7 4 2
7327
0874
9553

KLEUTERBUREAU: 14.00-16.00 uur alleen volgens afspraak.

ZUIGELINGENBUREAU: maandagmiddag van 12.30-15.30 uur; donderdagmiddag van 07.15-10.30 uur; alleen volgens afspraak.

NEUTRALE WIJKVERPLEGING (voorheen Wijkverpleging Curaçao): Kantoor Rio Canario-Gosieweg, tel.: 44231 44232; geopend van maandag t/m vrijdag van 07.00-18.00 uur; de wacht heeft zuster Concencion, tel.: 85381, pageboy 027-053 b.g.g. 43838.

GEZINSVERZORGING (Kwido pa Famia): geopend van maandag t/m vrijdag van 07.00-12.30/13.30-17.00 uur, kantoor Sta. Maria 17, tel.: 80222.

FUNDASHON LECHI DI MAMA KORSOU: voor meer informatie kunt u de volgende nummers bellen: 75628, 672289 en 55504.

LUCHTPOSTSLUITING (Postkantoor Groot Kwartier)
Nederland: voor gewone stukken: maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag 11.30 uur; woensdag 10.15 uur. Voor aangetekende stukken één uur van tevoren.
Suriname: voor gewone stukken: dinsdag en vrijdag 17.30 uur en zaterdag 10.45 en 17.00 uur.

DIERENARTS (Veterinaire Dienst, Parera): bij spoedgevallen na 17.00 uur of in het weekeinde gelieve tel.: 614000 op te bellen voor de dienstdoende arts.

DIERENASIEL: dagelijks geopend van 08.00-12.00/14.00-18.00 uur; op zaterdag van 08.00-13.00/14.00-18.00 uur, tel.: 54300.

BOTICA BANDABAO: dagelijks geopend van 08.00-19.00 uur.

BOTICA'S (nachtdienst)
Otrobanda
Muizenberg, Muizenberg z/n, tel.: 44390/44391.
Punda
Janwé, Caracasbaaiweg 155, tel.: 617553.

VERLOF BEGRAFENIS
2 september: P.A.J. Scherptong, Winston Churchillweg 157-E.
3 september: S. Jennie-Kleinmoedig, Angolaweg 76.

DIVERSEN
ANTILLIAANSE GNOSTISCHE BEWEGING
Brievengat: iedere maandag- en woensdagavond om 19.30 uur te Jirajaraweg 8, Centrum Devi Kundalini.
iedere woensdag- en vrijdagavond om 19.30 uur te **Openbare Basisschool Brievengat.**
Bandabao: iedere donderdagavond om 19.30 uur gebouw Credit Union San Pedro.
Kanga: iedere woensdag- en zaterdagavond om 19.30 uur te Centrum Abraxac, achter Kooyman.
Santa Rosa: iedere maandag- en zaterdagavond om 19.30 uur te Aloëstraat 12.

LAS PALMAS HOTEL: 20.00 uur 'Festival Gastronómico Dominicano - pooldeck.

TONEEL: 20.30 uur uitvoering van 'Ata'mi riba dje' gebracht door toneelgroep Arteproba en Doble R Super Special Stars o.l.v. Anthony Jamanika - Centro Pro Arte, Schouwbergweg z/n.

ZATERDAG
DIVERSEN
BIBLIOTEKA PUBLIKO KORSOU (A.M. Chumaceiro Bulevar, tel.: 617055)
openingstijden:
Uitlening Volwassenbibliotheek: dinsdag en vrijdag van 10.00-12.00/14.00-20.00 uur; woensdag van 10.00-12.00/14.00-19.00 uur; donderdag van 14.00-19.00 uur; zaterdag van 09.00-12.00 uur; maandag gesloten.
Uitlening Jeugd: dinsdag, woensdag en vrijdag van 10.00-12.00/14.00-19.00 uur; donderdag van 14.00-19.00 uur; zaterdag van 09.00-12.00 uur; maandag gesloten.
Studie- en Krantenzaal: maandag van 12.00-17.00 uur; dinsdag en vrijdag van 08.00-20.00 uur; woensdag en donderdag van 08.00-19.00 uur; zaterdag van 08.00-12.00 uur.
Schoolmediatheekdienst: maandag t/m donderdag van 08.00-11.30/14.00-16.30 uur; vrijdag van 08.00-11.30/14.00-16.00 uur.
t/m 16 september gelegenheid tot bezichtiging tentoonstelling 'Esaki ta May' (van May Henriquez) in de Expositiezaal.

BIBLIOTEKA PUBLIKO KORSOU (A.M. Chumaceiro Bulevar, tel.: 617055)
openingstijden:
Uitlening Volwassenbibliotheek: dinsdag en vrijdag van 10.00-12.00/14.00-20.00 uur; woensdag van 10.00-12.00/14.00-19.00 uur; donderdag van 14.00-19.00 uur; zaterdag van 09.00-12.00 uur; maandag gesloten.
Uitlening Jeugd: dinsdag, woensdag en vrijdag van 10.00-12.00/14.00-19.00 uur; donderdag van 14.00-19.00 uur; zaterdag van 09.00-12.00 uur; maandag gesloten.
Studie- en Krantenzaal: maandag van 12.00-17.00 uur; dinsdag en vrijdag van 08.00-20.00 uur; woensdag en donderdag van 08.00-19.00 uur; zaterdag van 08.00-12.00 uur.
Schoolmediatheekdienst: maandag t/m donderdag van 08.00-11.30/14.00-16.30 uur; vrijdag van 08.00-11.30/14.00-16.00 uur.

FILIAAL BARBER (St Janschool, Barber 6, tel.: 641606): maandag en woensdag van 09.00-12.00/14.00-17.00 uur; dinsdag en vrijdag van 09.00-12.00/14.00-19.00 uur; donderdag van 09.00-12.00/14.00-17.00 uur activiteiten.

BIBLIOTHEEK MONGUI MADURO (Landhuis Rooi Catootje): openingstijden dinsdag, donderdag en vrijdag van 09.00-12.00 uur (voor afspraken gelieve tel.: 75261 of mevr. Pijpers (75119) op te bellen).

ST. ELIZABETH HOSPITAAL EN SANATORIUM: **(bezoekuren)** 's morgens van 11.30-12.30 uur en 's middags van 16.00-19.00 uur (kinderafdeling van 10.00-19.00 uur en Intensive Care: 18.00-19.00 uur).

DR. DAVID R. CAPRILESKLINIEK: **(bezoekuren)** opname afd. Mannen van 15.00-16.00/18.00-19.00 uur; opname afd. Vrouwen van 15.00-16.00/18.00-19.00 uur; overige afdelingen van 09.00-12.00/14.00-16.00/17.00-19.00 uur.

FUNDASHON PA KONSUMIDO (Scharlooweg 64, tel.: 611733): openingstijden van 08.30-12.00/14.00-17.00 uur.

KANTOOR ALKOHOL- EN DRUGSTEAM (Witteweg 54, tel.: 623973): spreekuren dagelijks van maandag t/m vrijdag of volgens afspraak.

TENTOONSTELLING
CURAÇAOSCH MUSEUM (Van Leeuwenhoekstraat z/n): openingstijden dinsdag t/m zaterdag van 09.00-12.00/14.00-17.00 uur; zondag van 10.00-16.00 uur; maandag gesloten.

GALLERY EIGHTY-SIX (Bloksteeg, Punda): dagelijks geopend van 09.00-12.00/14.30-17.30 uur.

CHRISTOFFEL PARK: geopend van maandag t/m zaterdag van 08.00-17.00 uur; zondag van 06.00-15.00 uur. Het Museo Savonet is dagelijks vanaf 10.00 uur open.
Voor excursies, rondritten per parkjeep en rondleidingen museum: tel.: 640363.

KAS DI ARTE KORSOU (Local Art Gallery), Breedestraat 126 (O), tel.: 624516: open van maandag t/m zaterdag van 08.30-18.00 uur.

CURAÇAO SEAQUARUIUM (Bapor Kibrá): openingstijden maandag t/m zondag van 10.00-22.00 uur.

SOKUDI: elke vrijdag mogelijkheid om informatie te verkrijgen en bloedsuikergehalte te bepalen - nieuw gebouw Kraamkliniek Rio Canario.

STICHTING KINDERBESCHERMING CURAÇAO (Scharlooweg 110, tel.: 613148): geopend van maandag t/m vrijdag van 08.30-11.30 uur.

PLEEGGEZINNEN CENTRALE CURAÇAO, Kaya Kiwa 33, tel.: 77408.

SYNAGOGE MUSEUM (Hanchi Snoa): open van maandag t/m vrijdag van 09.00-11.45/14.30-17.00 uur; gesloten op alle feest- en Joodse feestdagen.

LANDHUIS BRIEVENGAT: geopend van maandag t/m vrijdag van 09.30-12.30/15.00-18.00 uur (toegangskaarten verkrijgbaar bij 'Curava' en Landhuis Brievengat).

PRINSES WILHELMINA FONDS (kankerbestrijding): voorlichtingscentrum te Scharlooweg 52, tel.: 611998. Elke ochtend open van 08.00-11.30 uur; dinsdag- en vrijdagmiddag van 14.00-17.00 uur.

Diagnose-apparaat voor vaat- en hartziekten ontworpen

De Nederlandse huisartsen kunnen vanaf oktober met behulp van een test binnen enkele minuten het risico op **hart- en vaatziekten vaststellen.** Een bedrijf uit Hengelo heeft de test ontwikkeld en start in oktober met de produktie van het hiervoor benodigde apparaat. Dit is donderdag bekend gemaakt door het bedrijf, Primecare, en de Overijsselse Ontwikkelings Maatschappij (OOM), die deelneemt in de onderneming.

De test bepaalt de onderlinge wisselwerking van de diverse risicofactoren, bloeddruk, cholesterol, glucose, rookgewoonte, gebrek aan beweging en overgewicht. Voor de patiënt worden op een kaart bij elk bezoek aan de huisarts de uitkomsten van de test vastgelegd. Omdat de gegevens over een langere periode worden opgeslagen, kunnen arts en patiënt de ontwikkeling van het risico op hart- en vaatziekten nauwlettend volgen.

Bij de test wordt de bloeddruk per computer gemeten. Dat blijkt aanmerkelijk nauwkeuriger dan met de huidige kwik-bloeddrukmeter. Bovendien wordt het cholesterol- en glucosegehalte van het bloed door de huisarts vastgesteld.

Onderzoek in een ziekenhuis heeft aangetoond dat de nauwkeurigheid van de test niet onderdoet voor traditioneel laboratiumonderzoek.

Vijftig Twentse huisartsen doen mee aan een proef met de test. Doel daarvan is na te gaan of de huisartsen bijscholing nodig hebben. Men gaat ervan uit dat alle 6000 Nederlandse huisartsen geinteresseerd zijn in toepassing van de methode evenals gezondheidscentra, bedrijfsgeneeskundige diensten, sport- en keuringsdiensten.

AMIGOE Fax: 674524 Tel: 672000

UITGEVERIJ AMIGOE N.V.
Scherponhauvel z/n of P.O.B. 577
Curaçao N.A.
Giro 440.000
Bankrek. nr.: 11-07-313
Algemene Bank N.V.
Bankrek. nr.: 874.825.10
Maduro & Curiel's Bank N.V.

CURAÇAO
Centrale (alle afdelingen)
672000

Directie:
Ingrid de Maayer-Hollander
Leeward News Holding

Hoofdredactie:
Ard Herwers (hoofdredacteur)
Overige leden Redactie:

Toon van Dongen, Ana van Leeuwen, Joel Labadie, Sheila Rhodes (secretaresse), Izaan Moenirалam (sportredacteur), Chris van Grol (sportmedewerker), Solange Isselt (opmaak) en Ken Wong (fotograaf)

ADVERTENTIE-AFDELING
Acquisitie:
Vijola Bernardus en Janny Naaldijk
Aanname advertenties:
Maandag t/m vrijdag van 07.30-16.00 uur
Alle advertenties voor de komende dag moeten 1 dag van tevoren vóór vier uur binnen zijn.

ZOEKERTJES verschijnen op dinsdag en vrijdag en kunnen iedere dag tussen 07.30-16.00 uur worden opgegeven, behalve op zaterdag.

Alleen zoekertjes die op maandag en donderdag vóór twaalf uur binnen zijn, kunnen de dag daarop (dus dinsdag en vrijdag) verschijnen.

UITGEVERIJ AMIGOE ARUBA
Nassaustraat 110
Tel: 24333 (drie lijnen)

Directeur-Hoofdredacteur:
Jos van der Schoot
Redactie: Ramiro Tromp, Anna Tromp-Van der Schoot, Djabie Franken (fotograaf)
Advertentie-afdeling: Jos van der Schoot en Eileen Landsmark

BONAIRE
Correspondent:
Hubert Linkels, Kaya Gobernador N. Debrot 154 tel: 8627

SINT MAARTEN
Correspondent:
Eddie Williams, P.O Box 366, tel: 22580 / 22764
Faxnummer: 25888

Abonnementen en advertenties:
The Chronicle, Grounddove Road, Pointe Blanche, tel: 23919.

SABA:
Correspondente:
Esther Mommers, tel: 2265

ST. EUSTATIUS:
Vertegenwoordigster / Correspondente:
Mevrouw Peggy van de Horde, Whitewallweg 1

HILVERSUM
correspondenten:
B. Jos de Roo en Victor Hafkamp: Radio Nederland Wereldomroep (tel: 035-16151, toestel 319)

Persagentschappen: ANP en AP [illegible] De Miami Herald, De [illegible] Courant, De [illegible] Pers.

Drukkerij: [illegible] N.V.

DISTRIBUTIE (abonnementen):
Curaçao: [illegible] N.V. Tel: [illegible] 676504 en 676604.

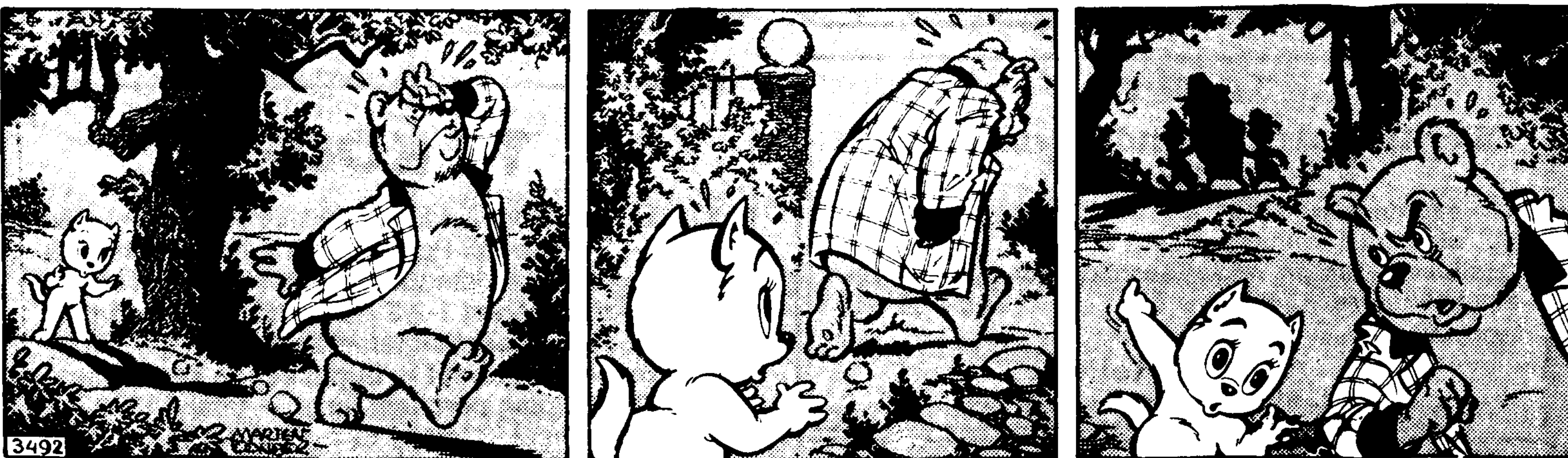
Voor klachten gelieve deze nummers op te bellen. Het abonnementsgeld kan ook betaald worden via Giro rek. nr: 200.000, Maduro Bank rek. nr: 200.300.08 en ABN rek. nr: 11.15.626.
Aruba: Nassaustraat 110, tel: 24333
Bonaire (abonnementen en incasso): mv. A. Wong-Loi-Sing, Kaya Cacique 4

Losse nummers 80 cent:
Abonnementsprijs op alle eilanden van de Nederlandse Antillen vijftien gulden per maand

Buiten Antillen (Nederland):
NAf. 80,15 per maand (luchtpost) of NAf. 24,- per maand (zeepost); jaarlijks vooruit te betalen

Tom Poes en de Beunhaas

door Marten Toonder

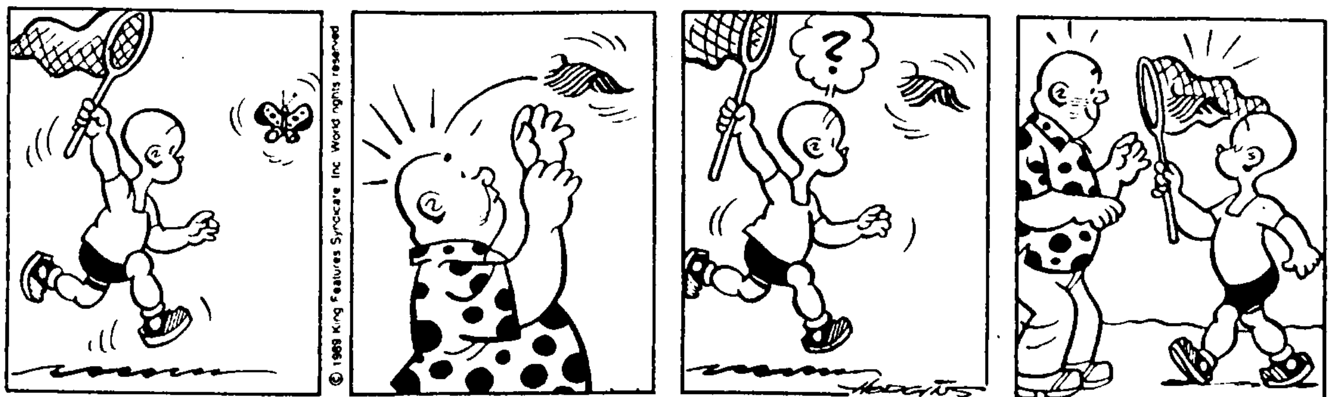
3492 - Heer Bommel kromp in elkaar toen hij naderende voetstappen hoorde. 'Dit is reeds weer het einde', zo mompelde hij. 'Men is mij op het spoor!' En hij stond op om zich over te geven. Doch voor hem stond geen dreigende ambtenaar; het was slechts Tom Poes, die in het vale maanlicht naderde.

'Jij!' riep heer Ollie met grote walging uit'... Jij verrader! Maak dat je wegkomt, voordat ik een ongeluk bega!' Met deze woorden wendde hij zich af en liep haastig het paadje af. 'Maar heer Bommel!' riep Tom Poes, hem volgend, 'begrijpt u dan niet, dat ik alles voor uw bestwil gedaan heb? Want de enige die de Hazenplaag kan uitroeien is Beun Haas zèlf! U had geen kans tussen die hele familie in, maar nu Opa Beun de baas is zult u eens zien hoe vlug alles voor elkaar komt!'

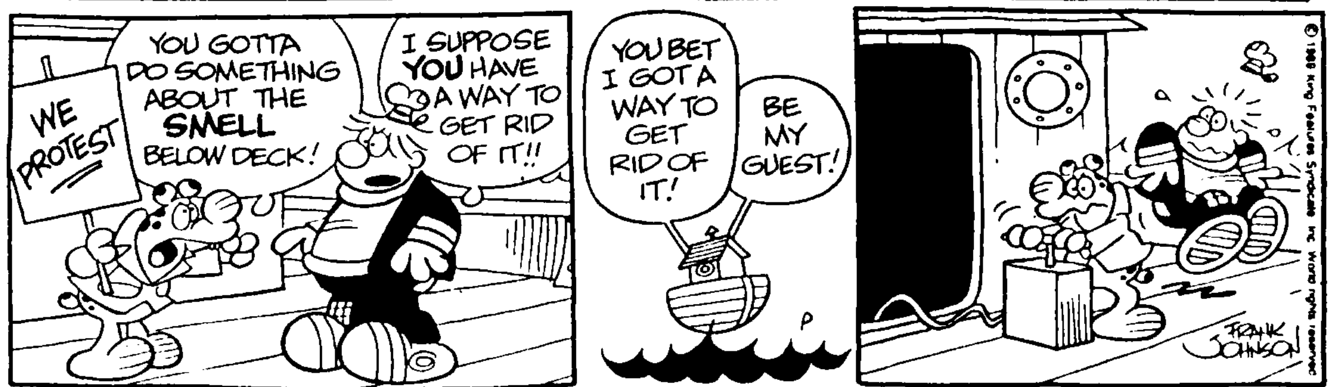
Heer Ollie hield de pas in en keek toornig om. Het was duidelijk, dat een zeer scherp woord op zijn tong brandde; maar op dat moment legde Tom Poes de vinger op de lippen, terwijl hij in de verte wees. Daar verschenen twee flinke agenten van politie op het pad. Ze hadden een arrestant tussen zich in, die ze in snelle pas door het maanlicht voerden.

'Sstt!' fluisterde Tom Poes. 'Ze zijn al bezig om hun eigen graf te graven, ziet u wel?' 'Ik zie geen graf!' snauwde heer Ollie. Maar toen zweeg hij. Er was iets in de figuur van de arrestant dat hem te denken gaf...

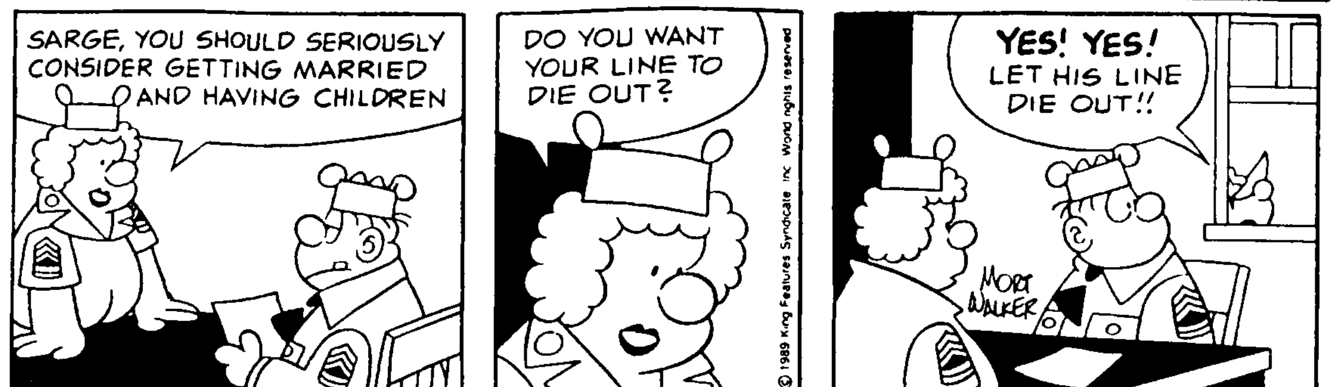
HENRY By Dick Hodgins

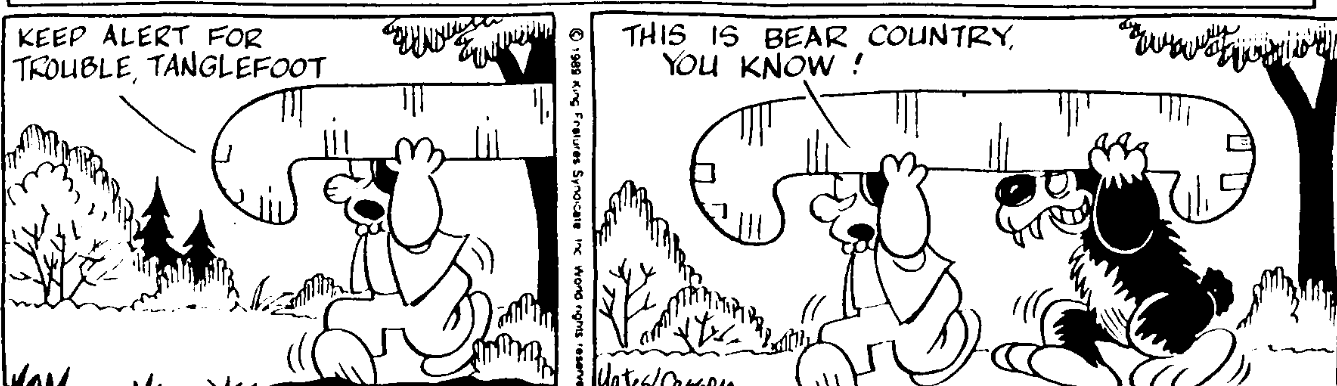
BONER'S ARK By Addison & Frank Johnson

BEETLE BAILEY By Mort Walker

REDEYE By Bill Yates & Mel Casson

AGENDA BONAIRE

POLITIE: 8000
BRANDWEER: 8222
TAXICENTRALE: 8845
HOSPITAAL: 8900

LANDFILL te Lagoen: maandag t/m vrijdag van 07.00-16.00 uur; zaterdag 08.00-12.00 uur; zondag gesloten.

OPENBARE BIBLIOTHEEK (openingstijden voor het publiek) maandag en donderdag van 14.00-18.00 uur; dinsdag en vrijdag van 08.00-12.00/14.00-17.00 uur; zaterdag van 10.00-12.00 uur) (openingstijden voor lezers) woensdag van 14.00-19.00 uur.

POSTSLUITING: maandag t m vrijdag aangetekende stukken 15.45 uur; gewone stukken 16.30 uur.

SERVICE CLUBS
Kiwanis: donderdagavond 19.30 uur - Hotel Bonaire.
Lions: informatie E. Felipa, tel.: 8546/8238.
Round Table: elke tweede maandag - Buurtcentrum Terra Corra.
Rotary: woensdag 12.00 uur - Restaurant Beefeater.

BESTUURSKANTOOR EN BEVOLKING: 08.00-12.00/14.00-15.30 uur loketten geopend.

MUZIEKBIBLIOTHEEK: voor bezichtiging hiervan gelieve contact op te nemen met de heer Rudy Bedacht, Noord Nikiboko 194.

POLITIECLUB (Weg naar Willemstoren): geopend op vrijdag van 20.00-24.00 uur; zaterdag van 12.00-24.00 uur.

SPREEKUUR (gezaghebber): elke donderdag van 09.00-11.00 uur op het Bestuurskantoor, Kralendijk; laatste donderdag van de maand van 10.00-12.00 uur te Rincon.

LVV: openingstijden slachthuis maandag t/m woensdag van 07.00-12.00/13.00-16.00 uur en donderdag en vrijdag van 06.00-11.00/11.30-14.30 uur.

KERKDIENSTEN
Sint Bernarduskerk Kralendijk: dagelijks 18.45 uur; zondag 08.30 en 19.00 uur.
Coromotokerk Antriol: dagelijks 19.30 uur; zondag 09.00 en 18.00 uur
Ludovicuskerk Rincon: dagelijks, ook zondag, 19.30 uur.

KLACHTENBEZORGING opgeven aan mevr. A. Wong- Loi- Sing, Kaya Cacique 4.

Marsera na bezoek Nederland:

Studie-begeleiding noodzaak

KRALENDIJK - Gebruikmakend van zijn vakantie in Nederland heeft het raadslid voor de Union Patriotico Bonairiano (UPB) Carlos Marsera zijn licht opgestoken bij Bonaireanen die in Nederland wonen. Het raadslid heeft zich niet tot een groep beperkt en heeft daardoor waardevolle informatie bijeen gekregen. Vooral over de in Nederland verblijvende studenten.

Ook heeft Cai Marsera een bezoek gebracht aan gevolmachtigde minister Edsel Jeserun. Hij noemt dat bezoek aan het Antillenhuis uiterst interessant, omdat hij daardoor een idee heeft gekregen hoe men in Nederland de zaken die Bonaire aangaan afhandelt. Marsera heeft overigens een uitstekende indruk gekregen van de werkzaamheden van het Antillenhuis zegt hij.

BARRIERE

Marsera: 'met minister Jeserun heb ik over verschillende belangrijke zaken gesproken. Ik heb daarbij mijn mening niet onder stoelen of banken gestoken en duidelijk naar voren gebracht wat ik in de gesprekken met Antillianen en Bonaireanen heb geconstateerd.'

Dat was onder andere het falen van de Bonaireaanse student in zijn eerste studiejaar. Het viel Marsera op, dat vele jongelui hun studie richting wijzigden en dat vooral Nederlands een struikelblok bleek te zijn. Er waren nog andere factoren ook die een barriere bleken voor de studenten en met nadruk zegt Marsera vooral die onder de WSF 18+. Marsera zocht meer informatie en bezocht onder andere Steunpunten en Sociale Dienst Nederlandse Antillen, het Arbeidsbureau en SSNA.

'Ik deed dat omdat ik merkte dat sommige studenten op bepaalde momenten zonder inkomen zaten en iedereen zal begrijpen wat dat voor consequenties kan hebben.'

Volgens Cai Marsera is er wel een mogelijkheid om een oplossing te vinden, maar dan dienen er verschillende instanties bezocht te worden. Teveel jongelui echter weten niet waar ze de noodzakelijke informatie moeten krijgen.

ONTWIKKELING

Marsera concludeert na zijn bezoek aan Nederland, dat iedereen wel weet hoeveel aandacht er wordt besteed aan de Ontwikkelingshulp in de vorm van goedgekeurde projecten.

Marsera gelooft echter, dat er eens wat meer aandacht besteed zou moeten worden aan de ontwikkeling van de mens zelf. Er zal een inventarisatie gemaakt moeten worden aangegeven er wel erg veel geld besteed wordt aan de student, waar dan tegenover zal moeten staan dat dit ook inderdaad vruchten afwerpt, aldus Cai Marsera.

Onderwijs en opvoeding vond Marsera zeer belangrijk. 'Vanuit dat gezichtspunt heb ik dan ook de gedeputeerde van Onderwijs op de hoogte gebracht van mijn bevindingen. 'Maar dat vindt Marsera niet het enige belangrijke'.

Ook ouders zouden meer contact moeten onderhouden met hun studerende kinderen om hen af en toe een riem onder het hart te steken. Het leven in Nederland valt echt niet mee en iedereen heeft morele steun nodig.'

Tenslotte merkt Cai Marsera op, dat alle toekomstige studenten die naar Nederland willen vertrekken zo spoedig mogelijk de noodzakelijke informatie kunnen krijgen. 'De mogelijkheid dat zij daar zullen mislukken is niet denkbeeldig en de kans dat zij de verkeerde weg inslaan is erg groot' aldus de constatering van Cai Marsera na zijn reis naar Nederland.

KRALENDIJK - Vorige week keerde raadslid Cai Marsera terug vanuit Nederland. Behalve vele contacten met de aldaar verblijvende Bonaireaanse studenten, bezocht Marsera ook het Antillenhuis, waar hij een beleefdheidsbezoek aflegde bij gevolmachtigde minister Edsel Jeserun.

Verlopen in zakelijke sfeer

Cao-onderhandelingen WEB en AFWB hervat

KRALENDIJK - De cao onderhandelingen tussen het Water- en Energiebedrijf WEB nv en de vakbond AFWB zijn hervat. In principe werd uitgegaan van de vakbondsvoorstellen zoals die eind 1986 door de bond op tafel werden gelegd. Over die voorstellen is al geruime tijd gepraat: soms met erg lange onderbrekingen. Maar aan al die gesprekken is in feite geen enkele conclusie te verbinden, aldus vakbondsvoorzitter Juancho Jacobs tegenover de Amigoe.

In werkelijkheid is de cao onderhandeling erg laat. Dat is vooral omdat de laatste onderhandelingen twee jaar geleden -toen de geldende cao afliep - gestaakt moesten worden vanwege de problemen die zich voordeden bij het WEB nv dat juist in de periode van de regatta geconfronteerd werd met het tot nul gezonken geduld van de werknemers.

De schermutselingen die toen ontstonden culmineerden in een gevangenisstraf van drie jaar voor vakbondsvoorzitter Jacobs en een tweetal werknemers. Een vonnis dat in hoger beroep veranderd werd in vrijspraak.

Hoewel enkele vertegenwoordigers van andere vakbonden trachtten om de onderhandelingen voort te zetten, werd dat geen succes en over de cao werd niet meer gesproken tot de onderhandelingen afgelopen week werden voortgezet.

LOONSVERHOGING

Het pakket dat nu werd aangeboden door de AFBW vraagt enkele wijzigingen van de bestaande situatie. Daarin zit ook een reële loonsverhoging. Jacobs: 'In 1987 zijn wij niet gestand op deze wiens, maar op de tegenvoorstellen van het WEB.

Zij wilden nagenoeg alle secundaire arbeidsvoorwaarden laten vallen. Nu hebben wij enkele punten opnieuw toegevoegd aan het concept dat we nu aanbieden.' Daarin is onder andere opgenomen de aanpassing van het salaris aan de gestegen kosten van levensonderhoud.

OVERGEHEVELD

Vakbondsvoorzitter Jacobs heeft echter de meeste moeite met de vroegere werknemers van de Dienst Water Distributie (DWD). Dat is een groep werknemers van de overheid die van DWD naar het WEB zijn overgeplaatst. Zij kwamen niet in aanmerking voor de indexering.

Zij waren er in 1986 immers nog niet en het WEB heeft dus op die manier twee klassen werknemers met verschillend uurloon.'

Jacobs verwacht dat dit zonder al te veel moeilijkheden rechtgetrokken zal kunnen worden. De verdere onderhandelingen gaan over de indexering van 1987 en 1988 waarvoor de vakbond geen problemen in het verschiet ziet. Wel benadrukt Jacobs, dat er een definitieve afspraak gemaakt zal moeten worden over de classificatie en de herclassificatie van de functies.

De Amigoe heeft daar al eerder uitgebreid aandacht aan besteed. Inmiddels zegt Jacobs zijn de zaken al op een rijtje gezet en is een gezonde basis gelegd voor verdere onderhandelingen. Op 15 september zullen de onderhandelingen voortgezet worden.

» stockmarket « NEWS

AMSTERDAM AUGUST 31, 1989

AKZO	145,00	NAT.NEDERL.	69,60
AMRO BANK	86,70	PHILIPS GLOEIL.	43,30
BOLS LUCAS	147,60	ROBECO	112,50
GIST BROCADES	33,90	RODAMCO	161,70
HAGEMEYER	110,50	ROLINCO	112,40
HEINEKEN NV	134,20	RORENTO	62,10
KLM	53,90	ROYAL DUTCH	147,10
KON.NED.PAP.	55,20	UNILEVER	162,40

NEW YORK STOCK EXCHANGE AUGUST 31, 1989

ABBOTT LABS.	63 1/4	+ 1/8	HOMESTAKE MNG.	14 5/8	+ 3/8
ALCAN	24 7/8	+ 1/8	IBM	117 1/8	+ 1/4
AMER. BRANDS	77 3/8	+ 3/8	ITT	62 7/8	UNCH
AMERICAN EXP.	37 1/8	- 1/8	JOHNSON & J.	52 3/8	+ 1
APACHE	15 3/8	+ 1/2	KELLOGG	78 1/2	+ 7/8
AM. TEL. & TEL.	40 1/8	+ 1/8	MERCK & CO.	73 3/8	UNCH
AMOCO	47	- 1/2	MINNESOTA MNG.	79	+ 3/4
ANHEUSER B.	42 1/4	- 1/4	MOBIL CORP.	54 7/8	+ 3/8
BECTON DICK.	58 5/8	UNCH	MONSANTO	122 1/4	- 1 1/4
BORDEN	73 1/4	- 1/4	NCR CORP.	65	- 3/8
CAMPBELL S.	50	- 1/2	NORF. SOUTH	40 1/4	+ 1/8
CHRYSLER	25 5/8	- 3/4	NORTHROP CORP.	24 1/4	+ 1/8
CITICORP	32	- 3/8	PARAMOUNT COM.	58 1/8	- 1/2
COCACOLA	66 1/2	- 1/8	PLACER D.M.	16 1/4	- 1/8
DIGITAL EQ.	100 3/8	- 1/8	PFIZER	69 1/4	+ 5/8
DUPONT	117 1/8	- 1/8	PHELPS DODGE	74 7/8	+ 3/8
EAST.KODAK	48 1/2	- 1/8	PHILIP MORIS	165 3/4	+ 1/8
EXXON	43 3/4	- 1/8	POLAROID	47 3/8	+ 1/4
FORD	54	+ 1	QUAKER	62 1/2	UNCH
GENL.ELECTR.	57 5/8	- 1/2	RALSTON P.	89 1/4	- 1
GENL.MOTORS	49	+ 1/4	SARA LEE	59 1/4	- 1/8
GILLETTE	44 3/4	+ 1/8	SHELL TRP.TR.	41 1/8	- 1/8
HEINZ	62 3/8	+ 3/8	UPJOHN	39 3/8	- 1 3/4
HILTON	105 3/8	+ 3/8	UNOCAL	52 1/2	- 3/8

DOW JONES	
INDUSTRIALS	2737.27 + 9.12
TRANSPORTATION	1509.42 - 20.09

CLOSING MARKET COMMENT AUGUST 31, 1989:
THE MARKET CLOSED UP 9 POINTS ON MODERATE VOLUME OF 145 MLN SHARES. ADVANCES AND DECLINES WERE ABOUT EVEN.

Inschrijving Kamer van Koophandel

KRALENDIJK - De Kamer van Koophandel (KvK) en Nijverheid wijst erop dat iedereen die een zaak heeft, verplicht is zich in te schrijven in het handelsregister van de Kamer van Koophandel en Nijverheid te Bonaire.

Dan is er voldaan aan de wettelijke eis in P.B. 1944 no 203 artikel 2 tweede lid. Binnen tien dagen nadat de desbetreffende advertentie is verschenen, zal worden aangevangen met de controle, aldus de voorzitter van de KvK A. F. Sealy.

Koersen Centrale Bank

NOTERINGEN CENTRALE BANK VAN DE NEDERLANDSE ANTILLEN GELDIG OP VRIJDAG 1 SEPTEMBER 1989 EN TOT NADER ORDER

US DOLLAR	1.77	1.78	1.80
CAN DOLLAR	1.485	1.505	1.525
PND STERLING	2.715	2.77	2.83
NED GLD	79.47	80.19	80.99
BOLIVAR	—	—	—
ZW FRANCS	104.09	104.81	105.61
FR FRANCS	25.48	26.56	27.28
DUITSE MARK	89.71	90.63	91.23
IT LIRE	0.94	1.24	1.30
JAPANSE YEN	122.05	122.89	123.69
SUR GLD	—	100.07	102.59
AR FLORIN	98.00	100.00	100.20

KOERSEN VAN DE GEMIDDELDE OBLIGATIELENINGEN VAN DE NEDERLANDSE ANTILLEN UITGEGEVEN DOOR HET DEPARTEMENT VAN FINANCIEN EN GELDIG VANAF HEDEN 1 SEPTEMBER 1989 EN TOT NADER ORDER.

13 %	OBLIGATIELENINGEN PER 86/90	105.09
12 %	OBLIGATIELENINGEN PER 88/92	103.17
10.25 %	OBLIGATIELENINGEN 1986 PER 1990	99.78
9 %	OBLIGATIELENINGEN PER 1987/2002	95.00
8.5 %	OBLIGATIELENINGEN PER 1994/98	98.81

DE AANKOOP VAN OBLIGATIELENINGEN KAN GESCHIEDEN BIJ HET LOKALE BANKWEZEN.

AEROPUERTO INTERNACIONAL REINA BEATRIX
LUCHTHAVENDIENST - ARUBA

Met verslagenheid en diep bedroefd maakt de Luchthaven Directie het overlijden bekend, op 30 augustus 1989, van de heer

EDGARD ALFONS ODOR

Staflid van onze luchthaven.

De heer Odor, in leven de eerste Chef van de Luchthavenbeveiliging en laatstelijk gediend als Beveiligings- en Juridisch Adviseur van de Luchthaven Directie, overleed na een kort ziekbed in het Dr. Horacio Oduber ziekenhuis.

Moge de liefde van onze Almachtige God aan de echtgenote van wijlen de heer Odor en zijn nabestaanden een troost zijn in deze zware beproeving. Edgard, rust in vrede.

Aruba, 31 augustus 1989. **De Luchthavenmeester, E. Ch. Michael Nicolaas**

De herinnering aan een rechtvaardig mens zal ons een zegen zijn.
Spreuken 10:7

Met grote droefheid maken wij het plotselinge overlijden bekend van mijn lieve echtgenoot en onze onvergetelijke vader, schoonvader en grootvader

WILFRED SERVATIUS HO KANG YOU
op de leeftijd van 72 jaar

Namens zijn echtgenote	: **Maria Paulina Ho Kang You-Sprockel**
Zijn kinderen	: **Percy Ho Kang You** **Marcel en Beatrix Ho Kang You-Habibe** **Frank en Janice Ho Kang You-Arends** **Claudine Ho Kang You**
Zijn kleinkinderen	: **Sheila, Gilbert, Marielle, Melanie, Marcel-Etienne en Krysten**
Zijn schoonzusters	: **Mevr. Alice Ho Kang You en kinderen** **Mevr. Elizabeth de Lannoy en kinderen** **Mevr. Johanna Scholl en kinderen**
Overige familieleden	: **Ho Kang You, Ho Len Fat, Sprockel, de Lannoy, de Castro, Scholl, Habibe, Arends.**

Gelegenheid tot condoleren op zaterdag 2 september 1989 van 2 uur tot 4 uur 's middags, in de Rooms Katholieke Kerk te Oranjestad. Hierop aansluitend zal de teraardebestelling plaatsvinden.

Oranjestad, 28 augustus 1989
L.G. Smith Blvd. 66, Aruba.

Met diep leedwezen geven wij kennis van het overlijden van

MR. E.I. KARAMAT ALI

in leven partner van ons kantoor.

Moge hij rusten in vrede.

Advocatenkantoor van de Laarschot & Karamat Ali

In verband met het overlijden van

mr. E.I. Karamat Ali

zijn wij gesloten tot en met dinsdag 5 september 1989.

Advocatenkantoor van de Laarschot & Karamat Ali
Incassobureau Sure Check

Tur persona ku a inskribí pa e kurso básiko di Hotelvakschool ta keda invitá pa un

ATARDI DI INFORMASHON

Dia : Djabièrnè 1 di sèptèmber 1989
Lugar : Scholengemeenschap na e Hotelvakschool
Ora : 17.00'or (5'or di atardi).

Te ku dia 1 di sèptèmber ainda tin oportunidat pa inskribí pa e kurso.

S.E.F. N. Wilson

WEEKEND

Dag van de Pers

106E JAARGANG — NO.: 201 VRIJDAG 1 SEPTEMBER 1989

AMIGOE

VANDAAG

- Culturele viering gaat niet door, Bacilio naar de rechter p.2
- Twee nieuwe wetten vlot goedgekeurd p.3
- Engelbrecht: Oduber haalt cijfers door elkaar p.5
- Milaan-trio niet in vriendschappelijk duels p.7
- Zwaarste zeilrace start morgen p.9
- Marsera: studiebegeleiding dringende noodzaak p.15

OP DE NEDERLANDSE PERS OP DE NEDERLANDSE ANTILLEN DE NEDERLANDSE ANT

DIA DI PRENSA ...1 september...

Prêke Bashilio

VLIEGTUIG EN VEERPONT GEKAAPT

Rond dag van opheffing van noodtoestand in oost-Suriname

Indianen in actie in Suriname

PARAMARIBO - Het is onzeker of president Ramsewak Shankar van Suriname aan zijn reis naar Europa begint. Hij zou via Amsterdam naar Belgrado reizen ter bijwoning van de top-conferentie van de Ongebonden landen. De situatie in Suriname is namelijk gespannen als gevolg van het kapen van een vliegtuig en een veerpont en de eisen van indianen die het vredesakoord van Kourou ongedaan gemaakt willen zien.

Aanslag drugsm...

... BIJ GADAFI

Noriega-aanhange... president Panama...

PANAMASTAD - De benoeming van Francisco Rodriguez tot overgangspresident van Panama komt neer op een "staatsgreep". Dit heeft Ricardo Arias Calderon, een van de leiders van de Democratische alliantie van de burgeroppositie vrijdag verklaard.

De aanwijzing van Rodriguez tot staatshoofd betekent "een staatsgreep die het land zonder grondwet laat en de dictatuur verlengt", aldus Calderon. Hij beschouwt Rodriguez en diens vice-president, Carlos Ozores, als "functionarissen die model staan voor het bewind" van generaal Noriega.

MINIMUM

Calderon riep de latijnsamerikaanse landen er toe op hun politieke en diplomatieke contacten met het Panamese bewind "tot het absolute minimum" te beperken en "zeker niet over te gaan tot erkenning van een regering die door de dictatuur gegenereerd is". De Panamese oppositie eist de overwinning op van de op 7 mei gehouden algemene verkiezingen. Maar de kiesraad heeft die verkiezingen

enigde staten hebbe... der laten weten d... panamese regering... zullen erkennen.

De scheidende minister van Buitenlandse zaken, Jorge Ritter maakte de benoeming van de nieuwe president bekend.

... de eerste de beste avond werden al achthonderd mensen aangehouden die zich niet stoorden aan deze bepaling.

Burgemeester Washington gebruikte crack en coca

WASHINGTON - Een in het voorjaar gearresteerde drugshandelaar heeft de Amerikaanse politie onlangs verklaard dat de omstreden burgemeester van Washington, Marion Barry, in zijn bijzijn verdovende middelen heeft gebruikt. Dit hebben lokale Amerikaanse televisiestations woensdag gemeld.

De televisie berichtte dat de op de Maagdeneilanden opgepakte Charles Lewis midden augustus tegen zijn ondervragers zei dat hij met zijn persoonlijke vriend Barry crack en cocaine heeft gebruikt in een hotel in het centrum van Washington en op de Maagdeneilanden. Volgens Lewis betaalde de zwarte burgemeester de door hem geconsumeerde drugs met contant geld, aldus de omroepen.

De omstreden burgemeester van de Amerikaanse hoofdstad werd er al langer van verdacht dat hij verdovende middelen heeft geprobeerd, maar was daarvan nog nooit zo direct beschuldigd. Hij is momenteel met vakantie en heeft derhalve nog niet gereageerd.

Waarnemers zeiden dat de uitspraken van Lewis nog meer schade zullen toebrengen aan het al geschonden blazoen van Barry. De burgemeester probeert over iets meer dan een jaar voor een vierde opeenvolgende termijn gekozen

Dia di Prensa

VANDAAG verspreidt de Amigoe een speciale bijlage ter gelegenheid van de viering van de Dag van de Pers.
De bijlage is gratis.
Wij wensen onze lezers veel leesgenot toe.
DIRECTIE

... nden ... e ... lombia

EXPLOSIE

DOOR VS GEZOCHT

BEVEL ISRAEL

'Een volk heeft de leiders en de pers die het verdient...'

WILLEMSTAD — Wie enige interesse toont voor de journalistiek zal op Curaçao geconfronteerd worden met een mediamilieu dat bepaald verschilt van dat in een land als -pak beet - Nederland. Voor studenten massacommunicatie valt er wel een proefschrift of twee over ethisch verantwoorde journalistiek uit te halen, want het normbesef van de lokale pers is in sommige gevallen abominabel. Een discussiestuk.

Wij Antillianen zijn een communicatie-lustig volkje en dat willen we weten ook. Gek is het niet. Een eiland als Curaçao is een groot dorp waar iedereen familie van familie is of een kennis van kennissen. Er wordt wat afgezwaaid en getoeterd bij elke bekende die men tegenkomt. En een praatje hoort er gewoon bij.

'Kon ta bai swa, tur kos ta bon?

'Ai si, pero tende kiko ta pasami...'.

PRENSA UNI: verdeeldheid blijft

JOHAN HARTOG

Ook een duik in de geschiedenis van de Antilliaanse pers brengt een gretigheid tot openbaar maken aan het licht. Johan Hartog, kroniekschrijver van de pers, maakt melding van meer dan 200 pogingen in 150 jaar Antilliaanse pershistorie om een krant of tijdschrift uit te geven. Slechts een handvol van deze bladen heeft langer dan 25 jaar bestaan.

Anno Domini 1989 telt Curaçao acht dagbladen. Hoewel, bestaat de Curaçao Gazette nog steeds? En blijft Noticiero uitkomen als Herman George zijn dwangsom komt innen?

Op zich is er niets vreemd aan acht dagbladen. Wel verbazingwekkend is dat deze [illegible] radiostations en een Altijd Laat Televisie-ploeg achter hetzelfde nieuws aanhollen. Is de dagelijkse actualiteit in dertienvoud niet iets dat volstrekt overbodig is op een eiland dat op de wereldbol nauwelijks zichtbaar is en een bevolking heeft van 160.000 zielen?

Goed, het is waar dat Curaçao ondanks de kleine bevolking een complete maatschappij is en dat door die complexiteit het om veel journalisten vraagt die alle sectoren in de gaten houden. Maar dit kan net zo goed gebruikt worden als argument voor de stelling dat er minder kranten maar met grotere redacties zouden moeten komen.

Zou de Antilliaanse mediadichtheid overgenomen worden door een stad als Amsterdam met 900.000 inwoners, dan zouden er dertig erkende stadsradiostations met een volledig programmapakket dagelijks in de ether zijn en zou de Jordanees in de kiosk kunnen kiezen uit zo'n veertig nagenoeg identieke stadsbladen die dagelijks om zijn aandacht schreeuwen.

SCHREEUWEN

Dat schreeuwen moet dan vrij letterlijk genomen worden, want in een multipaperarea moet de krante-uitgever er nu eenmaal voor zorgen dat het publiek *zijn* krant koopt en niet het (tamelijk identieke) produkt van de concurrentie. En dat vraagt om een bepaalde aanpak.

De vijf Papiamentu-talige bladen Noticiero, Ultimo Noticia, Extra, Nobo en La Prensa hebben er een redactioneel beleid van [illegible] gina het nieuws van de dag te presenteren. De drie ochtendbladen Noticiero, Extra en Ultimo Noticia spannen wat dat betreft de kroon door een liefst zo bloederig mogelijke foto van een autoongeluk met dodelijke afloop op de voorpagina aan de lezers te presenteren.

Een verhaal doet de ronde over fotografen die een filmpje volschoten van het in een plastic zak gevonden stoffelijk overschot van een babytje. Voorzichtig werden er wat stokjes geplaatst om de zak open te houden voor een betere foto.

Eveneens om wille van de verkoopcijfers durfde een ochtendblad het aan foto's te publiceren van een ernstig auto-ongeluk waarbij de hoofdredacteur om het leven kwam.

Criminelen komen regelmatig in de krant dankzij de fotograaf die de politieband afluistert en bij arrestaties aanwezig is.

Een onfortuinlijke visser die verdrinkt en aanspoelt wordt ontzield weggedragen voor het oog van de gereed gehouden camera's. Zodat de nabestaanden kunnen zien hoe de man het leven verliet. Dat vinden ze fijn.

De route die de zelfmoordenaar volgde alvorens van de brug te springen, wordt voor de lezers in kaart gebracht.

Het is begrijpelijk dat als de redactie hier al weinig moeite mee heeft, de vervanging van initialen door de volledige naam helemaal geen probleem is. Misdadigers en slachtoffers worden met naam en toenaam in de redactionele kolommen vermeld. [illegible] worden: schrikt men aanvankelijk van deze werkwijze, op den duur geldt: alles went.

ERECODE

Maar hoe zit het dan met de journalistieke erecode, de privacy van het individu zo veel mogelijk te beschermen? Is het echt waar dat deze schone gedachte als een wolkje hoog in de hemel van 's redacteuren gedachtengoed zweeft, onwerkelijk ver verwijderd van de dagelijkse praktijk?

Tijdens interviews die vorig jaar afgenomen werden, verklaarde een hoofdredacteur wel het recht op privacy in acht te nemen bij rechtbankverslaggeving, maar aan de andere kant wordt in de rest van de berichtgeving in zijn krant daar nauwelijks rekening mee gehouden. Een andere hoofdredacteur werd na het aanhoren van de vraag opeens opmerkelijk koel en rond zijn kaken verscheen een harde trek. Hij ging in de verdediging met de opmerking dat de pers in Nederland geen haar beter is en verwees naar de berichtgeving over de ontvoerder van Gerrit Jan Heijn, waarbij diens hele privé-leven overhoop werd gehaald en waarbij elke krantelezer de man binnen korte tijd kende als Ferdi. Overigens ontlokte deze openheid een flinke maatschappelijke discussie.

Een derde hoofdredacteur verdedigde de openheid door te wijzen op de noodzaak de bevolking te waarschuwen voor onverbeterlijke criminelen. Deze journalist waarschuwde eerder dit jaar ook voor de gevaren van drugs en voor de macht van brua.

Ook een argument ter verdediging was dat de krant haast gedwongen is tot vergaande onthullingen vanwege de wapenspreuk in de kop: 'De waarheid zonder vrees'. Merkwaardigerwijs is volgens geen van de kranten deze spreuk op henzelf van toepassing gezien de ontwijkende antwoorden of de schromelijke overdrijving als gereageerd wordt op de vraag naar de oplage van de krant. De feitelijke oplage is altijd veel lager dan opgegeven wordt.

PIMPEL

Een ander belangrijk en interessant aspect van veel lokale dagbladen is het verschijnen van suggestieve rubrieken. Verscheidene bladen hebben een anonieme vaste medewerker die een hotnewsrubriek (volgens anderen een redu-rubriek) mag schrijven. Elk gerucht dat hem ter ore komt wordt aantrekkelijk verpakt verwerkt in een bericht van een paar regels. De schrijver 'Pimpel' die een column schrijft onder het nonsens-motto 'een vrije pers voor een vrij volk' wist vorig jaar te melden dat het op de redactie van de Amigoe niet boterde tussen de chef en een aandeelhouder, zonder dat een van beiden gevraagd was of dat gerucht klopte.

De vuile was van de concurrent wordt graag buiten gehangen. Daarbij is het vooral van belang zo min mogelijk na te trekken: dat maakt het wat geheimzinniger. Hoor en wederhoor zijn uit den boze.

Niet altijd kan een 'columnist' of een redacteur ongestraft suggestieve berichten plaatsen. Meer dan eens heeft een blad voor de rechter moeten aantonen over bewijzen te beschikken voor een beschuldigend artikel over iemands veronderstelde wandaden.

Nu is het heus wel zo dat journalisten besef hebben

Joël Labadie liep vorig jaar stage bij de Amigoe-redactie op Curaçao en behaalde vorig jaar zijn diploma aan de Evangelische School voor Journalistiek te Amersfoort. Zijn afstudeerscriptie had als titel: 'De pers op de Nederlandse Antillen - haar functie, haar functioneren - toen, tegenwoordig en in de toekomst'. Aan de hand hiervan kwam een artikel tot stand vor de Dag van de Pers. De schrijver werkt als verslaggever bij de Amigoe te Scherpenheuvel.

van wat ethisch verantwoord is. Maar de eerder aangehaalde 'communicatielust' is een historisch gegeven, en gezien de commerciële voordelen ervan, kiezen de meeste bladen voor het inspelen op die nieuwsgierigheid en sensatiezucht van het overgrote deel van de krantelezers.

In contrast met het voorgaande is de constatering dat er ook bladen en journalisten zijn wier redactionele beleid in grote lijnen overeen komt met dat wat de journalistiek-ethische toets kan doorstaan.

Het gaat hierbij om het nastreven van objectiviteit, het zoveel mogelijk scheiden van [illegible] en berichtgeving, [illegible] van het principe van hoor en wederhoor, het betrachten van terughoudendheid in berichtgeving over misdaad en (verkeers)ongelukken, het weren of op zijn minst natrekken van geruchten en het beschermen van de privacy.

GEZAGHEBBEND

De Nederlandstalige dagbladen Beurs- en Nieuwsberichten en de Amigoe hebben de naam een aparte positie in te nemen aangezien zij zichzelf vrij strakke ethische normen opleggen. In hoeverre deze gehoorde bewering op juistheid berust, zal iedere krantelezer voor zich moeten bepalen.

Op zich zal het best een nobel streven zijn van de Nederlands-talige bladen journalistiek te bedrijven volgens de normen van nauwkeurigheid en zakelijkheid, maar het is zeer goed mogelijk dat zij juist hierdoor en door het handhaven van de Nederlandse taal zich onttrekken aan het interessegebied van veel mensen. Het contact met het deel van de bevolking met een laag inkomen is verloren gegaan. De stelling is dat de Papiamentu-bladen beter aansluiten op de Antilliaanse samenleving.

Zou men aan de ene kant bij de twee Nederlandstalige bladen kunnen spreken van een zekere sociale isolatie die zij zichzelf aandoen, aan de andere kant zou volgens onderzoek naar de verspreiding van bijvoorbeeld de Amigoe, duidelijk kunnen worden dat deze krant in verschillende lagen van de bevolking wordt gelezen. Belangrijker nog is dat dit dagblad als gezaghebbend wordt gezien: men houdt rekening met wat deze krant schrijft.

Geponeerd kan worden dat een volk niet alleen de leiders, maar ook de pers heeft die het verdient. Gezien de hoge oplagecijfers van bepaalde bladen en lagere oplagecijfers van andere, hebben de Antillianen duidelijk gekozen voor een pers waarin zij zichzelf herkennen. Mochten de krantelezers het idee krijgen dat hun krant een ander journalistiek beleid moet voeren, dan zijn zij perfect in staat dat zelf kenbaar te maken door de ene krant te verwisselen voor een andere, en een betere.

ETHISCH REVEIL

Regelmatig klinkt vanuit de kring van hooggeplaatsten op het eiland de roep om een ethisch reveil in journalistenkringen. Dit is echter niet voldoende. Deze roep moet door de gehele samenleving overgenomen worden. Pas dan kunnen dwingende eisen gesteld worden aan de krantemakers.

Momenteel staat de bezinning op de normen die journalisten moeten hanteren in de nieuwsgaring en -publicatie op een laag pitje. De belangstelling onder de medewerkers van de media is klein. De indruk bestaat dat sommigen niet eens weten wat er in het geding is.

Hoewel er in het verleden diverse pogingen zijn gedaan om een persvereniging op te richten, waarin journalisten met elkaar van gedachten zouden kunnen wisselen over ethische vraagstukken van de professie, zijn deze verenigingen overleden of in coma.

Hoopgevend was de oprichting van Prensa Uni, maar bij de eerste vergadering liep het al spaak. Dat was jammer. Maar het gebrek aan eensgezindheid kan alle media verweten worden. Uit gesprekken met journalisten werd duidelijk dat samenwerking op welk gebied dan ook stagneert wegens broodnijd en langslepende conflicten.

Het mediamilieu verkeert in een stadium dat in het verlengde ligt van de roerige pershistorie van elkaar beconcurrerende kort bestaande blaadjes. Aan de ene kant is er wat betreft de pers niet veel nieuws onder de Antilliaanse zon. Aan de andere kant is het prettig om te merken dat zowel beroepsmatig als op het persoonlijke vlak vaak goede contacten tot stand komen. Alleen in een sfeer van ongedwongen collegialiteit kan eenheid ontstaan.

JOEL LABADIE

PRENSA

MASHA

PABIEN

Collegialiteit eerste vereiste voor betere Antilliaanse pers

HET IS DE GEWOONTE geworden dat beroepsbeoefenaars hun eigen 'Dag' hebben. Eenmaal per jaar kunnen zij dan - al dan niet aangekleed met een gezellig samenzijn - reflecteren over hun dagelijks werk en verantwoordelijkheden.

Autoriteiten en politici - wat is eigenlijk het verschil? - haasten zich om gelukswenstelegrammen te sturen en kranten maken van de gelegenheid gebruik om bij allerlei handelsrelaties aan te kloppen voor het plaatsen van een felicitatie in de vorm van een advertentie.

Het begon met een Dag van de Arbeid (op 1 mei), maar kennelijk was dat niet verfijnd genoeg en langzamerhand kwamen er specialisaties, zoals een Onderwijsdag, een dag van de verpleging, van de secretaressen - die er inmiddels zelfs een week van gemaakt hebben! - en ga zo maar door. Sinds enkele jaren is er ook een Dag van de Pers, bestemd voor diegenen die zich dagelijks bezig houden met het verwerven, verwerken [illegible]haffen van [illegible] aan het publiek, elk op zijn eigen manier.

De 'Pers' op Curaçao bestaat uit een voor de kleinschaligheid ongekend groot aantal media: 7 dagbladen, 6 radioprogrammas, 1 t.v.-station en een moeilijk bij te houden aantal periodieken die met de regelmaat van de klok opduiken om daarna weer te verdwijnen, naar gelang de grillen (en de financiën) van de redacteuren-uitgevers.

Een Dag van de Pers, behoort een enigszins feestelijk karakter te hebben, maar ondanks het grote aantal en de verscheidenheid van nieuwsmedia, is er te oordelen naar de stilte rondom de 1ste september, maar bitter weinig aanleiding om uitbundig feest te vieren.

De 'vakbroeders' die in het verleden talloze vergeefse pogingen hebben ondernomen om zich te verenigen, zijn er niet in geslaagd een gezamenlijk doel te formuleren en na te streven en blijven -ieder op zijn eigen manier -aanmodderen in de hoop een graantje mee te kunnen pikken uit de steeds schraler wordende ruif.

GEEN STRIJD

Men zou - gezien het overmatige aanbod van media op een relatief kleine markt - een concurrentiestrijd op leven en dood verwachten, maar in plaats daarvan is er eerder sprake van een gezapig naast elkaar voortbestaan en ontbreekt de pluriformiteit die men zou verwachten en die juist zo uniek zou kunnen zijn.

Neem de ochtendbladen: drie in totaal, die dingen naar de gunst van het publiek dat op straat de krant koopt, en dit doen met een overdosering aan sensationele 'informatie' varierend van bloedige steekpartijen en auto-ongelukken tot uit buitenlandse blaadjes overgenomen artikelen van mensen die ver van ons vandaan geboren worden met drie hoofden, kuikens die in de ijskast de in 'cleane' supermarkets gekochte eieren verlaten en wezens van andere planeten die de belangstelling van de NASA beantwoorden met vluchtige bezoekjes aan moeder aarde...

STAP VERDER

Onder de ochtendbladen zijn er bij die het er de laatste tijd op wagen een stapje verder te gaan in een maatschappij die wat dat betreft minder tolerant is dan de uiterlijke schijn doet vermoeden.

Zij doen dit door het noemen van man en paard, zonder aanziens des persoons, wanneer het gaat om escapades van politici of andere bekende figuren; liefdesperikelen en ontuchtige handelingen worden tot in de details beschreven en er zijn zelfs pogingen ondernomen om - zoals de advocaat van de betrokken krant het stelde - 'het voorbeeld van Panorama te volgen' door het publiceren van naaksfotos. Maar deze bandeloosheid werd door de rechter -die hoewel afkomstig uit het progressieve Holland, kennelijk toch iets van een bekrompen boerendorp bij ons heeft ontdekt -kordaat afgestraft. Al zal de gnuivende uitgever van bedoelde krant, dankbaar voor de extra publiciteit in alle media, zeker niet wakker hebben gelegen van het boetebedrag dat werd opgelegd.

Voor de lokale kranten (met name de papiamentstalige) die de zaak toch wat serieuzer willen aanpakken en tussen het politie- en rechtbanknieuws en de dagelijkse publikatie van de winnende nummers toch ook wat diepgaandere informatie aan hun lezers willen presenteren, is het niet eenvoudig dit nobele streven door te zetten.

Immers vanwege het adagio dat de media datgene moeten presenteren wat voor het publiek het gemakkelijkst te verteren is en daardoor het meest gewenst, (voor degenen die de Nederlandse situatie kennen het 'Telegraaf-syndroom'), is het voor hun niet leuk te moeten constateren dat hun stapel kranten op de stoep bij de stoplichten aan het eind van de dag steeds groter wordt, terwijl die van concurreren die meer 'bloed, sex en roddel' in hun paginas verwerken, binnen de kortst mogelijke tijd uitverkocht raken. De mens is nu eenmaal van nature zwak en onder de druk van vele dagelijkse beslommeringen steeds op zoek naar het ludieke....

Bij de radio ligt de zaak iets anders, hoewel men ook daar met het fenomeen kan constateren, dat de 'one man show' van een nieuwslezer, die de meest pikante berichten selecteert en ze bovendien voorziet van eigen commentaar om ze nog aantrekkelijker te maken, zoals een kok dat doet met zijn geraffineerde sausjes, het meest in de smaak valt bij Jan publiek. De concurrenten, die jarenlang hebben gebouwd aan de formatie van een gedegen redactieteam - op zich al geen sinecure, gezien het reeds gesignaleerde grote aantal media en uiterst geringe aanbod van vakbekwame journalisten -moeten met lede ogen toezien hoe hun leuzes als 'prome den notisia' en 'periodismo responsabel', de grond in worden geboord.

Gelukkig hebben zij nog een uitvlucht met kostelijke programmas als 'pueblo na palabra', die zij tussen het serieuze nieuws en de overlijdensberichten kunnen frommelen en voor de rest komen zij hun tijd wel door met popmuziek en reggae, hetgeen nog altijd te prefereren valt boven zwaarwichtige lezingen van de Volksuniversiteit op Hilversum I over de invloed van de Assyriërs op de westelijke beschaving.

Bij hoogtijdagen, zoals het tumbafestival, zitten zij met zijn allen broederlijk aan de omroeptafel en hossen en springen zij alle opgekropte gevoelens van frustratie veroorzaakt door een niet te begrijpen en daardoor niet te bestrijden concurrentie weg.

En 'grote broer' televisie is de laatste tijd aardig gaan meedoen in het streven om een 'emisora di pueblo' te worden. Kijkers kunnen voortaan in 'prime time' worden verrast door met kokmutsen versierde vrolijke tantes, die - lekker als je net met een volle maag van tafel komt -komen uitleggen wat voor heerlijks je zoal kan bereiden in je eigen keuken. De eetcultuur is bij ons nu eenmaal een onvermijdelijk ingrediënt bij het aanbieden van recreatie.

Het 'grote journaal' van acht uur, nog altijd het meest bekeken programma van 'canal ocho', is veel amusanter geworden sinds wij landbouwers uit Antigua kunnen zien klagen over de schaarse [illegible] hun oogst bedreigt of [illegible]en van de eer[illegible] een buurthuis in Barbados.

Een ware verademing na het lokale nieuws dat grotendeels gevuld is met verontwaardige oppositieleiders en dreigende bebaarde en wild uit hun ogen kijkende vakbondslieden.

Er zijn in de afgelopen jaren tientallen jongelui uit Curaçao aan de (al naar gelang er plaats was) neutrale, katholieke of christelijke scholen voor de journalistiek in Nederland afgestudeerd, en met goede voornemens teruggekomen om zich in te zetten voor een van de lokale media. Helaas zijn de meesten na korte tijd gevlucht naar een baan in de p.r.-sektor, waar er beter betaald wordt en men niet geconfronteerd wordt met de dagelijkse frustratie dat slechte journalistiek bij het publiek gretig aftrek vindt, terwijl aan serieuze informatie nauwelijks aandacht wordt besteed.

POGINGEN

Overheid, bedrijfsleven, vakbonden en de media zelf hebben reedstalloze pogingen ondernomen om hier verandering in te brengen en b.v. te trachten het niveau van de media op te vijzelen, door het houden van seminars, het organiseren van cursussen en het subsidieren van opleidingen in het buitenland, danwel tijdelijk aantrekken van buitenlandse communicatiedeskundigen.

Daarbij is echter kennelijk vergeten dat het mediagebeuren bij ons op pure mercie drijft en de media uitsluitend kunnen bestaan door een stuk kwaliteit op te offeren aan de gunst van de kritiekloze massa en het gebrek aan financiele en technische middelen.

Wij kennen helaas geen Kijk - en luistergeld, noch een Stichting Ether Reclame (STER), met een pot waaruit kwaliteitsprogrammas voor televisie en radio kunnen worden gesubsidieerd. En van waaruit aan noodlijdende kranten -dat zijn meestal die welke geen of zo weinig mogelijk concessies hebben willen doen ten koste van hun kwaliteit-mogelijkheden worden geboden tot sanering en vernieuwing gericht op verbetering van het eindprodukt.

BEHELPEN

Daarom blijft het behelpen, zolang de eigenaars van de media zelf geen pogingen ondernemen om door onderlinge samenwerking - en misschien zelfs fusies - de economische basis van hun bedrijven te verbreden en in kwaliteit te investeren, zowel bij de kranten als de radio.

Televisie is een hoofdstuk apart, want daar geldt dat bij het handhaven van het huidige monopoliesysteem, de overheid als enige aandeelhouder de plicht heeft de mogelijkheden te scheppen om dit indringende medium optimaal te benutten voor het informeren en opvoeden en verstrooien van het publiek. Maar ook dat kost geld, en dat is er evenmin als bij de meeste kranten en radiostations in voldoende mate beschikbaar....

"Men hoeft niet te liegen om nieuws te manipuleren..."

- Door Henk De Beijer -

MIJN VOORMALIGE Amsterdamse kapper was een filosofisch aangelegde man. Eens liet een klant voor mij toen hij wegging een bepaalde krant liggen. Mijn kapper riep hem woedend terug, wijzend naar het gewraakte blad met de opmerking: 'Ik wil die geestelijke pornografie niet in mijn zaak hebben'. De betrokken klant nam verbouwereert zijn bezit mee en zal waarschijnlijk wel nooit meer teruggekomen zijn.

Het woord pornografie komt uit het Grieks en betekent niets anders dan varkensschrijverij. Daarmee doen wij het varken onrecht want de menselijke vuiligheden die wij ermee aanduiden, komen in varkenskoppen beslist nooit op. Het zwijn is dan ook een zeer miskend dier. Alleen omdat het er van houdt zich in de modder te wentelen, misbruiken wij, als mens, dit overigens smakelijke beest, als symbool van al wat vies en smerig is.

Overdrachtelijk gebruikt, is het rollen in de modder van toepassing op heel wat dagelijkse drukwerken die dan ook door mijn voormalige Amsterdamse kapper zonder pardon tot geestelijke pornografie zouden worden verklaard en daarmede uit zijn zaak gebannen.

Het woord pers heeft uiteraard betrekking op de drukpers. We laten maar even in het midden of het meneer Gutenberg was of Laurens Janszoon Coster, die aan de wieg stond van de drukkunst. Het is heel wel mogelijk, dat beiden onafhankelijk van elkaar ongeveer gelijktijdig de boekdrukkunst uitvonden. Het gebeurt vaak, dat uitvindingen ongeveer tegelijkertijd op verschillende plaatsen op de wereld worden gedaan. Maar noch Gutenberg, noch Laurens Janszoon, hebben ook maar in de verste verte kunnen voorzien wat het effect van hun vinding zou zijn, evenmin als wij, in onze dagen, ook maar enig idee kunnen hebben van het effect van onze ontwikkelingen op het gebied van de communicatiemiddelen over, zeg, twee, driehonderd jaar.

Het lijdt geen twijfel, dat beide drukkers met uit hout gesneden letterblokjes, als zij de huidige, gecomputoriseerde [illegible] zouden [illegible] schouwen, in extatische bewondering zouden geraken, maar tegelijkertijd, zouden ze zich wellicht handenwringend in walging omkeren naar hun eigen tijds, bij het kennisnemen van wat die moderne apparatuur zoal in onvoorstelbaar hoog tempo op papier drukt.

Vooruitgang heeft, zoals alle realiteiten, twee kanten: een goede en een kwade. Toen onze moderne fysici erin slaagden atomen te splijten, maakten zij er als eerste de meest vernietigende bom mee die ooit werd bedacht en het dynamiet van meneer Nobel, dat het mogelijk maakte tunnels dwars door bergen te graven en mijnschachten tot diep in de aarde, dat dynamiet werd als eerste toegepast voor oorlogstuig.

GEEN PORNOGRAFIE

Vóór de drukpersen werden ontworpen, bestond er geen pornografie, althans niet in de zin die wij thans kennen. Alle boeken en geschriften moesten met de hand worden overgeschreven door monniken en die hadden, gelukkig, wel wat beters aan hun hoofd dan het kopiëren van vunzigheden. Die kunst ontstond pas nadat er boeken in grotere oplagen gingen verschijnen en de verkoopcijfers van belang werden voor het winstbejag van de drukkers en schrijvers. Als we echter de waarde van de uitvinding van de drukkunst willen bepalen valt de zwijnerij (mogen de varkens ons vergeven) God zij dank, in het niet bij de onmeetbaar gew[illegible] die de massa[illegible] matie èn evengoed van kunstzinnige literatuur, op de menselijke ontwikkeling heeft gehad.

Wij mensen zijn vaak erg pessimistisch. We leggen graag de nadruk op het negatieve. De gehele nieuwsvoorziening bestaat trouwens bij de gratie van het abnormale. Ons wereldbeeld wordt daardoor voortdurend vertekend en geeft ons de stellige indruk dat de wereld een kolossaal gekkenhuis is. We wijzen bovendien bij voorkeur met alle vingers tegelijk naar de vele geestelijke pornografie die het volk dagelijks wordt voorgeschoteld

Mijn Amsterdamse kapper van jaren geleden was in ieder geval een man van principes; hij had liever een klant minder dan dat hij zijn andere klanten blootstelde aan het soort leesvoer dat er kennelijk op gericht is het volk zo dom mogelijk te houden.

Vermoedelijk komt de keuze van berichtgeving van dit soort geestelijke pornografie en de wijze van redigeren ervan niet eens voort uit een pure zucht naar winstbejag; ik betwijfel ook dat het een poging is tot kapitalistische manipulatie - zoals sommigen veronderstellen - om zoveel mogelijk consumptieslaven te verwekken. Mij zou het niet verbazen als het verschijnsel doodgewoon een gevolg is van het feit dat de uitgevers/redacteuren van het leesbocht zelf nog minder hersens onder hun schedel hebben dan ze het volk toedichten. Dat is triest, want er helpt geen overtuigend filosofisch betoog aan. Het hoeft dan ook niemand te verbazen als ook deze woorden paarlen voor de zwijnen zullen blijken afkomen waarmee en waarop een groot deel van de pers ons dagelijks vergast. Moge de geschiedenis van de boekdrukkunst ons daarbij tot troost zijn.

door allerlei sensatiekrantjes, die we blijkbaar allemaal graag goed bijhouden, anders bestonden ze niet.

Die bladen liegen niet eens.

„Vóór de drukpers was er geen porno"

Men hoeft niet te liegen om het nieuws te manipuleren. De keuze van berichten is op zich al een ernstige vorm van nieuwsmanipulatie. Het is gewoon beeiend, op één dag vier of vijf nieuwsuitzendingen aan te horen, van, bijvoorbeeld, de BBC, Radio Nederland Wereldomroep, de VOICE OF AMERICA, Radio Moskou en laten we zeggen een Arubaans of Curaçaos radiostation. Als we dan punten zouden moeten geven, steekt de BBC er met kop en schouders bovenuit, zowel in objectiviteit als in de veelzijdigheid van zijn berichtgeving.

Soms is het gewoon verbijsterend te constateren dat de Arubaanse of Curaçaose zender een of ander wild sensatiebericht uit een der landen van herkomst van de andere zenders wel brengen en die zenders zelf niet, omdat ze duidelijk meer belang hechten aan die berichten waarvan de implicaties van wijder belang zijn.

Behalve in de keuze van berichtgeving wordt informatie ook gemanipuleerd door woordkeuze. Opvallend was het, hoe, onder het Bouterse-bewind in Suriname steeds vol minachting gesproken werd over 'de bende van Brunswijk' terwijl de Nederlandse pers dezelfde groep steevast aanduidde met de romantische benaming 'Jungle kommando'. Een soortgelijke manipulatie kan men heel gemakkelijk constateren in de wijze van berichtgeving van De Voice of America en Radio Moskou vergeleken bij de BBC. De eerste twee maken zich heel duidelijk schuldig aan propagandistisch geredigeerde nieuwsvoorziening, elk, uiteraard, naar het eigen straatje toe, waarbij een van de eenvoudigste methodes is het weglaten van bepaalde feiten of het juist opnemen van niet ter zake doende opmerkingen.

Overdenkingen bij Dia di Prensa 1989

Drukpers nog beste manier voor doorgeven informatie

ER ZIJN TALLOZE MANIEREN om nieuws door te geven. De meest voor de hand liggende is natuurlijk van mond tot mond. In een primitieve maatschappij, waar de mensen analfabeet zijn, gebeurt het zo nog steeds. Wanneer grotere afstanden een dergelijke mondelinge doorgave niet mogelijk maken, moet men hulpmiddelen gebruiken. Trom, telegraaf, morseseinen, telefoon, enz. Het arsenaal aan hulpmiddelen breidt zich voortdurend uit: drukkunst, televisie, allerlei computerverwante communicatiemiddelen.

Van alle hulpmiddelen, buiten het rechtstreekse contact van mond naar oor om, lijkt me de drukkunst nog steeds de beste. Informatie, die gedrukt is, kan te allen tijde worden nageslagen zonder dat daar verdere technische hulpmiddelen aan te pas komen. Televisie en computer zijn vanzelfsprekend interessant, maar men is afhankelijk van krachtbronnen, zoals batterijen of electrische aansluitingen, die gemakkelijk kapot kunnen gaan of uit kunnen vallen, terwijl er nog heel wat streken op aarde zijn, waar dergelijke energiebronnen eenvoudigweg niet aanwezig zijn. De pers is dus het meest betrouwbare communicatiemiddel, technisch gezien.

Nu komt uiteraard de vraag op naar de betrouwbaarheid van de informatie, die door de pers wordt verbreid. Die kan beinvloed worden, zoals de pers in landen met totalitaire regeringen laat zien. De pers kan tot spreekbuis van de regering worden gemaakt, ze kan misbruikt worden om politieke gersenspoeling te bewerkstelligen, en ze kan inderdaad worden aangewend om op slinkse wijze een verandering van mentaliteit te bereiken. Er zijn talloze voorbeelden uit de jongste geschiedenis om dat te illustreren.

Om er voor te zorgen, dat de pers zo onafhankelijk mogelijk is, zal een regering er van af moeten blijven. Inmenging van welke aard ook moet uit den boze zijn. Maar dat geldt natuurlijk ook voor andere belangnengroepen, al zal hun invloed in veel gevallen moeilijker aan te tonen zijn dan die van een almachtige overheid. De recente over-reactie van de pers in de islamitische landen op het boek 'Satanic Verses' door Salman Rushdie laat wel zien, hoe politiek en religie verstrengeld kunnen raken en tot hysterische waanzin kunnen komen. De objectiviteit van de pers is dan natuurlijk volkomen zoek.

Naast religieuze kunnen ook economische invloeden de onafhankelijkheid van de pers aantasten. Dit gevaar loopt de pers vooral daar, waar zij in handen is gekomen van grote concerns, die het publiceren van een krant als een zuiver zakelijke aangelegenheid zien.

Terwijl een publicatie natuurlijk niet met verlies kan draaien en dus moet proberen om voldoende adverteerders aan te trekken, toch zal het redactionele deel van het blad onafhankelijkheid, frisheid en openheid moeten uitstralen om abonnees te kunnen behouden. Die kunnen met hun abonnementsgelden wel geen blad in stand houden, tenzij hun aantal enorm zou zijn, maar

zij zijn vanzelfsprekend de reden waarom de adverteerders wel bereid zijn om geld aan advertenties te besteden. De onafhankelijkheid van de pers kan dus haar financiële gezondheid onderschrijven.

Van de redactie zal uiteraard een flinke dosis gezond verstand, moed en zelfbeheersing worden gevraagd om een blad te produceren, dat nieuws op een zo neutraal mogelijke wijze doorgeeft, maar daarnaast in redactionele stukken de aandacht kan vestigen op zaken, die voor de lezerskring van bijzonder belang zijn. Omdat niet alles gepubliceerd kan worden in verband met de ruimtebeperkingen, dient er gekozen te worden en men kan het standpunt van een redactie voor een groot deel aflezen uit de selectie, die zij op het beschikbare nieuws toepast. Al bij al is de pers nog steeds het communicatiemiddel bij uitstek voor de verbreiding van het nieuws, van al het nieuws 'that's fit to print'. Op deze Dia di Prensa wensen wij alle persmensen dan ook van harte geluk en spreken wij de hoop uit, dat zij nog lang in het belang van een onafhankelijke nieuwsvoorziening werkzaam mogen zijn.

DR. A. VAN DEN DOEL

Verkoopcijfers dwingen kranten tot meest gruwelijke foto's...

- door Eef Hermers -

HET IS VERBAZINGWEKKEND als je ontdekt hoeveel kranten dagelijks op een klein eiland als Aruba verschijnen. Loop 's morgens door de Nassaustraat en je komt tientallen mensen met een krant onder hun arm tegen. De Arubaan is over het algemeen nieuwsgierig, een zeer dankbare eigenschap tegenover de journalisten en fotografen. Mensen, die trappelend van ongeduld bij het Amigoeredactie-kantoor staan te wachten op de krant die elk moment kan arriveren, is een gebeurtenis die elke journalist op prijs zou stellen.

Maar vaak heb ik me gestoord aan berichtgeving en nieuwskeuze van andere kranten. Groot opgemaakte zelfmoordberichten, foto's van verkeersongelukken met bebloede en makkelijk te herkennen gezichten. Elke keer weer die sappige cocaïneverhalen en uitvergrote foto's op de voorpagina's. De kranten die dit soort 'nieuws' brengen, hebben niet de doelstelling om informatie te verschaffen; het gaat bij hen puur om het geldelijk gewin met de grootte van de oplage.

Ik heb ook het idee dat het grotere achtergrondverhaal en de diepte-interviews te veel energie en tijd vergen van de Arubaanse jounalist, terwijl dit soort artikelen niet deadline-gebonden zijn. Vaak wordt echter de meest eenvoudige en makkelijke weg van de 'lekker grote foto' en een klein verhaaltje met een sensationele kop erboven gekozen. Het liefst nog een negatief verhaal want 'dat lezen de mensen zo graag'. Als het maar ellende van een ander is. Stel dat je zoon een zwaar ongeluk heeft gehad en de volgende dag breed uitgemeten op de voorpagina staat. Dat zou niemand leuk vinden. Veel journalisten laten zich teveel beïnvloeden en misbruiken, waaronder de nieuwswaarde, de keuze van de berichten en de kwaliteit van de krant te lijden heeft.

BEINVLOEDING

Persconferenties die bij het minste of geringste worden gegeven, veelal met een gigantische hoeveelheid aan drankjes en lekkere hapjes: dat zijn zaken waar je als journalist op Aruba rekening mee moet houden en voor op moet passen. Beïnvloeding kan bewust en onbewust stiekem in het bericht sluipen. 'Ach nee, over het verlies van de bank schrijf ik maar niet, we werden daar zo verwend'.

Fout! Een journalist moet zo objectief mogelijk proberen te zijn en zich niet laten beïnvloeden door slimme zakenlui, bankdirecteuren en general managers.

Als ze voor hun mooie zaak of bedrijf reclame willen maken, moeten ze maar een advertentie plaatsen. Want nieuws is nieuws, negatief of positief. En als een mooi pratende directeur een persconferentie heeft belegd om alleen in een goed daglicht te komen te staan bij de lezers moet het 'nieuws' gewoonweg niet gepubliceerd worden.

Verder wordt op Aruba regelmatig een onvolledig of onjuist beeld geschetst van bepaalde situaties. Gegevens en conclusies worden onvoldoende gecontroleerd bij betrokken personen of partijen. De berichten die in de kranten verschenen naar aanleiding van de vechtpartij die bij Club Visage ontstond tussen militairen en Arubanen, waren te eenzijdig. Op de eerste plaats waren alleen journalisten van Corant en de Amigoe ter plaatse. Hoe de andere journalisten aan hun informatie zijn gekomen, weet ik nu nog niet, maar die was in ieder geval subjectief en onvolledig. Mariniers zouden in gevecht zijn geraakt met Arubanen, toen Arubanen op eigen initiatief zich gingen bemoeien met twee vechtende Nederlandse jongens. Toch werd in verschillende kranten gesuggereerd dat de mariniers het gevecht met de lokale bevolking aangingen.

Ik vind dat als wanneer een journalist beschuldigende informatie formuleert en publiceert, hij de beschuldigende partij een gelegenheid moet bieden om te reageren. Maar in geen enkel artikel ook maar een woord van een marinier of een woordvoerder van de kazerne.

Om tot een zo betrouwbaar mogelijk artikel te komen, dient elke journalist voldoende bronnen te raadplegen en de juistheid van zijn gegevens deugdelijk te verifiëren. Hoor en wederhoor moeten worden toegepast: beide partijen moeten in de gelegenheid worden gesteld hun visie en reactie te geven. Bovendien, wanneer over een kwestie slechts beschikt wordt over informatie van één van de betrokken partijen, dient dat duidelijk in de berichtgeving te worden vermeld.

CATEGORIEEN

Op Aruba zijn grofweg twee categorieën krantenlezers te onderscheiden. De eerste groep kiest bewust voor wat hij wel en niet wil lezen. De andere laat de informatiestroom klakkeloos over zich heen komen en kiest voor de minst moeilijke mediavorm. Ik denk daarbij aan een aantal Papiamentstalige dagbladen die elke dag openen met paginagrote foto's van ongelukken en criminele acties. Betrokkenen worden met naam en toenaam vermeld. Commerciële hoofdredacteurs haken gretig in op de wensen van de massa die voor de tweede categorie kiest. Daar zit immers geld in.

Ik ben van mening dat veel Arubaanse kranten een formule-mix van ideële, commerciële en andere motieven hanteren.

Misdaad en corruptie, society-nieuws en human interest: bij dit soort nieuws hoeft men geen enkele 'leesmoeite' te doen. Hij hoeft er niet bij na te denken en het brengt hem niet in verwarring. Dit soort nieuws ervaart de Arubaanse lezer als 'prettig'. Het geeft hem direct 'informatieplezier'. Hierdoor ontstaat een positief verwachtingspatroon. De lezer wil er meer over lezen. Is het vervolg weer 'plezierig', dan blijft hij lezen, een soort visuele cirkel dus.

Er zijn maar weinig kranten die nieuws over moeilijke, complexe en ingrijpende zaken brengen. Sociale problemen, politiek, economie, onderwijs; om dit soort nieuws te verwerken, moet de lezer moeite doen. De beloning voor de inspanning van het lezen komst pas later in de vorm van: beter begrip, 'mee kunnen praten', grotere prestige, beter voorbereid zijn. De lezers van roddelkranten vergroten mijns inziens niet hun algemene kennis omdat de berichtgeving zo beperkt is en in principe weinig echte nieuwswaarde heeft. Er ontstaat dan ook een soort kennisskloof tussen de twee categorieën krantenlezers, die steeds groter wordt in plaats van kleiner.

Maar het gaat natuurlijk niet alleen om de lezer. De journalist bepaalt in principe wat er in de krant komt en hoe dat wordt geschreven. Met persoonlijke voorkeuren en sympathieën worstelt waarschijnlijk elke journalist. De één zal met grote interesse en nieuwsgierigheid bij een persconferentie van een jaarverslag vooraan zitten, terwijl de ander de dragraces uitvoerig zal aanschouwen en berichten.

Waarschijnlijk hebben deze voorkeuren de journalist er al toe gebracht om bij een bepaald type krant te gaan werken, een krant waarvan de formule aansluit op zijn denkwereld. Het verschil tussen The News en Diario lijkt me in dit geval duidelijk. Twee kranten met een totaal verschillende ideologische doelstelling. Maar zelfs als de ideologie van een krant niet aansluit bij de gedachtengang van de journalist, zal hij de formule van zijn redactie toch op persoonlijke wijze interpreteren, ook als hij zich aanpast aan de denkbeelden die het gezicht van die krant bepalen.

IJDELHEID

Je hoort er weinig van en ze praten er niet graag over, maar een niet bijzonder gewaardeerde eigenschap van journalisten is ijdelheid. Ik praat nu ook over mezelf, maar heb inmiddels ondervonden dat journalisten vaak tot het type mensen behoren die deze eigenschap in royale mate bezitten. De verslaggever leeft immers in een wereld die maar al te vaak een beroep doet op zijn ijdelheid. Het is me op Aruba meerdere malen opgevallen dat mensen die er om de een of andere reden behoefte aan hebben in de publiciteit te komen, vaak proberen in te spelen op die ijdelheid. Zij delen met de journalist 'de glorie' die het verkondigen van 'de waarheid' of 'de primeur' met zich brengt. Als de journalist bereid is hen die aandacht te schenken waar ze recht op menen te hebben, dan zijn zij bereid hem te laten delen in de voorrechten die ze genieten.

Aan de journalist de taak om zijn onafhankelijkheid te bewaren tegenover belangrijke informanten, machtig in aanzien of machtig door rijkdom. Wat doe je als één van je informanten een keer goed de fout ingaat, of als een goede adverteerder een blunder maakt? Erover schrijven en de kans lopen je informant of adverteerder kwijt te raken of net doen alsof je neus bloedt? Moeilijke keuzes, waar menige journalist weleens mee te maken krijgt.

Ook tijd en ruimte zijn zaken waar de journalist altijd rekening mee moet houden. Zij dwingen hem tot een zeker werktempo en een zo op het oog tamelijk willekeurige keuze. Maar deze elementen hoeven nog niet tot de veronderstelling te leiden dat journalistiek bedrijven een subjectief gebeuren is. Hoeveel waarde hechten we aan leuzen als: feiten zijn heilig, nieuws is vrij en nieuws en commentaar dienen gescheiden te worden; hoor en wederhoor en de onafhankelijkheid van de journalist waarborgen een objectieve berichtgeving?

Er zijn een paar regels waar álle journalisten zich bij het schrijven van berichten vanouds aan moeten houden. Ze moeten in de eerste alinea duidelijk kunnen maken waar zij het over willen hebben, waarom zij dit bericht uit e a van de vele hebben uitgekozen. Duidelijk moet worden wat er aan de hand is, wie iets heeft gezegd, waar het is gebeurd, wanneer dat was en hoe het in zijn werk ging. Het is inmiddels duidelijk dat lang niet alle journalisten zich aan deze regels houden maar dat zij juist prioriteit geven aan eigen (politieke) affiniteit en interesses.

Maar vergeleken met landen waar geen persvrijheid is en censuur in grote mate wordt gepleegd (Cuba, Chili, Nicaragua), mag Aruba blij zijn. De pers zou e n geweldige bijdrage kunnen leveren aan de informatieverschaffing, mede met het oog op het toerisme en de economische, scoiale en politieke ontwikkelingen op het eiland.

Ik hoop dat televisie, radio en schrijvende pers streven naar vrijheid en verantwoordelijkheid en op een objectieve manier het nieuws brengen. Want journalisten hebben macht, vooral op een klein eiland als Aruba en die macht moet in een ethisch juist spoor gereguleerd worden. Er kan nog veel, heel veel worden verbeterd, want de doelstelling van de pers is in het algemeen een verkeerde die uitsluitend is gebaseerd op zuiver commerciële motieven.

Eef Hermers is student aan de Academie voor Journalistiek in Tilburg. Zij liep eerder dit jaar enige maanden stage bij de Amigoe-redactie op Aruba. Zij is inmiddels teruggekeerd naar Nederland en hoopt volgend jaar af te studeren. Naar aanleiding van haar ervaringen en waarnemingen schreef zij een artikel voor Dia di Prensa.

Trekkingslijst van de Landsloterij N.A

18de Trekking — **Donderdag 31 AUGUSTUS 1989**

[illegible]

Waarvan proces-verbaal was opgemaakt en ondertekend door Namens de Procureur-Generaal N. A. SCHOOP.

De Direkteur L. E. DIDIEZ

18de trekking op donderdag 31 augustus 1989.

1ste PRIJS		2de PRIJS		3de PRIJS	
10005	2.000	30740	1.500	22400	1.000
10006	**100.000**	**30741**	**40.000**	**22401**	**15.000**
10007	2.000	30742	1.500	22402	1.000

EXTRA PRIJS	
1623	**10.000**

Getuigen:
J. Th. WILSON
O. I. NAHR

UREN VAN UITBETALING:

CURAÇAO : 8.00—11.30 en 13.30—16.00

ARUBA
Oranjestad : 8.00—12.00 en 13.30—16.30
San Nicolaas : 8.00—11.00 en 14.30—17.00

BONAIRE : 8.00—11.30 en 13.00—15.00 (maandag gesloten)

ST. MAARTEN : 7.15—12.30 (op trekkingsdagen gesloten)

SABA : s.v.p. bellen tel. 3217, Mr. E. Lynch

ST. EUSTATIUS : s.v.p. bellen tel. 2264, Mr. W. Schmidt

Drukkerij "De Curaçaosche Courant" N.V.

PABIEN